

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๖๕

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องฟังก์ชันรูม โรงแรมเลควิว รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟคลับ

ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ขอเปิดประชุมครับ ตกลงที่ให้สัมภาษณ์ไปเมื่อ สัปดาห์ก่อน ตรงกับที่เราเข้าใจไหมครับ เพราะว่าอะไรรู้ไหม เมื่อเช้าผมตื่นมาแล้วก็นั่งนึก เมื่อวานนี้เราทำอะไรกันบ้างยังนึกไม่ออกสักเรื่องหนึ่ง แล้วก็พอเขาถามมันมาก็ออกมาเอง เลยนึก ว่าเอ๊ะนี่ตกลงเรามะโนเองหรือ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ มีมาตรา ๒๒๗ ตรงที่ว่าให้ ๓ องค์กร หรือร่วมกัน ที่เราเขียนไว้ฉันไม่แน่ใจว่าผม record ถูกหรือเปล่าครับ เรากำหนดเงื่อนไขว่า ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นพ้องด้วยกับการตรวจสอบให้ปรึกษาหารือกัน เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์พูดเรื่องว่า ๓ องค์กรต้องเห็นด้วยกันแล้วค่อยส่งคำทักท้วงไปใช่ไหมครับ

ประธาน : ใช่ ตรงนี้ที่เมื่อสักครู่นี้ที่เราเขียนเรื่องนี้ เพราะว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่อง ของการเงิน เรื่องอื่นเราไม่ได้ไปให้เขา อาจจะต้องโฆษกช่วยไปแก้หน่อยว่ามันจะเริ่มต้นมาจาก ตรวจเงินแผ่นดิน เพราะว่าสิ่งที่เรากลัวก็คือเรื่องวินัยการเงินการคลังซึ่งมันจะทำให้เสียหาย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขอทวนอีกทีครับ เรื่องที่ต้องการให้ไป แกลงครับ

ประธาน : เรื่องที่ ๓ องค์กรว่าเหตุที่เราจะให้เขาทักท้วงมันจะเริ่มต้นเนื่องมาจาก การตรวจสอบของตรวจเงินแผ่นดินที่พบว่ามันเกิดปัญหาทางวินัยการเงินการคลัง และอาจจะทำ ให้เกิดความเสียหายแก่การคลังของประเทศได้ ก็ให้เขาเป็นคนเริ่มในการที่จะเรียกประชุมหารือกัน เพื่อที่จะเสนอแนะ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : หมายถึงเรื่องเฉพาะวินัยการเงินการคลัง เรื่องอื่น

ประธาน : คือเรื่องที่เกิดมาจากการตรวจสอบของตรวจเงินแผ่นดิน เชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ประธานครับ เมื่อวานนี้ผมไปแถลงข่าวก็จะมีประเด็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของ กกต. ในการให้ใบแดง ในการระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครก็ยังมี ความไม่ชัดเจน เป็นความเห็นที่ยังไม่ชัดเจนในตอนแถลง แล้วคุณมงคลก็บอกว่าอยากให้เราพูด เรื่องนี้ในส่วนที่ชัดเจนอีกสักครั้งหนึ่ง จริง ๆ เขาแนะนำว่าจะขอท่านประพันธ์ไป แต่ท่านประพันธ์ บอกว่าขอให้โฆษกได้ช่วยพูด ผมเมื่อเข้าได้ทบทวนกันผมคิดว่ามีประเด็นอันหนึ่งที่อยากจะยืนยันว่าในกรณีที่ยังไม่ประกาศผลการเลือกตั้งว่าเป็นอำนาจของ กกต. ในการที่จะให้ใบแดงกับใคร ถูกต้องไหมครับ คือให้ใบแดงในแง่ที่ว่าให้บุคคลนั้นไม่มีสิทธิที่จะสมัคร ก็คือเราจะจัดการเลือกตั้ง ใหม่ โดยเฉพาะพบว่าก่อนประกาศผลพบว่ามี การทุจริตการเลือกตั้ง แล้ว กกต. พบว่ามีผู้สมัคร รายใดทุจริตเราสามารถตัดสิทธิเขาในการสมัครครั้งนั้นเลย แล้วก็จัดการเลือกตั้งใหม่ถ้าในกรณีที่ พบว่าเขาชนะการเลือกตั้ง อันนี้คืออำนาจ กกต. เลยไม่ต้องไปศาล ปัญหาคือคนทุจริตอาจจะ เป็น รายที่ ๒ คือคนที่ไม่ใช่คะแนนชนะที่ ๑ แต่เป็นรายอื่น ๆ ซึ่งผลของคะแนนมันมีผลต่อการไปนับ บัญชีรายชื่อทั้งหมดเลย ซึ่งผมคิดว่าอันนี้เป็นอำนาจที่สำคัญมากเพราะเท่ากับว่าใครทุจริตก่อน ประกาศผลไม่มีสิทธิสมัคร เมื่อไม่มีสิทธิสมัครเขาก็ไม่มีโอกาสที่จะได้คะแนนในเขตเลือกตั้งนั้น ตรงนี้ถ้าเข้าใจตรงกันอำนาจของ กกต. จะเยอะมาก เพราะเท่ากับว่าสมมติว่าไม่ว่าจะเบอร์ ๑ เบอร์ ๒ ถ้าเกิดว่ามีปัญหาเรื่องเราจัดการเลือกตั้งใหม่ คนที่ไม่มีสิทธิสมัครเท่ากับคะแนนในเขต เลือกตั้งนั้นจะไม่มีเลย

ประธาน : เดิมเมื่อเวลาที่ กกต. ให้ใบแดงใคร แล้วพรรคนั้นก็ส่งผู้สมัครใหม่ ได้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่ได้ครับ ก็ปิดรับสมัครไปแล้ว

ประธาน : ก็เมื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ ไม่เปิดรับสมัครใหม่หรือ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คืออย่างนี้ครับ อย่างที่ยกตัวอย่างนี้ยังไม่ประกาศผล แต่มีการลงคะแนนเลือกตั้งไปแล้ว ผ่านวันเลือกตั้งไปแล้วก็ดูว่าถ้าคนที่ทุจริตเป็นคนได้คะแนนที่ ๑ ถ้าอย่างนั้นเพิกถอนให้ใบแดงนะครับ แล้วจัดเลือกตั้งใหม่

ประธาน : และพรรคของคนนั้นมีสิทธิส่งใหม่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ส่งคนอื่น ต้องส่งคนอื่น คนที่ถูกตัดคนนั้นถูกตัดไปเลย นะครับ

ประธาน : ใช่สิ แล้วพรรคของคนนั้นมีสิทธิส่งคนใหม่มาแทนไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็เปิดรับสมัครใหม่อยู่แล้ว

ประธาน : เปิดรับสมัครเพราะฉะนั้นเขาก็ส่งมาแทน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขาก็ส่งคนอื่นมา

ประธาน : เพราะฉะนั้นกรณีมันก็อย่างเดียวกันสิใช่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : พุดง่าย ๆ เริ่มใหม่ ให้ใบแดงคนที่ได้ที่ ๑ ใช่ไหมครับ
เปิดแล้วก็ต้องจัดเลือกตั้งใหม่ ก็คือเริ่มใหม่

ประธาน : หาคนใหม่มาแทน มีวันรับสมัครใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ใช่ครับ ต้องเริ่มใหม่

ประธาน : เพราะฉะนั้นก็อย่างเดียวกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ทีนี้ถ้าเกิดแทนที่จะเป็นคนที่ ๑ เป็นคนทุจริต แต่เป็นคนี่ ๒
หรือที่ ๓ เป็นคนทุจริต

ประธาน : ก็ไม่ต้องเลือกตั้งใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่ต้องครับ ถ้าอย่างนี้คนที่ ๑ ไม่ทุจริตใช่ไหมครับ
ก็ประกาศผลการเลือกตั้งคนที่ ๑ ได้ คนนั้นก็ไป ส.ส. ไปตามปกติ ส่วนคนที่ ๒ ที่ ๓ พุดง่าย ๆ
ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ประธาน : ถ้าทุจริตก็ถูกเพิกถอน คะแนนก็ไม่เอามาใช้ ซึ่งก็ถูกแล้ว เพราะฉะนั้น
ที่เราบอกว่าพรรคต้องดูแลผู้สมัครให้ดีก็มีส่วน ถ้าคุณดูแลไม่ดีคะแนนคุณหายไปนะ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ถ้าโดยตรรกะเดียวกันนี้ พรรคที่สมมุติ
ว่าคนที่ ๑ ที่ได้คะแนนเยอะ แต่ว่าเราบอกว่าต้องเลือกตั้งใหม่ ทำไมไม่ลงโทษพรรคด้วยล่ะคะ มัน
ควรจะต้องลงโทษพรรคด้วย เพราะฉะนั้นควรจะต้องพรรคนั้นก็ไม่มีสิทธิส่งคนในครั้งต่อไป สมมุติ
ว่าพรรคนี้ได้ที่ ๑ แต่ว่าเขาโกงนะคะ แล้วเราบอกว่าปิดแล้วเลือกตั้งใหม่ แต่เรายังอนุญาตให้เขาส่ง
candidate ต่อได้ ก็เพียงแต่ตัวบุคคลโดนลงโทษ แต่ว่าพรรคไม่ได้ต้องถูกลงโทษ ในเวลาเดียวกัน
เสียเงินเสียทองบ้านเมืองด้วยที่ต้องมาจัดเลือกตั้งใหม่ ถูกไหมคะ เขาน่าจะต้องรับผิดชอบบ้างจะได้
ระวังกันมากขึ้น ถ้าจะโกงก็ต้องโกงอย่างแยบยล เพราะว่าเราตัดสิทธิใช้ไหมคะ เราลงโทษแต่ตัว
บุคคล

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมเห็นด้วยกับท่านอาจารย์จรีศรีว่าในกรณีนี้กลายเป็นว่าพรรคที่ ๒ ที่ ๓ ถ้าเกิดว่าทุจริตคะแนนเขาไปไปเลย เพราะว่าไม่มีสิทธิจะมาแก้ตัวมาสมัครอะไรกันใหม่ ในขณะที่ถ้าพรรคที่ได้ที่ ๑ โกงยังมีสิทธิที่จะส่งผู้สมัครลงใหม่ อันนี้มันเหมือนกับการที่เราลงโทษไม่เท่ากัน คือระบบเดิมผมเข้าใจเพราะเหตุที่ว่าเราเป็นเรื่องเขตต่างคนต่างเลือกกัน แต่ว่าคราวนี้มันส่งผลต่อคะแนนของพรรค ต่อคะแนนบัญชีรายชื่อ ซึ่งผมดูว่ามันเท่ากับว่าเรายังไม่ได้ลงโทษคนที่โกงการเลือกตั้ง แล้วก็ไม่ได้ลงโทษพรรคด้วย เพราะเขามีสิทธิที่จะสมัครใหม่ได้ อันนี้คือข้อที่ผมยังไม่เคลียร์ตรงที่ว่าพอเราจะไปชี้แจงเขาว่าเราจะลงโทษ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องเอาอย่างนี้เลยสิ ถ้าคนที่ ๑ มันทุจริตก็ตัดมันไป แล้วเอาคนที่ ๒ ขึ้นมาเป็นเลย ๑. เราก็ไม่ต้องเสียสตางค์เลือกใหม่ แล้วก็คะแนนของพรรคนั้นก็หายไป และคนที่ ๒ ก็ได้มาคะแนนก็เอามาใช้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้รู้สึกท่านอัครเป็นคนที่พูด เกิดคนได้ที่ ๒ คนที่ ๑ ที่โดนใบแดงไปได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน คนที่ ๒ ได้แค่ ๕,๐๐๐ คะแนน

ประธาน : ก็ ๕,๐๐๐ คะแนน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เสียงของประชาชน

ประธาน : ก็เลย no vote

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่นี้พอดีที่นี้มันเลย no vote

ประธาน : ถ้า no vote ก็ต้องเท่านั้น เพราะถือว่าคะแนนที่คนนั้นได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน ไปมันโกงมา จริง ๆ ถ้ามันไม่โกง ๕,๐๐๐ คะแนน มันอาจจะกลายเป็น ๓๐,๐๐๐ คะแนนก็ได้ ก็ต้องอธิบายว่าอย่างนั้น

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์มันไม่ไปดูที่วิธีการทำผิดหรือครับ คือถ้ามันผิดจากบุคคลหรือว่าพรรคโกงกับคนโกงมันน่าจะต่างกันครับ

ประธาน : คืออย่างนี้ เวลาทำผิดมันมีหลายระดับ ซึ่งต่อไปเรากำลังจะเขียนว่าถ้าเป็นระดับธรรมดา มันอาจจะลงโทษแล้วก็ไม่ว่าอะไร แต่ระดับที่จะต้องเลือกตั้งใหม่ ระดับที่ต้องเลือกตั้งใหม่มันเหมือนกับเราลงโทษคนทั้งประเทศ เอาสตางค์ไปจ่ายอีกรอบหนึ่งเพื่อให้สิทธิคนโกงจะได้เข้ามาได้ แต่มันก็จะมีปัญหาอยู่หน่อยหนึ่งว่าถ้าท่านให้ใบเหลืองผลจะเป็นอย่างไร ต้องเลือกใหม่หมดเพราะไม่รู้ว่ามีใครทำ เอาใหม่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑/๕

นายอิทธิพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ขออนุญาต คือผมเข้าใจว่าเวลาเมื่อครูนี้น่าท่านประพันธ์พูดถึงเรื่องห้าหมื่นคะแนนกับห้าพันคะแนน ถ้าคนที่ได้ที่ ๑ ห้าหมื่นคะแนน แล้วโงง คือเราไม่รู้หรือว่าคะแนนโงงห้าหมื่นคะแนนมันมาจากโงงทั้งหมดหรือเปล่า เพราะฉะนั้นมันพูดไม่ได้หรือที่ว่าห้าหมื่นคะแนนคือมันมากกว่าคนที่ห้าพันคะแนนจริง ๆ คือถ้าสมมุติคนห้าหมื่นคะแนนมันโงงตั้งห้าหมื่นคะแนน ห้าพันคะแนน มันก็เยอะกว่าอยู่ดี เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเวลาที่ตัดใบแดง คือถ้าคนที่ ๑ ได้ใบแดงปั๊บเลื่อนคนที่ ๒ ผมว่ามันมีประเด็นในการที่อธิบายได้ แล้วก็ในกรณีถ้ามีการเลือกตั้งใหม่ เข้าใจเคยคุยกับท่านอาจารย์อุดมว่าก็เหมือนตัวกฎหมายแพ่ง คือถ้าตัวแทนลูกจ้างไปทำละเมิด คนที่เป็นนายจ้างก็ต้องรับผิดชอบในส่วนนั้น เพราะถ้าตรงจุดนี้คือถ้ามันใบแดงโดนพรรคไหนอย่างไร นอกจากคนนั้นจะสมัครไม่ได้ พรรคต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งทั้งหมด ก็เหมือนกับละเมิด คือถ้าบอกว่าเอกชนคนที่เป็นนายจ้างต้องรับผิดชอบ ผมไม่เห็นจะทำไมในแง่ของมหาชน ซึ่งมันสำคัญมากกว่าเอกชนจะไม่ต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ ผมคิดว่าลักษณะนั้นครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านอาจารย์ครับ ผมว่าการเลือกตั้งบัตรเดี่ยวยุทธครั้งนี้จะเป็นข้อดีของระบบเลือกตั้งบัตรเดียวที่พรรคจะต้องรับผิดชอบต่อการที่ลูกพรรคหรือผู้สมัครของตัวเองไปทำทุจริต ซึ่งผมคิดว่าตรงนี้เป็นข้อดีที่เราพูดได้ แต่ปัญหาของเราก็กลายเป็นมาอยู่ในอำนาจของ กกต. ที่จะเป็นคนตัดสินใจในเรื่องเหล่านี้ว่าผู้สมัครทำผิดหรือไม่ และการที่เราให้ กกต. เป็นคนตัดสินใจบนพื้นฐานของมวลชนจำนวนมาก ถ้าเกิดว่าเขาบอกว่าพรรคเขาได้ที่ ๑ ปรากฏว่าพรรคเขากลายเป็นศูนย์ไปเลย มันก็มีแรงต้านค่อนข้างมาก ซึ่งผมคิดว่าตรงนี้ กกต. อาจจะต้องเจอกับสภาพแบบนี้ค่อนข้างเยอะ ในขณะที่คนที่ได้ที่ ๒ หรือที่ ๓ ที่ ๔ อะไรแล้วแต่ ซึ่งมีผลคะแนนต่อคะแนนพรรค คะแนนบัญชีรายชื่อด้วย ผมยังเข้าใจว่าที่ผ่านมาเราคำนึงถึงเขาน้อย แต่ด้วยระบบเลือกตั้งปัจจุบันที่เราจะเสนอนี้มันกลายเป็นเรื่องที่เขามีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราบอกว่าตัดเลย คนอาจจะไม่ค่อยรู้สึกอะไรมาก แต่ถ้ามองในแง่ logic ก็คือว่าถ้าคนที่ ๑ ยังมีสิทธิสมัครได้ ผมรู้สึกว่ามันจะมี ๒ อย่างที่เราจะยอมรับคะแนนเขาใหม่ หรือว่าไม่ยอมรับเลย หรือว่าจะให้ โอเคไม่ให้มีสิทธิสมัครแต่ให้มีสิทธิให้ประชาชนลงคะแนนให้ ซึ่งตรงนี้ผมก็ยังขังใจอยู่ว่าอย่างไรมันจะดูแล้วมันน่าจะเป็นมากกว่ากัน ผมก็เข้าใจสิ่งที่บางท่านห่วงว่า เขาได้ที่ ๑ มาแม้จะบอกทุจริตครั้งเดียวคะแนนก็กลายเป็นศูนย์เลยเราโอเคไหม เราจะกล้าฟันอย่างนี้เลยไหม ในขณะที่เราบอกว่าเอาคะแนนที่ ๒ แม้ได้ห้าพันคะแนนก็ขึ้นมาเลย ที่ผมว่าก็จะเป็นห่วงในเชิงของ สาธารณะพอสมควรว่าคนที่โงงจริงแต่ว่าก็มีฐานมวลชนกรณีนั้น ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑/๖

ประธาน : เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ดิฉันคิดว่าถ้าสมมติว่าคะแนนห่างกันมากเหลือเกิน
จัดเลือกตั้งใหม่แต่ใช้สูตรของอาจารย์ชิตีพันธุ์ว่าพรรคจ่าย ให้พรรครับผิดชอบการจัดเลือกตั้ง
คราวนั้น เขาก็ต้องกำกับกันให้ดี เพราะว่าจริง ๆ แล้วรัฐธรรมนูญนี้คือพยายามจะวางรากฐานให้
พัฒนาการเมืองให้ดีขึ้น เพราะฉะนั้นเราไปยอมนิยมน้อยโน่นนี่ ดิฉันว่ามันจะทำให้เสีย
สาระสำคัญ หัวใจของรัฐธรรมนูญนี้คือก้าวต่อไปอย่างไรให้การเมืองสุจริตโปร่งใส และเป็นการ
วางรากฐานสำหรับพัฒนาสถาบันการเมืองและพรรคการเมืองให้เข้มแข็งขึ้นใช้ใหม่คะ เพราะฉะนั้น
มันไปโผล่ดิฉันว่าไม่ได้ ผิดมากผิดน้อยมันก็คือผิด แต่ที่สำคัญคือพรรคต้องรับผิดชอบ พรรคต้องมี
วินัยในการกำกับคนของตัวเอง พรรคต้องรับผิดชอบ ดิฉันคิดว่าหลักนั้นสำคัญนะคะ

ประธาน : เชิญคุณนรชิตครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผมก็เห็นปัญหาแต่ผมคิดว่า
ถ้าจะเอาเรื่องทุจริตเป็นเรื่องใหญ่ พรรคต้องรับผิดชอบแล้วก็ตัดไปเลยครับ คนที่จะมาคัดค้านเราก็
คงเป็นเรื่องพรรคการเมือง แต่ถ้าเราอธิบายได้ว่าพรรคที่ทุจริต คนที่ทุจริตเราไม่ต้องการ ผมคิดว่า
ประชาชนสนับสนุนเรา และจะง่ายกว่าครับ ถึงจะ ๓๐,๐๐๐ คะแนน ๕,๐๐๐ คะแนน ถ้าพบว่า
คุณทุจริตเราไม่รับคุณ มาเลือกตั้งใหม่พรรคมีเงินก็พร้อมจะจ่ายครับ ก็ในเมื่อผิดทุจริต พบแล้วว่า
ทุจริต ๓๐,๐๐๐ คะแนน ที่ ๒ ได้ ๕,๐๐๐ คะแนน ก็ให้ ๕,๐๐๐ คะแนน ไปเลยจะได้เป็นตัวอย่าง
ครับ และอีกนิตหนึ่งครับ ผมก็ยังติดตามไม่ได้ละเอียดพิถีพิถัน ๆ เรื่องใบแดง ใบเหลืองเราไม่มีแล้ว
ใช้ใหม่ครับในนี้ ก็ยังพูดถึงกันอยู่ผมก็เลยงง นักข่าวก็ถามผม ใบแดง ใบเหลือง ผมบอกรัฐธรรมนูญ
นี้ไม่มีใบแดง ใบเหลือง มีระบบการเลือกตั้ง สั่งให้เลือกตั้งใหม่ ใบแดง ใบเหลือง ผมเลยไม่เข้าใจว่า
แล้วเรากำลังพูดถึงอะไรครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายชิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ ผมว่ากฎเกณฑ์ทุกอย่างมันจะทำให้
พฤติกรรมของคนมันเปลี่ยน ผมเองคิดว่ากฎเกณฑ์ที่เราวาง ถ้าเราบอกว่าคนที่ได้ที่ ๑ แล้วโง่ง
เสียไปทั้งหมด สิ่งที่เกิดขึ้นคือพรรคต้องมาดูแลการหาเสียงของคนตัวเองให้ดีขึ้น แล้ว ๒. พรรคที่
มัน under watch คือหมายความว่าคนที่ได้ที่ ๒ ที่ ๓ ก็จะมี ความตั้งใจที่จะจับตาดู เพราะถ้า
ตัวเองจับได้ว่าอันนี้มันโง่งปีบตัวเองได้ คือนอกเหนือจากการที่เรา เราต้องพยายามทำตัวของเรา
ไม่ให้โง่ง เราจะพยายามไปจับผิดของอีกพรรค อีกพรรคหนึ่งละ เพราะฉะนั้นพฤติกรรมมันจะ
เปลี่ยน แล้วก็การเมืองผมรู้สึกว่ามันจะใสสะอาดขึ้นด้วยระบบตรงนี้ ผมคิดอย่างนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑/๗

นายสุพจน์ ไช้มุกด์ : ท่านภัทระเชิญครับ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ผมงง ๆ นิดหนึ่งนะครับ คือผมว่ามันไม่ได้อยู่ที่ฐานความผิดแล้วก็มีมูลการทำคามผิดหรือ สมมุติว่ากรณีการทุจริตการเลือกตั้ง เหตุุนั้นเกิดจากผู้สมัครทำผิดโดยการรู้เห็นเป็นใจของพรรค โทษคือยุบพรรค หรือทำอะไรก็ทำไป เพราะพรรคต้องร่วมรับผิดชอบใช้ไหมครับ

อันที่ ๒ ก็คือว่าถ้าการทำผิดนั้นเกิดจากผู้สมัคร ผู้สมัครก็ต้องรับผิดชอบจ่ายค่าเลือกตั้งใหม่อะไรมันก็มีอยู่แล้ว ซึ่งอันนี้เราก้ทำมาแบบนี้ใช้ไหมครับ ผมว่ามันก็ชัดอย่างนี้คือถ้าเราบอกว่าผู้สมัครคนที่ ๑ ทำผิดแล้วต้องรับผิดชอบด้วย มันจะงง ๆ ด้วยนิดหนึ่งนะ คือถ้าพรรคมีรู้เห็นเป็นใจผมว่าพ่วงไปทั้งพรรค แต่ถ้าสมมุติว่าเราบอกว่าคนที่ ๑ ทำผิดและพรรคต้องรับผิดชอบด้วย รับผิดชอบคือว่าไปทั้งพรรคนะครับ แล้วไปทั้งประเทศนะ มันไม่มีความรับผิดชอบแบบลักษณะแบบแค่ม่าจ่ายค่าเลือกตั้ง เพราะถ้าเราพูดแค่นั้นมันก็จะประเด็นว่าระหว่างผู้สมัครของพรรคนั้นจะจ่ายค่าเสียหายหรือว่าตัวพรรคจะจ่ายค่าเสียหาย ผมคิดอย่างนั้นนะครับไม่รู้ผมฟังแล้วผมตามไม่ทัน

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ถ้าสมมุติว่าพรรคการเมืองจะเลือกใครลงที่ไหน เขาต้องหาวิธีกลั่นกรองเลือกคนที่เขาไว้ใจได้และคิดว่าเป็นคนดี อันนี้คือระบบการเมืองที่เราอยากเห็นใช้ไหมคะ เราอยากก้าวไปสู่ที่ว่าพรรคมีวินัยในการเลือกคนมีความรับผิดชอบ พรรคคำนึงถึงคนของเขาที่ไม่ไปทำผิดทำอะไรเสียหาย ถ้าคนเขาทำผิดเขาก็ต้องถูกลงโทษ พรรคก็ต้องถูกลงโทษด้วย เพราะฉะนั้นพรรคใครรวบเป็นอาเสียให้เงินเยอะเยาะไปเลยอะไรอย่างนี้ เป็นนักเลงหัวไม้จากที่ไหน ๆ เป็นเจ้าพ่อเจ้าแม่ก็มาเป็น candidate ได้ใช้ไหม เขาต้องคิดหนักแล้วทีนี้ เพราะว่าถ้าทำผิดพรรคต้องโดนด้วย ดิฉันคิดว่าอันนั้นมีเหตุผล เพราะว่าไม่อย่างนั้นพรรคการเมืองก็เหมือนเดิม ไม่ได้คัดคนที่เขาคิดว่าเหมาะสมแต่ให้โอกาสคนที่รวยลงสู่การเมือง มันก็ไม่ถูก

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรื่องใบเหลือง ใบแดงคืออันนี้เป็นวิธีคิดแบบเดิม ผมเข้าใจว่าสิ่งที่เราตกลงกันก็คือให้ กกต. มีอำนาจในการที่จะจัดการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งการจัดการเลือกตั้งใหม่เป็นเรื่องที่อาจจะเรียกว่าเฉพาะเขตที่เห็นว่าการเลือกตั้งไม่สุจริตเที่ยงธรรม การจัดการเลือกตั้งใหม่อาจจะมีเหตุผลมาจากการทุจริต หรืออาจจะเกิดขึ้นจากการผิดพลาดในการจัดการเลือกตั้ง หรือแม้กระทั่งว่าเห็นมีการซื้อเสียงแต่ไม่สามารถจะไประบุชัดเจนได้ว่าเป็นการกระทำของผู้สมัครหรือไม่ ในกรณีอย่างนี้เราก้บอกว่าการจัดการเลือกตั้งใหม่

อาจจะมิได้ทั้งการระงับสิทธิของผู้สมัคร หรือตรงกันข้ามไม่ระงับแต่เอาผู้สมัครเดิมมาให้ประชาชนลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งในอดีตมันเหมือนกับใบเหลืองคือหมายถึงว่าผู้สมัครเดิมสามารถที่จะลงสมัครได้ คือหมายถึงว่าสามารถให้ประชาชนกลับไปเลือกได้เพราะเขาเห็นว่าความผิดนั้นไม่ชัดเจน แต่เดิมเราเรียกว่าใบเหลือง ในกรณีนี้ผมคิดว่าเราไม่ได้ไปตัดอำนาจของ กกต. ที่จะจัดการเลือกตั้งใหม่ ไม่ว่าจะด้วยเหตุทุจริต หรือด้วยเหตุว่าสีเทา หรือด้วยเหตุว่าเกิดความผิดพลาดในการจัดการเลือกตั้ง ซึ่งผมคิดว่าตรงนี้เราชัดเจนว่าเราให้อำนาจ แต่ปัญหาของเรามันมีอยู่ที่ว่ากรณีทุจริตเราจะให้ กกต. ปฏิบัติในเรื่องของผู้สมัครอย่างไร หรือว่าจะให้ใช้การเลือกตั้งครั้งนั้นเลยอย่างที่ท่านประธานเดิมจะเสนอว่าให้คนที่ได้ สมมุติคนที่ ๑ ทุจริต ก็เอาคนที่ ๒ ได้รับเลือกตั้งไปเลย แล้วก็ตัดคะแนนของผู้ที่ได้ที่ ๑ ไปเลย หรือวิธีที่คิดอันแรกก็คือว่าถ้าที่ ๑ ทุจริตจัดการเลือกตั้งใหม่ แล้วไม่ให้สิทธิสมัครกับพรรคนั้น หรือให้สิทธิสมัครแต่เป็นคนอื่นแล้วจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง อันนี้คือทางเลือกที่ผมคิดว่าผู้สื่อข่าวต้องการถามเราตรงนี้ว่าเราชัดเจนในเรื่องของอำนาจ กกต. อย่างไรครับ

ประธาน : คือผมคิดว่าอย่างนั้นครับ เดิมที่เรียกว่าใบเหลือง ใบแดง เป็นเรื่องที่ กกต. ไปคิดกันขึ้นเอง ในรัฐธรรมนูญไม่ได้พูดไว้ แล้วก็วิธีที่ไปคิดขึ้นเองก็คือว่าจะตัดสิทธิเลือกตั้งของคนนั้นหรือไม่ ถ้าตัดสิทธิเลือกตั้งของคนนั้น คนนั้นก็สมัครไม่ได้แล้วก็เรียกว่าใบแดง อีกกรณีหนึ่งคือหาตัวไม่ได้ แต่รู้ว่ามีพฤติกรรมอะไรที่บางอย่างก็ให้ใบเหลือง คือให้เลือกตั้งใหม่ ซึ่งผมคิดว่าวิธีอย่างนั้นมันไม่ควรจะมีอีกแล้ว สิ่งที่เราควรจะทำก็คือว่าเราเคยพูดไว้แล้วว่ากลไกมาตราอะไรของ กกต. ที่ว่าห้ามไม่ให้ทำในระหว่างเลือกตั้งต้องแยกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือส่วนที่ว่าด้วยเรื่องรุนแรงที่ทำให้ผลกระทบต่อเลือกตั้งแล้วมัน distort ผลการเลือกตั้งออกมา ตัวนั้นต้องใบแดง คือต้องทำแล้วก็เลือกตั้งใหม่ และเดี๋ยวค่อยพูดกันว่าเลือกตั้งใหม่แล้วจะเป็นอย่างไร อีกส่วนหนึ่งคือใครทำก็ไม่รู้ มันมีผลทำให้รู้สึกว่าการเลือกตั้งนั้นมันไม่ค่อยสุจริตเที่ยงธรรมเท่าไรเมื่อจับตัวคนไม่ได้ ต้องไม่เลือกตั้งใหม่ เอาคนที่จับได้ว่าใครไปกระทำแล้วสาวไปไม่ถึงลงโทษคนนั้นแล้วอย่าไปกระทบกับการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นด้วยวิธีนี้ก็จะมีใบเหลือง ใบแดง มันก็จะเหลือแต่ทุจริตที่เจ้าตัวเป็นคนทำ ที่จับได้ว่าเจ้าตัวเป็นคนทำ ส่วนอีกกรณีหนึ่งเป็นกรณีที่ยังไปไม่ถึงไม่สามารถลงโทษได้ ก็อย่าไปเลือกตั้งใหม่ ก็ลงโทษคนที่จับได้คนนั้นไปเสีย เว้นแต่ว่ามีหลักฐานว่ามันโยงได้แล้วมีความกล้าหาญเพียงพอที่ว่านี่มันมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอันนี้ทำเพื่อคนนี่ต้องตัดสินใจโยงไปกับมันและตัดมันออก คราวนี้เมื่อแยกสองพวกนี้แล้วจะต้องมีโทษเพิ่มขึ้นอีก

อันหนึ่งก็คือโทษในการที่จ้างคนไปกลั่นแกล้งอีกข้างหนึ่ง ซึ่งจะมีมากขึ้น แต่ด้วยวิธีนี้จะมีมากขึ้น อันนี้ต้องลงโทษรุนแรงเลย พรรคอาจจะถึงขนาดได้รับผลกระทบด้วย อันนี้ก็โน้ตไว้แล้วก็ไปเขียนในกฎหมายเลือกตั้ง คราวนี้ในกรณีที่ได้ความว่าผู้สมัครเป็นคนทำ ผมคิดว่าถ้าจะให้มันได้ผลก็คือเลื่อนคนที่ ๒ ขึ้นมาและนี้ตัดคะแนนหายไป เพื่อไม่ให้เกิดเป็นปัญหาขึ้นมาว่าในที่สุดคนหนึ่งมันโกงและคนอื่นเดือดร้อนไปหมดเลย รวมทั้งหลวงก็ต้องเดือดร้อน กกต. ก็เดือดร้อนต้องไปจัดการเลือกตั้งมาใหม่ ถ้าเราทำอย่างนี้ผมคิดว่ามันน่าจะเด็ดขาดดีกว่าแล้วก็คนก็จะได้ระมัดระวัง แต่สิ่งที่ต้องระมัดระวังก็คือการแก่งกัน พอแก่งจับได้ก็ต้องประหารชีวิตหรือจะทำกันอย่างไรก็ว่าไปเลย

นายเจียรชัย ณ นคร : คือเท่าที่ผมจำได้ตอนที่ไปช่วย กกต. ชุดแรก เรื่องใบเหลือง ใบแดง คือเขาถือหลักทำนองคล้าย ๆ ว่าสมมุติพบว่ามีการทำผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง แต่สาวไปไม่ถึงตัวผู้สมัคร อันนี้เขาจะให้ใบเหลือง แต่ถ้าพบว่ามีการทำผิดการเลือกตั้งแล้วสาวไปพบไปถึงตัวผู้สมัครเขาจะให้ใบแดง

ประธาน : ก็อย่างที่ผมอธิบายไป

นายเจียรชัย ณ นคร : ครับ เหมือนที่ท่านอาจารย์พูด ตรงนี้คือตัวที่มันเกี่ยวข้องกับตัวผู้สมัครในช่วงที่ลงเลือกตั้งใช่ไหมครับ ช่วงมีพระราชกฤษฎีกาเลือกตั้ง คราวนี้ผมจำไม่ค่อยได้ นิดหนึ่งว่าพอมันถึงตัว เวลา กกต. จะพิจารณาว่าหลังจากมีการเลือกตั้ง อันนั้นคือก่อนก่อนประกาศผล แต่ที่นี้ถ้าเกิดมาพบแล้วหลังประกาศผลแล้วมันถึงตัว ตามหลักคิดของเราก็คือว่าถ้าเกิดคนนั้นได้เบอร์ ๑ ก็ต้องสั่งให้เลือกตั้งใหม่เลยใช่ไหมครับ คือผมกำลังงง ๆ นิดหนึ่งว่าความผิดที่มันเฉพาะตัวตรงนี้ กกต. ต้องไปดูอีกไหมครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๒/๑

ประธาน : ผมอธิบายใหม่ก็แล้วกัน คือถ้าจับได้ว่าผู้สมัครคนใดโดยเฉพาะคนที่ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้กระทำ ก็ตัดคนนั้นออกไปแล้วเลื่อนคนที่ ๒ ขึ้นมาเป็น ส.ส. แทน คนนั้นนั้นก็หายไป ถ้าจับไม่ได้ว่าใครเป็นคนทำ แม้ว่าจะทำให้การเลือกตั้งนั้นดูไม่สุจริต ก็แปลว่า กกต.หมดปัญหาที่จะไปโทษคนที่สมัครแล้ว ก็อย่าไปเลือกตั้งใหม่ ลงโทษคนที่จับได้นั้นแหละให้หนักขึ้นก็จบ ก็ไม่ต้องไปออกเสียตางค์กันมากมาย เชิญท่านครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านอาจารย์ครับ ที่จะเลื่อนคนที่ ๒ ขึ้นมาแทนคนที่ ๑ มันก็มีเหตุผลนะครับที่พูดกัน แต่ว่าก็มีอันตรายอยู่ อย่างที่ผมเคยเล่าให้พวกเราฟัง ตอนผมเข้าไปเป็น กกต. ใหม่ ๆ มีผู้พิพากษาซึ่งผมไม่รู้จัก โทรศัพท์มา อาจารย์ เขาอ้างว่าเขาเป็นเจ้าหน้าที่ กกต. จะเอาใหม่ถ้าจะเลื่อนทำให้คนที่ ๑ ตกไป แล้วเลื่อนคนที่ ๒ ขึ้นมา เอามา ๖๐,๐๐๐ บาท แล้วผมก็ถามว่าแล้วเลขบัญชีท่านรู้หรือเปล่าว่าเขาจะให้โอนไปเข้าบัญชีไหน ไม่ได้จดไว้ แต่ว่ามีการโทรศัพท์เข้ามาหาผู้พิพากษาซึ่งเป็นลูกของคนที่ได้รับเลือกตั้ง ได้เป็นคะแนนที่ ๑ นี่มีปัญหาได้หรืออาจจะมีใช้ไปตามมา ยิงที่ ๑ ทิ้ง อะไรอย่างนี้ มันมีปัญหาอื่นตามมาได้อีกเยอะ

ประธาน : แต่อันนั้นมันเป็นความผิดของ กกต. ซึ่งมันคงเอามาคิดไม่ได้ จับได้ก็อย่างที่ผมบอกว่าเป็นเรื่องนี้อย่างนี้แล้วจะต้องระวังเรื่องการแก้ง ต้องลงโทษคนแก้งแล้วเจ้าหน้าที่ กกต. ก็เหมือนกัน โทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิตอย่างเดียว ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ กกต. ทำ จะเสี่ยงชีวิตก็เอา คือต้องเอาโทษให้แรง คนถึงจะยอมรับนับถือว่า กกต. เราเชื่อได้ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่นี้ต้องเอาให้หนัก แล้ว กกต. จังหวัดที่เรากำลังคิดว่าเราจะไม่ให้มีมันเพื่อประโยชน์ แต่จะมีกลไกอย่างไรเดี๋ยวค่อยไปหารือกับ กกต. เขาก็ที่หนึ่ง

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตอีกนิดนะครับ คือที่อ้างมาแบบนี้อาจจะไม่ใช่เจ้าหน้าที่จริงก็ได้ ตอนนั้นเราก็เคยเจอนะครับที่โกหกมาอ้างตัวให้เห็นว่าตัวมีอำนาจที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องได้ ซึ่งมันอาจจะไม่จริง แต่ถ้าจริงผมว่าน่าจะอย่างที่ท่านอาจารย์กรุณาพูด ลงโทษให้หนัก ๆ ไว้เลย ประหารชีวิตเลยก็ได้ครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : แล้วการเลือกตั้งใหม่จะมีขึ้นได้เฉพาะกรณีการจัดการเลือกตั้งที่ผิดพลาดอย่างเดียวใช่ไหมครับ

ประธาน : ใช่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ผมขออนุญาต ผมอาจเข้าใจผิด คือใบเหลืองที่เกิดขึ้น ณ วันนี้ คือมันมีการทุจริตเกิดขึ้น แต่ไม่รู้ว่าเป็นใคร เกิดจากใคร เกิดจากกลุ่มไหน พรรคการเมืองไหน กกต. ก็เลยสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะจับใครไม่ได้เลย แต่ถ้าฟังจากท่านประธานเมื่อสักครู่ บอกว่าถ้าเป็นการเลือกตั้งเพราะว่ามีการไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมแต่ไม่รู้ว่าเป็นใครมาจากไหน แต่ไปลงโทษคนที่กระทำ ก็มันจับคนกระทำไม่ได้

ประธาน : แล้วคุณเอาเหตุอะไรไปทำให้คน ๔ คน ซึ่งคุณไม่รู้เลยว่าเขาทำผิด ต้องมาเลือกตั้งใหม่ แล้วคุณมีเหตุอะไรที่จะทำให้ประเทศชาติทั้งประเทศชาติ คนทุกคนต้องเสียหายไปเลือกตั้งใหม่ ในเมื่อคุณไม่สามารถจับใครได้ แล้วคุณเป็นแค่เสียงส่วนใหญ่ คือทั้งหมดจริง ๆ มันรู้ ผมเชื่อว่า กกต. รู้ว่าใคร แล้วทำให้ใคร แต่ที่ผ่านมาระชาดความกล้าหาญในการใช้ดุลพินิจ ทั้ง ๆ ที่เราให้ใช้ดุลพินิจ และเราก็เขียนแล้วว่าเหตุอันควรเชื่อว่า ไม่ได้ว่ามีหลักฐานมัดแน่นหนาว่า เราไม่ได้ใช้คำนั้นเลย แล้วคราวนี้เราจะต้องเขียนอะไรให้มันชัดเจนขึ้นว่า ผมไว้วางใจคุณ ถ้าคุณเชื่อว่ามันคุณก็ต้องตัดสินใจลงไป

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ผมว่าถ้าเราเลื่อนคนที่ ๒ มันจะมีผลทางสังคม สังคมมันเยอะนะครับ คืออย่างคนที่ลงคะแนนไปแล้ว หรือว่าถ้าเกิดการใส่ร้ายกัน สิ่งที่จะตามมาคือระหว่างเบอร์ ๑ กับเบอร์ ๒ มันจะจุดชนวนนี้ขึ้นทั้งหมดเลย เวลาเกิดเลือกตั้งขึ้นก็พยายามใส่ร้ายเบอร์ ๑ เพื่อที่จะให้มีการเลื่อนกัน เพราะพบว่ามันช่องว่างทำตรงนี้ได้ ปัญหาก็คือว่าต้องมีการพิสูจน์กัน ผมว่ามันจะเห็นเหตุให้วุ่นวายมาก และความรู้สึกของคนก็คือว่า เวลาที่มีความทุจริตมีอะไรอย่างนั้นะครับ ผมรู้สึกว่าคนไทยรู้สึกว่าการเลือกตั้งใหม่ชัดที่สุด ให้ประชาชนเป็นคนตัดสินใจ ผมรู้สึกอย่างนั้นนะครับ ไม่รู้ว่ารู้สึกผิดหรือถูกไม่รู้

อันที่ ๒ ก็คือว่า ถ้ามีการกระทำความผิด ถ้าเราแยกแยะดี ๆ ถ้าพรรคู้เห็น พรรคมีความผิดด้วย ถ้าคนที่ทำเขาผิดเขาก็ต้องรับผิดชอบ ก็คือว่าตัดสินสิทธิลงไป ปัญหาอยู่ที่ว่าแล้วควรจะให้สิทธิของพรรคที่ ๑ กลับมาลงสมัครรับเลือกตั้งอีกหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : โดยระบบนี้ พอเราเอาระบบนี้ไปใช้จริง ๆ เวลาพรรคจะส่งคนลงสมัคร คนสมัครก็ต้องรู้ว่าตัวเองกระทำอะไรมันจะมีผลต่อพรรค เพราะคะแนนที่ลงให้เขาต้องมีผลต่อพรรค เพราะฉะนั้นถ้ามีการซื้อเสียงหรืออะไรแม้ตัวเขาเองพรรคก็ต้องรับผิดชอบด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเขาถูกเพิกถอนไปหรือถูกระงับสิทธิไป หรือออกจากบัญชีผู้เลือกตั้งไป พรรคก็ต้องโดนด้วยคะแนนอย่างที่ท่านประธานยกขึ้นมา เพียงแต่ถ้าเป็นคนที่ ๑ เดิม ก็คือต้องเลือกตั้งใหม่

เพราะว่าเขาเป็นคนได้ แต่ถ้าท่านประธานว่าคือเลื่อนขึ้นมา เลื่อนคนได้อันดับขึ้นมาแทน แต่กรณี
อีกเหมือนกันถ้าคนที่ ๑ หลุดไปได้แล้วไปถอนกันที่หลังตอนประกาศผล กลายเป็นการที่ต้อง
เลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างไปเท่านั้นเอง แต่ที่ผมเรียนหรือท่านประธานเมื่อสักครู่นี้คือ ถ้าลักษณะ
แบบใบเหลืองคือหาใครไม่ได้ เพราะว่าไม่รู้ว่าเป็นคนกระทำความผิดอะไร ๑ จึงจะไปเพิกถอนเขา ถ้าตาม
อย่างท่านประธาน ไม่มีการเลือกตั้งใหม่ก็ปล่อยไป แต่การที่จะจัดการคน เพราะว่า กกต. จะกล้า
หรือเปล่านั้นเอง อย่างที่ท่านประธานว่า คือใครเป็นคนรับผิดชอบที่ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งมันก็ยังเป็น
กรณีที่เป็นปัญหาอยู่ และผมคิดไปอีกใน worst case คือ มันก็จะกลายเป็น แม้จะชัดเจน
แต่ผู้กระทำความผิดก็จะไปจ้างหรือไปมีส่วนกับตัวคณะกรรมการสอบสวนที่จะเกิดขึ้น
แม้มีหลักฐานอะไรก็ไปเอาหลักฐานออกเสีย เพื่อให้ถอนได้เป็นใบเหลืองเสีย ลักษณะใบเหลือง
การเลือกตั้งก็ไม่ต้องเกิดขึ้นใหม่ เขาก็ไล่กันเข้าไป ซึ่งอันนี้จะต้องเขียนกฎหมายที่จะต้องบังคับให้
กกต. ต้องทำงานอย่างเต็มที่ที่จะไม่ให้เกิดลักษณะอย่างนั้น ไม่อย่างนั้นตรงนี้ก็หลุดออกไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมขอเรียนเรื่องใบเหลืองใบแดงชนิดหนึ่งครับ ของใน
กฎหมายที่ผ่านมา คือในรัฐธรรมนูญของเราจะบัญญัติในลักษณะเดียวกัน ก็ให้ กกต. ให้ใบแดง
ในกรณีที่ว่าการเลือกตั้งไม่สุจริตเที่ยงธรรม คือถ้ามีการเลือกตั้งไม่สุจริตเที่ยงธรรม ที่นี้การเลือกตั้ง
ที่ไม่สุจริตเที่ยงธรรมก็คือการทำผิดกฎหมายในการเลือกตั้ง ความผิดหลักก็จะอยู่ในมาตรา ๕๓
ของ พ.ร.บ. ส.ส. อย่างเช่นที่เราทราบกันก็คือการซื้อสิทธิขายเสียงอะไรต่าง ๆ จัดเลี้ยงก็อยู่ในนี้ด้วย
หลอกหลวง บังคับขู่เข็ญ ใส่ร้าย ก็อยู่ในมาตรา ๕๓ อันนี้ทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตเที่ยงธรรมทั้งสิ้น
นะครับ ถ้าใครทำก็ให้ใบแดง ก็คือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง แต่ความผิดอื่น ๆ ถ้าผิดกฎหมายมันก็
เข้าหมด อย่างเช่น ย้ายคนก็เหมือนกัน ทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตเที่ยงธรรมทั้งสิ้น ถ้าหลักฐาน
ถึงตัวคนนั้นก็ใบแดง ที่นี้ที่ว่าให้ใบเหลืองคือจัดเลือกตั้งใหม่แต่ไม่ได้ตัดสิทธิใคร เหตุที่ใบเหลือง
คือจัดเลือกตั้งใหม่ก็มี ๒ กรณีใหญ่ ๆ ด้วยกัน

กรณีแรกก็คือ กระบวนการจัดการเลือกตั้งเกิดการผิดพลาด อย่างเช่นในเรื่องที่เห็น
ได้ชัดคือเรื่องการจัดตั้งท้องถิ่น ซึ่งมันเคยเกิดเรื่องมาแล้วคือมีเลือกนายกเทศบาลกับสมาชิก
ปรากฏว่ากรรมการประจำหน่วยไปแนะนำบัตรผิดสลับบัตรกัน แล้วเหตุปรากฏขึ้นมาอย่างนี้ กกต.
ก็สั่งเลือกตั้งใหม่ไม่ได้ตัดสิทธิใคร ไม่ยุ่งกับใคร ไม่เกี่ยวกับผู้สมัคร สั่งเลือกตั้งใหม่

อีกส่วนหนึ่งก็คือมีการทำทุจริต แต่ไม่ถึงตัว หลักฐานไม่ถึงตัวผู้สมัคร มีการซื้อเสียง
มีพยาน แต่ว่าสาวไม่ถึงตัวคนที่ให้เงิน อันนี้มันไม่ถึงตัวเขา ซึ่งอันนี้คดีที่ไปศาลบางเรื่องเราเสนอให้

เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเลยนะ แต่ศาลเขาบอกว่ามันยังไม่ถึงก็มี ลักษณะเป็นแบบนี้ แต่ระบบที่เราดีไซน์แบบใหม่ การจัดการเลือกตั้งใหม่ก็ว่ากันไป ส่วนที่เราเพิ่มขึ้นมาก็คือเรื่องสิทธิรับสมัครเลือกตั้ง สิทธิรับสมัครเลือกตั้งนี้เป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ ถ้าหากว่า กกต. พบก่อนการลงคะแนน กกต. สามารถระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ใช่ไหมครับ ระงับได้ อันนี้ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งพูดง่าย ๆ ก็คือใบแดงเดิม ใช้คำว่า เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๑ ปี อันนี้ความจริงก็พูดกันแล้วก็คือใบแดงเดิม แต่ถ้าเกิดมันมีหลักฐานการทุจริต กกต. ไปยื่นฟ้องต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง อันนั้นตลอดชีวิต อันนี้มันยิ่งกว่าใบแดงอีก ผมคุยตอนเช้าที่โต๊ะกินข้าวบอกว่าอันนี้มันเหมือนกับแบนใบอนุญาตห้ามเตะบอลตลอดชีวิต เป็นใบแบนด้วยซ้ำ คือมันแรงกว่าใบแดง ใบแดงห้ามเฉพาะแมช แต่อันนี้หมายความว่าห้ามลงเตะตลอดไปเลย อันนี้เป็นหลักการที่เราออกแบบมา และที่นี้ปัญหาของเราตอนนี้คือว่าเราใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว คือถ้าเดิมใช้บัตรเลือกตั้ง ๒ ใบ ตัวผู้สมัครทุจริตคะแนนพรรคเขายังลงได้ตามปกติใช่ไหมครับก็เลยไม่มีปัญหา เราก็จะสั่งเลือกตั้งใหม่เฉพาะ ส.ส. เขต แต่คราวนี้บัตรเลือกตั้งใบเดียวคำนวณคะแนนพรรค ก็เลยเกิดปัญหาว่าเอาอย่างไรถ้าเกิดคนที่ได้ที่ ๑ ทุจริตแล้วให้ใบแดงท่านเลื่อนคนที่ ๒ ขึ้นมา หรือเปิดรับสมัครใหม่แต่ห้ามพรรคนั้นส่ง หรือว่าจะให้พรรคนั้นส่งได้ มี ๓ choice

ประธาน : ที่เราพูดกันไว้ จะลืมไปแล้วว่าเรากำลังจะไปแก้มาตรา ๕๙ ของท่านแยกแยะออกมา บังเอิญในร่างรัฐธรรมนูญยังไม่ได้แก้ เราจะใช้คำว่า ทุจริตเลือกตั้ง กับทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ๒ อันแยกกัน ถ้าทุจริตเลือกตั้งนี้ไปลงอีกไม่ได้ แล้วก็ไปฟ้องศาล ถ้าทำให้การเลือกตั้งไม่เที่ยงธรรมก็อาจจะมีการเลือกตั้งใหม่ แต่ถ้าได้ตัวว่าคนที่เลือกตั้งเป็นก็ต้องถูกแบนอีกเหมือนกัน ที่นี้ที่เราจะต้องตัดสินใจก็คือว่า ๑. จะให้มีการเลือกตั้งใหม่ไหม ๒. ถ้ามีการเลือกตั้งใหม่ จะให้คนที่ทุจริตลงสมัครหรือไม่ พรรคนั้นเปลี่ยนคนสมัครได้ คนนั้นลงไม่ได้ อยู่แล้ว แต่ให้พรรคส่งคนอื่นได้หรือไม่ หรือ ๓. จะให้เลื่อนคนที่ ๒ ขึ้นมาหรือไม่ เอาแค่ ๓ ประเด็นนี้ก่อน อย่าเพิ่งไปพูดเรื่องอื่นว่าจะเอาอย่างไร ภัทระยังติดใจอยู่ใช่ไหมว่าผลกระทบต่อความรู้สึกจะรุนแรง

นายภัทระ คำพิทักษ์ : กำลังนึกภาพอยู่ครับอาจารย์ สมมุติว่าเราเลือกระบบเลือกตั้งใหม่ปุ๊บ นักการเมืองจะอย่างไร ระหว่างจะไล่เบอร์ ๑ หรือว่าเป็นอันไหนที่จะปั่นป่วนมากกว่ากัน ระหว่างจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เยอะ ๆ สมมุติว่าถ้ามันเป็นอย่างนั้นมาก แล้วมันจะ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๒/๕

เกิดผลอะไร ถ้ามันเกิดหลาย case มาก การเลือกตั้งมันจะป่วนมาก อันที่ ๒ คือว่าเทียบกัน ระหว่างการเลื่อนขึ้นไป สมมุติว่ามันเลื่อนเยอะ อะไรปัญหามันจะเกิดขึ้นมากกว่ากัน กำลังนึกภาพ อันนี้อยู่ครับ

ประธาน : เชิญ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ถ้าฟังคุณภัทระแล้วผมก็คล้อยตามว่าคนและพรรคที่ทำผิด ต้องถูก penalize แต่เมื่อฟังตรงนั้นแล้วผมก็คิดว่าใจผมถ้าถามผมวันนี้ คือไม่เลื่อนเบอร์ ๒ ขึ้นไป แต่จัดเลือกตั้งใหม่ และพรรค และคนนั้นห้ามลง ยังคิดไม่ถ่องแท้นะครับอาจารย์ แต่ถ้า logical progression ไปอย่างนั้น คือไม่ใช่เลื่อนเบอร์ ๒ ขึ้นมาเลย แต่ต้องทำโทษคนที่โกง ก็คือคุณหมดสิทธิ ในการเลือกตั้งครั้งนั้น แต่เฉพาะคนหรือพรรคด้วยผมยัง open อยู่ครับ ถ้านึกถึงชาวบ้าน ทั่ว ๆ ไปก็ต้องคนห้าม แต่พรรคนั้นยังส่งได้อีก แต่ต้องมีคนรับผิดชอบครับ พรรคหรือคนนั้น ที่จัดการเลือกตั้งใหม่ครั้งที่ ๒ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ถ้าอย่างนั้นผมคิดว่าแพร์ จะง่ายกว่าที่จะ เลื่อนเบอร์ ๒ ขึ้นมาเลยครับ

ประธาน : แต่จะเกิดปัญหา เพราะคนที่สนับสนุนคนที่ชี้โกงซึ่งมีจำนวนมาก มันจะถูกชักจูงให้ไป vote no คนที่ ๒ อย่างไร ๆ ก็ไม่ได้ เพราะมันระดมแน่เลย คราวนี้สิ่งที่เรา จะต้องกังวลก็คือว่าทำอย่างไรถึงจะไม่ให้มีการใส่ร้ายกัน การใส่ร้ายนี้เรามีทางทำได้อย่างเดียว ก็คือว่าเพิ่มโทษให้แรงขึ้น แต่ว่าในอีกแง่มุมหนึ่ง ข้อดีก็คือว่ามันต่างคนต่างจะตรวจสอบซึ่งกันและกัน จะเป็นการช่วย กกต. ว่าใครทำอะไรแล้วก็หาพยานหลักฐานมา คนที่ได้คะแนนน้อย เวลาไปลง เลือกตั้งเขาจะพยายามทำสุจริตที่สุด โดยไม่ต้องกลัวว่าคะแนนจะได้เท่าไร เพราะถ้าคนที่มันชี้โกง แล้วไปซื้อเสียงได้คะแนนมาก ในที่สุดจะถูกตัด แล้วตัวเองได้คะแนนเท่าไรตัวก็ได้ เพราะฉะนั้น จะช่วยส่งเสริมคนให้พยายามทำให้ถูกต้องมากที่สุด ซึ่งมันจะเป็นเครื่องช่วยเรา แต่แน่นอนก็จะมี คนใส่ร้าย การใส่ร้ายนี้ผมคิดว่าถึงขนาดปั้นพยานเท็จมันก็คงมีหรอก แต่ว่าก็น่าเชื่อว่าจับกันได้ แต่ว่าที่แอบทำนี่คู่ต่อสู้จะช่วยกันจับมากขึ้น เพราะมันกลัวมันจะได้ประโยชน์ถ้ามันไม่ทำ บางทีมัน ก็อาจจะช่วยได้ แต่ว่าต้องเข้าใจว่าถ้าสมมุติว่าเราทำอย่างนี้พรรคการเมืองคงดำเราแน่

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ถ้าคิดอย่างนี้จะสมเหตุสมผลไหมครับ คือถ้าเกิดเหตุนี้ตัดสิทธิพรรคในการส่งคนใหม่สมัคร เพราะว่าอย่างที่คุณธนาวัฒน์ พูดเมื่อกี้คือ พรรคกับคนมันต้องรู้ว่ามันจะมีผลกระทบ อันนี้ก็เป็นข้อดีก็คือว่ามันก็เป็นมาตรการที่ทำให้ป้องกันการทุจริตมากขึ้น เพราะว่าถ้าคนทุจริตพรรคช่วยด้วยพูดง่าย ๆ เพราะฉะนั้นพรรคกับคนก็ต้องรู้ว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๒/๖

อย่าไปทำหรืออย่าทำอะไรที่เสี่ยงให้จับได้ ถ้าจับได้จะถูกตัดสิทธิไป ก็คือพรรคนั้นไม่มีสิทธิลง
ที่เหลือเลือกตั้งใหม่ นะครับ ไม่เลื่อน เพราะว่าถ้าเลื่อนมันจะทำให้เกิดการใส่ร้ายกันเยอะ แต่ปกติ
มันมีการใส่ร้ายกันอยู่แล้วไหม ก็มี แต่ข้อแรกคือว่าจะทำให้ทั้งคู่ระวังเสียแล้ว มันก็จะอาจจะลดลง
แล้วที่เหลือก็อาจจะเลือกตั้งใหม่ เพื่อลดปัญหาการใส่ร้ายแล้วเลื่อนกัน

ประธาน : แล้วจะแก้ปัญหาก็ไปชวนกัน vote no ส่งไม่ได้ถ้าอย่างนั้นพวกมึงก็
อย่าได้เลย ก็ไหน ๆ กูก็ vote no หมด เพราะว่าเรามี ๓๐,๐๐๐ คะแนนอยู่ในมือ

นายเกียรติชัย ฌ นคร : ท่านประธานครับ ตรง vote no นี้เราอนุญาตให้พรรค
vote no ใหม่ครับ อนุญาตใช้ใหม่ครับ

ประธาน : ไม่มีอะไรห้าม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาต ในส่วนของการใส่ร้าย ในพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ในมาตรา ๑๔๐ มีอยู่แล้วนะครับ ถ้าเป็นการให้การเท็จ
ตามปกติ โทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี ศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๕ ปี ถ้าทำเพื่อแก่งแย่งผู้สมัคร โทษก็
สูงขึ้นจำคุกถึง ๑๐ ปี เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๑๐ ปี แล้วถ้าเกิดเป็นการแก่งแย่งมาแจ้งให้ถ้อยคำกับ
กกต. ก็โทษถึง ๑๐ ปี แต่ว่าเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๒๐ ปี แล้วถ้าเกิดว่าพรรค หัวหน้าพรรค
กรรมการบริหารพรรครู้เห็นหรือกระทำสนับสนุน เขาบัญญัติว่าให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำ
การอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง อันนี้ยุบพรรค อันนี้คือโทษ ส่วนที่ว่าชดใช้ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ถ้าโดนใบแดง
คนที่ทำต้องชดใช้อยู่แล้ว มีอยู่แล้ว แล้วเราก็ก๊อมาเยอะแยะอยู่แล้วนะครับ

ประธาน : แต่ยังไม่เคยได้สักบาท

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เยอะครับ ผมคิดว่าตอนนี้ถ้ารวม ๆ แล้วทั้งท้องถิ่นผมว่า
เป็นร้อยล้านแล้วนะครับ

ประธาน : ศาลตัดสินให้ แต่สตางค์ได้จริงหรือเปล่า เท่าที่ฟังดูยังไม่มีใครเอามา
ชำระให้เลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาชำระให้ก็มีนะครับ แล้วก็มีคนขอต่อรองว่าให้ลด
ได้ไหม เขาจะจ่ายให้หมด ก็เคยมี

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตอีกนิดนะครับ คนจะแก่งแย่งไม่ได้มาคอย
ดูโทษ มาคิดถึงโทษอะไรพวกนี้ เว้นแต่ว่าจะต้องแรงไปเลย อย่าง ๕๐ ปี ผมถึงสนับสนุนให้คงไว้

ไม่ให้ไปลดเหลือ ๒๐ ปี ที่ว่าจะตามยึดทรัพย์เอาคืน และอย่างวิธีการแก้ง ผมเรียนจาก
ประสบการณ์ ท่านประพันธ์ลงสมัครเดินไปข้างหน้าแจกใบ เลื่อนนะ เบอร์ ๑ นะ เบอร์ ๒ นะ
แจกไป แต่ผมจะแก้ง ผมก็เดินตามหลังห่างไปหน่อยสัก ๕๐ เมตร ๑๐๐ เมตร พันกลุ่มนี้ไป
แล้วก็แจกเงินไปด้วย แค่นี้ก็เป็นการแก้งแล้ว เลื่อนประพันธ์นะครับ เบอร์ ๑ ครับ โดยที่
ท่านประพันธ์ไม่รู้เรื่องอะไรเลย นี่ก็แก้ง หรือว่าไม่อย่างนั้นผมก็ไปเที่ยวเดินแจกเงินภายหลัง
ก่อนจะเลือกตั้งไปเที่ยวเดิน โดยที่เบอร์ ๑ ท่านประพันธ์ไม่รู้เรื่องอะไรเลย ก็เป็นไปได้นะครับ
เพราะมีสารพัดวิธีเลยในการเลือกตั้งที่จะทำร้ายกัน ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ตกลงเอาอย่างนี้หรือ กระทำผิดทุจริตเลือกตั้ง ตัดสิทธิทั้งพรรคทั้งคน
แล้วก็ไปดำเนินการเลือกตั้งใหม่ แต่ยังคงแก้ปัญหารื่อง vote no ไม่ออก เดี่ยวค่อยคิด

นายอัคร จารุจินดา : ครั้งที่ ๒ ไม่เอาเรื่อง vote no มาใช้ คะแนนเท่าไร
ก็ได้เท่านั้น เพราะมันตัดคะแนนส่วนหนึ่งออกไปแล้ว

ประธาน : ก็เป็นช่องทางหนึ่ง เขียนไว้ก่อนก็ได้โน้ตไว้ก่อน แล้วเดี๋ยวอาจจะไปคิด
อะไรอย่างอื่น

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตอีกนิดครับท่านอาจารย์ ครั้งสุดท้าย
เลือกตั้งนี้หลักการเดียวกันก็เอาไปใช้กับการเลือกตั้งท้องถิ่นด้วย ซึ่งเป็นการเลือกตั้งในกลุ่มคน
จำนวนไม่มาก เป็นร้อย ๆ ๕๐๐ ๖๐๐ ๓๐๐ อะไรอย่างนี้นะครับ มันก็มีถึงขนาดว่าถ้าคะแนน
คอยตามดูว่ามีคนมานั่งคอยเช็กที่หน่วยเลยว่าถ้าคะแนนเริ่มนำนี้ พอใกล้จะหมดเวลาลงคะแนนนี้
จ้งแพ่งขึ้น แพ่งขึ้น แพ่งขึ้น ให้ไม่ไปลงคะแนน ก็คล้าย ๆ กับจ้ง vote no อยู่ที่บ้านเลยไม่ต้อง
ไปลง ลงใครก็ไม่ต้องไปสนใจแล้วคะแนนจะไม่แปลงเขาน้อย

ประธาน : ก็เวลาเราไปเขียนกฎหมายเลือกตั้งเราก็อ่าไปเขียนอย่างนั้นสิ ไม่ได้
บังคับว่าท้องถิ่นจะต้องทำอย่างเดียวกัน

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตท่านอาจารย์สุดท้ายของสุดท้ายนะครับ
คือเมื่อวานที่ผมเรียนถามท่านประพันธ์ ท่านประพันธ์กรุณาบอก มันไม่ใช่เรื่องระเบียบ กกต.
ที่ประกาศผล ๗ วัน ก็มีเวลาอยู่แล้วเขาก็ร้องคัดค้านได้ยังไม่ประกาศผล และทำไมต้องไปเร่ง
ประกาศผล ออกมาก่อนพวกผมจะเข้าไปทำงานอีก พอมีอย่างนี้เราก็งงเหมือนกัน จังหวัดแจ้งมา
บอกมีหลักฐานชัดเลย ผู้ว่าราชการจังหวัดโทรศัพท์หาผม แล้วเราก็อทำอะไรไม่ได้ พอมาได้ดูเรื่องนี้
ประกาศผลไปแล้วเพราะมันพ้น ๗ วันไปแล้ว ตอนที่โทรศัพท์มาเป็นวันที่ ๑๐ กว่า ๆ แล้วความจริง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๒/๘

ยังเหลือเวลาอีกตั้งเยอะ ซึ่งกฎหมายอย่างนี้ควรจะมี ถ้าพวกเราได้ไปช่วยกันทำกฎหมายลูก
นี้เป็นข้อที่ผมขอฝากไว้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เราเขียนในรัฐธรรมนูญเลย ไปศาลรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนิดเดียวครับ ประเด็นสุดท้าย กรณีเรื่อง
ขาดคุณสมบัติ คือกรณีที่ตาย หรือขาดคุณสมบัติก่อนปิดรับสมัครที่เราประชุมไปแล้ว เรายอมให้
เขาส่งคนสมัครใหม่ได้ใช่ไหมครับ แล้วถ้าเกิดถ้าเป็นกรณีปิดรับสมัครไปแล้ว ผู้สมัครเกิดตายขึ้นมา
ก็ให้ลงคะแนนต่อไปได้ แล้วเอาคะแนนไปให้พรรค ที่นี้กรณีปิดรับสมัครไปแล้ว กกต. ก็ตรวจ
คุณสมบัติ ปรากฏว่าคนที่มาสมัครขาดคุณสมบัติ ยังจะให้ลงคะแนนเบอร์นั้นใหม่หรือตัดไปเลย

ประธาน : ตัดเลย คะแนนเสีย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตัดเลย แล้วเราเขียนหรือยัง จะไปเขียนกฎหมายลูกหรือ
แล้วคะแนนของคนขาดคุณสมบัติไม่นับใช่ไหมครับ เท่ากับ delete ไปแล้ว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ต้องโหวตไปเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : โหวตไปเลย แล้วเขียนอยู่ตรงไหนครับ อยู่ในกฎหมายลูก

ประธาน : ในรัฐธรรมนูญเขียนว่าให้นับเฉพาะกรณีตาย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เราเขียนหรือยัง

ประธาน : เขียนแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ยังไม่เห็นผมก็เลยงง

ประธาน : ที่เน็ต ๆ ไว้เดี๋ยววันจันทร์พิมพ์เอามาให้ดู ไปศาลรัฐธรรมนูญ

เลขานุการ :

ส่วนที่ ๒

ศาลรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๓๔ ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจำนวนเก้าคน
จากบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกามาแล้ว
ไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนสามคน

(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนสองคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี และมีผลงานทางวิชาการด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายมหาชนเป็นที่ประจักษ์ จำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี และมีผลงานทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์เป็นที่ประจักษ์ จำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้รับหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือผู้รับหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี จำนวนสองคน

ในกรณีไม่อาจเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตาม (๑) หรือ (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณีเลือกบุคคลอื่นซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมายไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตาม (๑) หรือ (๒) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทน การนี้ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี

ผู้ได้รับการคัดเลือกและสรรหาต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ผู้ได้รับการคัดเลือกและสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหารายใด ให้ดำเนินการคัดเลือกหรือสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้นแล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเอง
ให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานและ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ในกรณีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนให้
ดำเนินการต่อไปตามวรรคเจ็ดและวรรคแปดโดยไม่ต้องรอให้ได้ผู้ได้รับความเห็นชอบครบ
เก้าคน และเมื่อประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญ
ปฏิบัติหน้าที่ได้โดยให้ถือว่าศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
เท่าที่มีอยู่

ประธาน : เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานขออนุญาตครับ ในการเป็นศาล
รัฐธรรมนูญใน (๓) (๔) บอกว่า เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ ด้านรัฐศาสตร์ ที่ศาสตราจารย์
ไม่น้อยกว่าสามปี ผมเรียนถามว่ากรณีของ ป.ป.ช. มาตรา ๒๑๐ กำหนดใน (๔) บอกว่าต้องได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ผมก็เลยอยากจะเรียนถามว่าทำไม
จำนวนปีมันไม่เหมือนกัน

ประธาน : เขียนคนละที่เลยไม่เหมือนกัน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นถ้าจะ ๕ ก็ ๕ ให้มันเหมือนกันเสีย
นะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ๕ ปีนะครับ คือบังเอิญอันนี้มันเวลาที่อยู่ที่ศาลเราเอา ๓ ปี คนอื่น
ก็เลย ๓ ปี แต่ว่าอันนี้ไม่เป็นไร เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มีวรรคหนึ่งที่บอกว่า ผู้ได้รับการคัดเลือก
และสรรหาต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
อันนี้มันจะมีปัญหานิดหนึ่ง องค์กรอิสระซึ่งไม่รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าเราใส่ลงไปอีกอันหนึ่ง
หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะรวมศาลรัฐธรรมนูญด้วย เพราะว่าเราจะเห็นว่าในปัจจุบันมันมี
หลายองค์กร ซึ่งเมื่อมีการสรรหาหรือว่าคัดเลือกขึ้นมาจะได้คนในตัวเองนะครับ ในตำแหน่ง
เลขาธิการขององค์กรนั้น ๆ เลื่อนมาเป็น ถ้าเราจะเติมคำว่า หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพราะว่า
มันจะมีความได้เปรียบเสียเปรียบกัน ตามมาตรา ๒๓๖ (๔) นี้ครับ บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและ

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

องค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓๕ และไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระองค์กรละหนึ่งคนเป็นกรรมการ มันจะเป็นการคล้าย ๆ ว่ามันมีการได้เปรียบเสียเปรียบกัน เพราะว่ากรรมการสรรหาต่าง ๆ จะมีความคุ้นเคยกับผู้ได้รับการสรรหาจากตำแหน่งผู้ที่เคยเป็น สมมุตินะครับ ตำแหน่งเลขาธิการหรือว่าตำแหน่งอะไรต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในองค์กรอิสระหรือว่าองค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น ปัจจุบันมันจะมีการกระโดดข้ามไปข้ามมาเยอะมากนะครับ ระหว่างองค์กรอิสระแล้วก็องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งรวมถึงศาลรัฐธรรมนูญด้วยว่าพอถึงจังหวัดหนึ่งเลขาธิการก็มาสมัครเลย และพวกนี้จะได้เปรียบมากเลย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาต เรื่องศาสตราจารย์ผมไม่ได้หมายถึงว่าจะไปรักษาผลประโยชน์ใครนะครับ แต่ว่าการเป็นศาสตราจารย์ถ้าอย่างในระบบมหาวิทยาลัยผมเรียนให้ท่านทราบนิดหนึ่งนะครับเพื่อเป็นข้อมูลว่ากว่าจะได้ศาสตราจารย์ในละครับ บางคนถ้าจะได้บางทีหลังเกษียณก็มี เพราะฉะนั้นถ้ายิ่งไปบีบว่าให้ได้ ๕ ปีนี้เนะครับ จำนวนของตัวเลือกมันก็จะยิ่งน้อยลง คือถ้าไปกำหนดว่าศาสตราจารย์ ผมเองจำได้ว่าเราเคยคุยกันเรื่องนี้มาแล้ว แล้วก็มิชชั่นติไปแล้ว แต่ว่ามาทบทวนดูแล้วก็ให้ท่านอาจารย์ลองพิจารณาครับว่าถ้าจะเอาแบบนี้ผมคิดว่าจะบอกล็อกก็เหมือนกับล็อกนะครับ เพราะว่าเราก็นับไล่ได้ว่าใครที่เป็นศาสตราจารย์ตั้งแต่อายุน้อย ๆ ขึ้นมา แต่ว่าถ้าคนที่ยังไม่ได้เลย กว่าจะได้ศาสตราจารย์บางทีค่อนข้างจะนานมากครับกว่าจะได้ตรงนั้น เพราะฉะนั้นเราจะมีตัวเลือกน้อยลงเยอะเลยครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ระยะเวลาเท่าไรแน่ครับ ๕ ปี แต่ในเอกสารนี้ ๓ ปี

ประธาน : แก่เมื่อครูนี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อ้อแก้อแล้วนะครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เพราะองค์กรอื่นมัน ๕ ปีหมด พอมีอันนี้มัน ๓ ปี ก็เลยปรับออกไป

ประธาน : ไปได้หรือยัง เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : นิดเดียวครับ พอตีผมพยายามเปิดและหาไม่เจอ (๕) อธิบดีหรือเทียบเท่า คราวที่แล้วเราก้เขียน ๕ เหมือนกันหรือเปล่าครับ หรือเราเขียน ๓ เพราะจำได้ว่าที่เราถกกันเราก้บอกว่าบางทีพอเขาจากอธิบดีเขาขึ้นเป็นปลัดกระทรวง ๓ นะครับ

ประธาน : ๕ ปีเหมือนกัน

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านอาจารย์ คราวที่แล้วเราเอาอธิบดีน้อยกว่าเขาก็
เพราะว่าในความเป็นจริงคนที่เป็นอธิบดี ๕ ปีในประเทศไทยมีอยู่ประมาณ ๒-๓ คน มันจะ
ประมาณ ๓ ปี ยกเว้นกระทรวงต่างประเทศ

ประธาน : ไม่ แต่มันไม่ได้เป็นอธิบดีอย่างเดียวหรือเทียบเท่า แล้วมันก็เลื่อนเป็น
รองปลัดอะไรพวกนี้มันนับไปได้ ไม่ใช่เฉพาะต้องเป็นอธิบดี ๕ ปี ไม่ต่ำกว่าอธิบดี

พลเอก อัญฐพร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ แต่มีตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดใน
หลายองค์กร สูงสุดมันแค่อธิบดีครับ หรือเทียบเท่าแค่นั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมว่า ๓ ปีน่าจะ
เหมาะสมแล้วนะครับ แล้วก็ยกแล้วครับ ๓ ปีนี้ก็ยกแล้วเพราะมันสูงสุดแค่นั้น แล้วก็เกษียณไป

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาต จะทบทวนเรื่องศาสตราจารย์
ด้วยไหมครับ

ประธาน : ไม่ เราดตกลงกันไปแล้วว่าต้องเป็นศาสตราจารย์

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : แต่หมายความว่าระยะเวลา

ประธาน : ก็ ๕ ปี เขาเป็นได้ อายุต่ปีถ้าเป็นศาสตราจารย์ ๖๐ ถึง ๖๕ ปี ก็มา
สมัครได้ เป็นไปได้อีก ๑๐ ปี ถึง ๗๕ ปี

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ที่ผมขอทราบเรื่องของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
จะต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ประธาน : เมื่อวานเราแก้ที่ไหนหรือเปล่า เรื่องคนที่ทำงานในองค์กรอิสระ

เสขานุกการ : มาตรา ๑๙๐ ครับ บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญ อันนั้นจะเป็น
คณะกรรมการสรรหาท่านครับ บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญแต่งตั้งนะครับ ต้องไม่เป็น

ประธาน : อย่างนี้เราจะสมควรห้ามเขาไหม คนที่เคยทำงานอยู่ในองค์กรอิสระ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านครับ คนเหล่านั้นความจริงเขามีความรู้และ
ประสบการณ์ดีกว่าคนอื่น ๆ ด้วยซ้ำไป ถ้าอย่างนั้นก็ควรให้สิทธิเขาถ้าเกิดเขาตีจริง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าเราดูตามระยะหลังมานี้เราจะเห็นว่าองค์กรผู้ดำรง
ตำแหน่งเป็นกรรมการหรือว่าในองค์กรอิสระ หรือตามรัฐธรรมนูญ จะกระโดดข้ามไปข้ามมา
นะครับ เราน่าจะเปิดโอกาสให้คนอื่นเขามีโอกาสบ้าง และพวกนี้จะได้เปรียบเพราะว่าไปรู้จักมักคุ้น
และทำงานร่วมกับกรรมการสรรหามา ไม่ว่าจะเป็นประธานองค์กรอิสระหรือองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกรรมการสรรหานั้นครับ แล้วก็ก็มีความคุ้นเคยกัน เพราะว่าเคยทำงานร่วมกันมา

ประธาน : เราไม่ได้ให้ประธานองค์กรอิสระเป็นกรรมการสรรหาแล้ว เราให้คนนอกเป็น เพียงแต่ว่าคณะกรรมการองค์กรอิสระนั้นละเป็นคนไปคัดเลือกใครก็ตามที่ไม่เคยเป็นองค์กรอิสระที่ไหนมาก่อน อย่างไม่งอย่างนี้เลือกไม่ได้ไม่เคยเป็น แต่ว่าต้องไม่ใช่เป็น เคยเป็น เพราะฉะนั้นพวกนั้นก็จะไม่คุ้นเคย แต่ที่นี้ถ้าเราไปตัดเขามันก็ชี้แจงยากเหมือนกันว่าทำไมการที่เขาทำงานที่นั่นมาจนมีความรู้แล้ว และพอไปสมัครเราถึงจะไม่ให้ แต่ว่าเดิมที่ท่านว่ามันข้ามไปข้ามมาเพราะมันอาศัยเป็นที่ ๒ ปี แล้วก็เดี๋ยวไปเป็นที่โน้นอีก ๓ ปี ซึ่งต่อจากนี้เราไม่ให้ ถ้า once เคยเป็นแล้ว you พอแล้ว you อย่าไปเป็นที่อื่นอีก ปัญหาเรื่องข้ามไปข้ามมาก็จะหมดไป อธิบดีผมก็คิดว่า ๕ ปีก็ ๕ ปี เพราะมันเลื่อนขึ้นไปต่อไปได้ ยิ่งคนที่ เป็นอธิบดี ซี ๑๑ ก็ยังสะดวกใหญ่ อย่างน้อยจะได้มีประสบการณ์พอ ศาลฎีกาเองกับศาลปกครองเองก็อยากจะ ๕ ปี แต่ว่าอาจจะไปเขียนบทเฉพาะกาลให้ศาลปกครองน้อยกว่าในระยะ ๕ ปีแรกให้ลดเหลือ ๓ ปี เพราะบังเอิญศาลปกครองมันเพิ่งตั้ง เพิ่งมีคนเข้าไปเพิ่มขึ้น แต่ศาลฎีกาตั้งมานานแล้วเพราะฉะนั้นมีเยอะก็จะได้ ๕ ปีหมด ไม่ลักลั่น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : อธิบดีศาลอุทธรณ์ แต่อันนี้มันสูงสุดมันคนละตำแหน่ง up ขึ้นมาจากอันโน้นอีกทีหนึ่ง

ประธาน : ผู้พิพากษาศาลฎีกามีตั้งเยอะ ตั้ง ๑๐๐ กว่าคน พวกนั้นระดับต่ำกว่าก็ไม่ได้ว่าอะไร เพราะคนอื่นเราก็ ๕ ปีหมด ทำไมอันนี้ถึงจะ ๓ ปีละ เดิมที่เราลดมา ๓ ปีด้วยเหตุศาลปกครองเพราะมันไม่มี เพราะมันยังเพิ่งตั้ง เพราะฉะนั้นเราก็เขียน ๕ ปีนี้ละ แต่ไปเขียนบทเฉพาะกาลว่าสำหรับศาลปกครองซึ่งเพิ่งตั้ง ในระยะ ๕ ปีแรกให้ลดเหลือ ๓ ปี ๓ ปีก็ยังไม่เคยไม่มี เพราะเขามีทั้งหมด ๑๘ คนใช้ใหม่ เพิ่งจะมาเพิ่มอีก ๑๘ เป็น ๓๖ ซึ่งก็ต้องรออีก ๓ ปี ถึงจะมีคนมา

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์ขออนุญาตอีกทีนะคะ เพราะเมื่อเมื่อสักครู่เห็นอาจารย์กำลังเขียนช่วงที่อภิปรายไป ผมอาจจะพูดข้ามไปนิดหนึ่ง ก็คือในส่วนองศาสตราจารย์ ผมเรียนอาจารย์ด้วยความเคารพจริง ๆ ว่าทางสายนิติศาสตร์ ผมไม่รู้ว่าจะอย่างไร นะครับ แต่รัฐศาสตร์แม้แต่ในคณะผมเองวันนี้มีคนได้มีอยู่คนสองคน คือถ้าเราไปเขียนอย่างนี้ ๕ ปี อาจจะมีคนสมัครได้คนเดียวเอง ผมไม่รู้ถ้าเราลด หมายถึงว่าลงไปนิดหนึ่งนะครับ ผมคิดว่ามันอาจจะมีคู่แข่งมากขึ้น ไม่อย่างนั้นมันก็เท่ากับเป็นการลือกไปให้ใครคนใดคนหนึ่งได้เลย อันนี้ผมเรียนอย่างนั้นจริง ๆ ครับอาจารย์

ประธาน : คงไม่หอรอกครับ เพราะว่าศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยมันมีตั้งเยอะแยะ
นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมว่ามันจะได้เพิ่มตัวเลือกมากขึ้น มันอาจจะมีในวันที่
เราประกาศรับ อาจจะมีคนประมาณเพิ่มขึ้นผมว่าน่าจะพอได้ เพราะไม่อย่างนั้นมันจะกลายเป็น
ลือตเดิมแล้วก็คนที่กำลังทำแล้วก็ได้ศาสตราจารย์ขาดระยะเวลาอยู่อีก ๒ ปีบ้าง ปีหนึ่งบ้าง ผมคิด
เล่น ๆ อย่างนั้นนะครับ

ประธาน : ก็รอจนครบ เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : จริง ๆ แล้วสมมุติที่คณะผมเวลาเรานับเราไม่ได้นับ
คนที่ยังทำงานอยู่ เรานับคนที่เกษียณไปแล้วด้วย เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้ว รวม ๆ แล้วน่าจะผมว่า
เกิน ๑๐ คนครับ

ประธาน : เฉพาะคณะ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ที่เกิน ๕ นี่นะครับ เพราะว่าคนที่เกษียณไปแล้วก็มา
สมัครได้ใช่ไหมครับ จริง ๆ รวม ๆ กันแล้วถ้ารวมทุกมหาวิทยาลัยอาจจะสัก ๔๐ คนน่าจะพอได้
๔๐-๕๐ คนน่าจะพอได้ ไม่น่าจะไปลือกอะไรได้ เพราะว่าคนมันก็เยอะเหมือนกันนะครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : แต่อย่างนี้ครับอาจารย์ คือที่อาจารย์ว่า ๔๐ คน
คนจำนวนหนึ่งคือใกล้จะหมดแบบประมาณว่าถ้าเราลดสมมุติ ๗๐ ปี หลายท่านก็เกือบ ๗๐ ปี
เฉียด ๆ แล้ว

ประธาน : คราวนี้เราให้ถึง ๗๕ ปี

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : แล้วแต่อาจารย์ครับ เพราะว่าผมดูว่าถ้าเราได้คนหนุ่ม ๆ
ขึ้นมาได้บ้าง คือรุ่นใหม่ ๆ มันก็อาจจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงบ้าง ไม่อย่างนั้นผมก็ไล่ได้เลยว่า
ศาสตราจารย์อายุที่ท่านอาจารย์ศุภชัยว่าใครกันบ้างนะครับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : อาจารย์ครับผมขออนุญาตครับ ผมนั่งอ่านแล้วที่เรา
เราตั้ง ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ อะไรเหมือนกับว่าต้องเป็นเคย์รับราชการ เคยเป็นของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
อะไรเหล่านี้ครับ แต่ว่าตอนท้ายที่ว่า ไม่อาจเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกา ให้ที่ประชุมใหญ่
ศาลฎีกา เฉพาะศาลฎีกานะครับ ศาลปกครองสูงสุดไม่พูดถึง แล้วแต่กรณีเลือกบุคคลอื่น ซึ่งมี
ความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมายไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาในศาลฎีกา เราไม่ได้
จำกัดไว้ นะครับว่าต้องเกี่ยวข้องกับราชการในทำนองนั้น เพราะฉะนั้นถ้าเป็นทนายความได้ไหม
ครับ ผมกราบเรียนถาม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๓/๖

ประธาน : ได้ครับ ถ้าเขาเทียบได้ แต่ว่ากำลังนั่งคิดอยู่ว่าเมื่อวานนี้เราก็มมีปัญหาเรื่องนี้กับ ป.ป.ช. หรืออย่างไร แล้วเราทำอย่างไรนะครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ถามตอนที่ท่านแก้ (๑) (๒) จาก ๓ ปีเป็น ๕ ปี มันก็เลยจะลดจำนวนลงไปอีก แต่ถ้าตรงนี้ของเดิมเป็น ๓ ปี และจริง ๆ เพราะว่าตำแหน่งมันสูงมากกว่ากรณี กต. มันจะได้มีคนมาเพิ่มขึ้นมา

ประธาน : คืออันนี้มันต้องสูงกว่า กต.

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : แต่ตำแหน่งเขาสูงกว่า กต. นั้นอยู่แล้ว เพราะว่าอันนี้คือศาลฎีกาหรือศาลปกครองสูงสุด อันนั้นอธิบดีศาลอุทธรณ์

ประธาน : แล้วศาสตราจารย์เท่าไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ศาสตราจารย์ตรงนั้นเขียนตรงเหมือนกัน แต่ตรงนั้นเขียน ๕ ปี แต่ศาสตราจารย์นี้เราเขียน ๓ ปีก็แก้เป็น ๕ ปีไปแล้ว แต่ (๑) (๒) ของเราตำแหน่งตรงนี้มันสูงกว่าตำแหน่งทางโน้น

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ เขามีหลักการเทียบอย่างไรครับ มีประสบการณ์ด้านกฎหมายไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาในศาลฎีกา หรือศาลปกครอง หรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เขามีหลักการเทียบอย่างไรครับ ถ้าจะเอาคนที่นอกวงการเข้ามา

ประธาน : เขาก็ต้องไปกำหนดเทียบกันเอง แต่ว่ากำลังคิดอยู่ว่าจะทำแบบ กต. ใหม่ คือไปเอาอธิการบดี อันนี้มันรองอัยการสูงสุด รองอัยการสูงสุดมีกี่คนครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตอนนี้เขาเพิ่มมาตอนนี้มี ๘ คน แต่ว่าจะหารองอัยการสูงสุดที่ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ผมว่าอาจจะไม่ถึง ๕ คน ตอนนี้ถ้าจะมีอาจจะมิคุณเข้มชัยที่จะมีโอกาสคนอื่นก็ดูยัง ผู้ตรวจแต่ก็คงเทียบเท่า ผู้ตรวจตอนนี้เขามี ๙ คน หรือ ๑๑ คน อะไรนี้ผมจำจำนวนเขาไม่ได้ แต่ถ้าจะให้ถึง ๕ ปี ก็ไม่ใช่ง่ายเหมือนกัน

ประธาน : เราเขียนอย่างนี้ได้ยิวเขาจะแปลว่าต้องเป็นอยู่ถึง ๕ ปี บางคนเป็น ๓ ปีแล้วเกษียณไปอีก ๒ ปี ก็สมัครไม่ได้ ต้องเขียนอย่างไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องไปลดสเปกของ กต. ลง เพื่อจะหา

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : อาจารย์ครับผมขออนุญาตอีกนิดนะครับ ที่อ่านและมันสะดุดตาคือข้อ ๑ ผู้พิพากษาในศาลฎีกาก็ต้องอยู่ในศาลฎีกาในขณะนั้นนะครับ และพอมาดูทางผู้ทรงคุณวุฒิ เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือเคยรับราชการไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด

แต่ไม่มีเคยรับราชการในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกานะครับ ผู้พิพากษาศาลฎีกาที่เกษียณออกไปแล้วเขาจะขาดโอกาสไหมครับ

ประธาน : ไม่ขาด

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : มันจะมีความแตกต่างว่าจะไปด้านผู้ทรงคุณวุฒิก็ไม่ได้ เพราะต้องให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกจะต้องเอาผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี มันก็แปลว่าต้องเอาตัวผู้พิพากษาที่เป็นอยู่จริง ๆ ในขณะนั้นมา คนที่เคยเป็นจะไม่ได้ จะไปทางด้านผู้ทรงคุณวุฒิก็ไม่ได้ ไม่เหมือนกับทางอัยการ เพราะอัยการใช้คำว่าเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เพราะเราจะหวังพึ่งคนที่อยู่ในศาลฎีกากับศาลปกครองสูงสุด

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : นี่ก็จะไปเทียบในข้อนี้ได้ ขออนุญาตอีกนิด ข้อ ๕ เคยเป็นอดีตศาลฎีกาอย่างนี้ก็อาจจะมาเข้ามาว่า ซึ่งเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีใช้ได้ไหมครับ ถ้าเทียบกันแล้วก็สูงกว่าอธิบดีอยู่แล้ว

ประธาน : คนละพวกกัน พวกนี้พวกบริหาร

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตนะครับ ถ้าเทียบตัวผมอย่างออกไปรับราชการตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาก็อธิบดีเหมือนกัน แล้วก็อธิบดีทางด้านผู้พิพากษา แล้วตอนนั้นยังเท่ากับหัวหน้าคณะตุลาการศาลฎีกาเท่านั้นเองครับ ยังไม่ได้ขึ้นศาลฎีกาด้วย ขอพระคุณครับ

ประธาน : เขียนอย่างนี้ไหมครับ

เลขานุการ : ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการสรรหาจะประกาศลดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งลงก็ได้ แต่ต้องลดลงเหลือไม่น้อยกว่าสองปี

ประธาน : แต่จะลดลงเหลือน้อยกว่าสองปีมิได้

เลขานุการ : แต่จะลดลงเหลือน้อยกว่าสองปีมิได้

ประธาน : ที่นี้ อย่างนี้แล้ววรรคนี้ยังต้องมีไหม ต้องมีไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา : จะมีกรณีที่คนในองค์กรไม่ยอมมาสักคนเดียวเลยเลือกกันไม่ได้ ไม่สมัครใจสักคนหนึ่ง เป็นไปได้หรือเปล่าไม่รู้

ประธาน : ถ้าไม่มาก็ไม่มีเหตุ ไม่มีเหตุที่จะให้ที่ประชุมใหญ่เลือก

นายอัชพร จารุจินดา : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องให้องค์กรสรรหาไปเลือกมาเลยใครก็ได้ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๓/๘

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานอย่างนี้ได้ไหมครับ เราลดจำนวนผู้ที่มาจากฝ่ายนิติศาสตร์ลดเหลือจาก ๓ คน เหลือ ๒ คน แล้วก็มาเพิ่มทางด้านสังคมศาสตร์แต่เพิ่มอีก ๑ คน ให้จำนวนใกล้เคียงกับทางฝ่ายนิติศาสตร์ ปัญหา ก็จะน้อยลงไหมครับ

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ : เพิ่มเติมจากท่านรองประธานนะครับ คราวที่แล้วเราตัดสาขาสังคมศาสตร์ออกไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ตอนนี้ปัญหามิติทางด้านการเมืองทางด้านรัฐศาสตร์มันเยอะมากนะครับ แล้วก็เราจะเห็นว่าฝ่ายนิติศาสตร์เข้ามาฝ่ายกฎหมายเยอะ แล้วก็มิติทางด้านการเมืองเราอาจจะต้องการฝ่ายรัฐศาสตร์เพิ่มขึ้นนะครับ เพื่อให้มันสอดคล้องกับบริบทของการเมืองปัจจุบัน เพราะตอนนี้ผู้พิพากษาจากศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดขาดไปมากนะครับ ตามองค์กระอิสระยังต้องการตัว เพราะฉะนั้นมันจะมีตัวเลือกน้อยลงทุกที ๆ และยิ่งเราไปล็อก spec ให้สูงขึ้นตัวเลือกมันยิ่งน้อยลงทุกทีเลยครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๔/๑

ประธาน : เปลี่ยนเป็นอย่างนี้แล้วกัน ลองอ่านใหม่

เลขานุการ : ในกรณีไม่อาจเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุดตาม (๑) หรือ (๒) ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมศาลปกครองสูงสุด
จะเลือกบุคคลจากผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก็ได้

ประธาน : คือเอาคนที่เคยเป็นไปอยู่ที่อื่นอย่างที่ท่านว่า ไปเป็นอธิบดีศาลอุทธรณ์
ซึ่งมันเท่ากับผู้พิพากษาศาลฎีกา เชิญครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ผมขอเรียนถามสักนิดหนึ่งครับ อธิบดีและเทียบเท่า
คือเทียบเท่าผมไม่ทราบว่าเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่เขียนคำนี้เป็นครั้งแรก
เทียบเท่านี้เขาหมายถึงหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร
หรือว่ารวมทั้งฝ่ายวิชาการด้วยครับ

ประธาน : ที่เขาแปลกันก็คือว่าฝ่ายวิชาการด้วย เว้นแต่เราจะบังคับให้เอาเฉพาะ
หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : คืออันนี้มีปัญหาตั้งแต่ตอนเลือกตั้งคนที่มาสมัครเป็น
Candidate องค์กรอิสระ ในปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญปีนั้นคนที่รับสมัครที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
ก็จะเน้นว่าเป็นเรื่องของผู้บริหารโดยตรง อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่เรียกชื่อ
เป็นอย่างอื่น เช่น เลขาธิการหรือผู้อำนวยการอะไรก็แล้วแต่ แต่มีคนมาสมัครเยอะแยะทีเดียว
บอกว่าไม่ใช่ ต้องรวมถึงทางด้านวิชาการด้วย ที่ผมเป็นที่ปรึกษา เป็นนักวิชาการตรงโน้นตรงนี้
อะไรต่าง ๆ ก็มีการถกเถียงกันมากทีเดียว แต่ในที่สุดก็ขยายเป็นว่ารวมถึงตำแหน่งทางวิชาการด้วย
หลังจากนั้นก็ไปในลักษณะอย่างนี้ ทีนี้ผมก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าเจตนารมณ์ของผู้ร่าง
รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ต้องการเฉพาะผู้บริหารที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการและมีประสบการณ์ด้านการ
บริหารโดยตรง หรือว่าจะรวมถึงตำแหน่งทางวิชาการที่เป็นที่ปรึกษาที่เป็นตรงโน้นตรงนี้ด้วย
อย่างไร แต่ ณ วันนี้มันรวมไปแล้ว

ประธาน : ถ้าเขียนอย่างนี้รวม มันมีปัญหาทางเรื่องศาสตราจารย์น้อยใหม่
เคยมีปัญหาว่าศาสตราจารย์พิเศษรวมไหม ศาสตราจารย์ชานรวมไหม ยังไม่เคยมีใครให้ศาสตราจารย์
กิตติมศักดิ์ใช้ไหม ถ้ามีผมคงได้ไปนานแล้ว

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมันต้องมีผลงานทางวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์เป็นที่ประจักษ์อยู่แล้วถึงจะมีตำแหน่งศาสตราจารย์ได้ เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องเขียนหรือว่ามีผลงานทางด้านวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ เพราะว่ามันรวมอยู่แล้วก็ว่าจะได้เป็นศาสตราจารย์ของประเทศไทยผมว่ามันก็ไม่ใช่ง่าย และผลงานผมว่ามันต้องมีแน่นอน เราจำเป็นต้องเขียนหรือว่าจะต้องมีผลงานนั้นนี้ เพราะว่ามันต้องตีพิมพ์แล้วก็ให้เขารับรอง

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ พอดีคุยกับท่านอาจารย์ศุภชัยอย่างผมนี้ผมไม่ได้อยู่แล้ว เพราะว่าผมมาทางสังคมวิทยา แล้วก็ยังไม่ได้เป็นศาสตราจารย์ ไม่ได้เข้าข่ายตรงนี้ ที่พูดนี้ไม่ได้เพื่อตัวเอง แต่เรียนว่าโดยข้อเท็จจริงสังคมไทยก็ยังเข้าใจผิดว่าสังคมวิทยามันเป็นอะไรที่เหมือนหน้าที่พลเมือง สังคมศึกษา แต่ในต่างประเทศสังคมวิทยา ภาษาอังกฤษเขาบอกว่าเป็น queen of social science เป็นอย่างนั้นเลย ก็หมายความว่ามันครอบคลุมทั้ง รมศ. ทั้งรัฐศาสตร์ แล้วมันก็จะตรงกับที่ท่านสุพจน์บอกว่าเราไปตัดเรื่องสังคมศาสตร์ออกไป ที่นี้ถ้าจะพิจารณาอย่างไรก็อยากลองทบทวนดูว่าจะเอาแน่หรือครับเฉพาะรัฐศาสตร์กับรัฐประศาสนศาสตร์ เพราะจริง ๆ ถ้าโดยหลักวิชาการแคบจริง ๆ เป็นศาสตร์ที่อยู่เฉพาะเรื่องการเมืองการปกครอง แต่ว่าในปัจจุบันสังคมมันก็เปลี่ยนไป มีเรื่องเผ่าพันธุ์ ชาติพันธุ์ สิทธิเสรีภาพอะไรพวกนี้มันอยู่ในสังคมวิทยาครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เขาใช้คำว่า หรือสังคมศาสตร์อื่น เพราะว่ารรัฐศาสตร์กับ รมศ. ก็รวมอยู่ในสังคมวิทยา สังคมศาสตร์อยู่แล้ว

ประธาน : ไปได้นะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๓๕ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้สิทธิเลือกตั้ง

(๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลผู้ถูกระงับหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๓) ต้องหรือต้องคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้พ้นจากตำแหน่ง

(๔) ไม่ซื่อสัตย์สุจริต

(๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๗) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๘) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๙) เป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการในหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๑๐) ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรที่ดำเนินกิจการโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๑๑) ประกอบวิชาชีพอิสระใด ๆ

ประธาน : อย่าลืมไปเขียนรวมเรื่องให้เขาเข้ามาก่อน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเดี่ยวไป print ของแต่ละคน ๆ มาเทียบกันดูว่ามันต่างกันอย่างไร ต่างด้วยความตั้งใจหรือต่างเพราะเขียนตกหล่น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ อันนี้มันเหมือนมาตรา ๑๘๙ ใหม่ครับ

เลขานุการ : ต้องแก้ครับ เพราะว่าคุณสมบัติจะใช้คุณสมบัติ ส.ส. เป็นพื้น พอ ส.ส. แล้วก็ ส.ว. แล้วก็มา ครม. แล้วองค์กรอิสระก็จะบวก ๆ ขึ้นไปอีก เพราะฉะนั้นเวลาเขียนใหม่จะต้องเขียนโยงว่าเอา ส.ส. เป็นพื้น แล้ว ส.ว. บวกอะไร แล้ว ครม. บวกจาก ส.ว. อย่างไร แล้วองค์กรอิสระ มันจะบวกขึ้นไปราว ๆ นั้น จะได้อ่านง่าย ไม่อย่างนั้นงครับ

ประธาน : ต่อไปครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๔/๔

เลขานุการ : มาตรา ๒๓๖ เมื่อกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้ง
เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะ
ศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่งที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓๕ และไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรง
ตำแหน่งในองค์กรอิสระองค์กรละหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔)
มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรง
ตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

ประธาน : อันนี้มันโยงไปได้เลย

เลขานุการ : ต้องเพิ่มเรื่องไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรอิสระ แล้วก็ให้นำเรื่อง
การสมัครแล้วก็การ pick up มาด้วย

ประธาน : โยงไปใช้อันโน้นเลย ยกเว้นเฉพาะตอนท้าย ต่อไป

เลขานุการ : มาตรา ๒๓๗ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปี
นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในระหว่างที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการ
แต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติ
หน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญใหม่แทน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๔/๕

ประธาน : อันนี้ก็โยงได้เหมือนกัน ต่อไป

เลขานุการ : มาตรา ๒๓๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓๕

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจากตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญ หรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
แล้วแต่กรณี

(๔) ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่
ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน
ทางจริยธรรม

(๕) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๔๕

ประธาน : คืออะไร

เลขานุการ : โดนถูกกล่าวหาคณะผู้ไต่สวนอิสระ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านอาจารย์ครับ คือเห็นที่ให้สัมภาษณ์ออกไป
เราจะต้องพิจารณาเรื่องระยะเวลาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๗ ปี ๙ ปี ผมเห็นในข่าวหนังสือพิมพ์
แต่เรายังไม่ได้พิจารณากันเลย เพียงแต่ขอให้มีการพิจารณาสักหน่อยนะครับ

ประธาน : รู้สึกเราจะตกลงกันแล้วว่าเป็นไปตามเดิม ๙ ปี

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขนาด ๙ ปี ยังหาคนที่ไม่ค่อยได้ ถ้า ๗ ปีเลิกพูดกันเลย
ไม่มีใครมาแน่นอน

ประธาน : มันจะได้สะสมประสบการณ์พอสมควร นิ่งขึ้น แล้วนี่ต่างคนต่างมาใช้ไหม
ไม่ได้มาพร้อมกัน ไปพร้อมกันใช้ไหมครับ คือทุกคนอยู่ ๙ ปี มันก็ช่วยสะสมขึ้นกันได้

เลขานุการ : มาตรา ๒๓๙ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย

(๒) พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร
วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ

(๓) พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
ตามที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา หรือคณะรัฐมนตรีร้องขอ

(๔) พิจารณาวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๓

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

การยื่นคำร้องและเงื่อนไขการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัย และการดำเนินงาน
ของศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

นางกิริธรา สุมาวงศ์ : ท่านประธานดิฉันมีสิ่งที่สงสัยอยู่คนเดียว (๒) ตรงที่เลือก
เกี่ยวกับองค์กรหรือองค์กรอิสระหมายความว่าองค์กรต่อองค์กรมีปัญหากันแล้วองค์กรนั้น
ยื่นข้อพิพาทให้พิจารณาใช้ไหมคะ

ประธาน : ไม่ต้องขัดกัน เราเปลี่ยนไปแล้วว่าถ้าเขามีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่
ของเขาให้เขามาถามศาลรัฐธรรมนูญได้ จะได้ไม่ต้องอมพะนำเถียงกันอยู่อย่างนั้น ทีนี้ (๒) กับ (๓)
มันซ้ำกันหรือเปล่า

เลขานุการ : (๑) คือเป็นเรื่องหน้าที่และอำนาจ (๒) จะเป็นหน้าที่เดิม เพียงแต่ว่า
เปิดกว้างว่าเป็นคดีฝ่ายเดียวก็ได้ แต่กรณี (๓) เราทิ้งไว้ว่าเพื่อผ่าทางตัน จะเป็นช่องทางได้หรือเปล่า
วินิจฉัยปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

ประธาน : ถ้าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญก็คืออำนาจ
และหน้าที่ คือหน้าที่และอำนาจของคนเหล่านั้นเอง เพราะว่ามีหน้าที่ที่ต้องไปทำไหม ก็อันเดียวกัน
เอาออกเสีย เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะงงขึ้นมาว่าอะไร คือ (๒) เราให้ผ่าทางตันได้ คือมาได้เสมอ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วใครเป็นผู้ร้องครับ

ประธาน : เจ้าตัวเขาก็ร้อง

เลขานุการ : เดิมจะเป็นข้อพิพาทระหว่างองค์กร อันนี้มันก็เลยเกิดปัญหาว่า
สิ่งเหล่านี้มันเป็นข้อพิพาทหรือไม่ เราก็กังใจปัญหาว่าให้เป็นคดีร้องขอฝ่ายเดียวได้

ประธาน : สมมุติว่าคณะรัฐมนตรีเขาบอกว่าเรื่องนี้เป็นอำนาจของเขา องค์กรอิสระ
บอกไม่ใช่อำนาจผม ใครคนใดคนหนึ่งก็ไปได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ใน (๓) นี้ท่านตัดออกแล้วหรือครับ

ประธาน : ครับ

นายอัชพร จารุจินดา : หมายถึงว่ารวมอยู่ใน (๒) ความหมายเดียวกัน

ประธาน : ผมแก้ไขดูบนจอ แล้วไม่มีใครท้วงอะไรผมก็ถือว่าทุกคนเห็นชอบด้วย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ถ้ามันไปอยู่ใน (๒) ไม่เป็นอะไรครับ ผมเรียนถามว่ามันเคยเกิดเหตุการณ์เหมือนอย่างกรณีพิพาทขัดแย้งกัน ประชาชนเข้าชื่อมาขอศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ไหมครับ เพราะมันอาจจะมีเหตุการณ์อย่างอดีตอีกคือมันไม่ยอมกันเถียงกันไปเถียงกันมาแล้วก็ไม่ยอมมาศาลรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุใดก็ไม่รู้ เราจะเปิดโอกาสให้ประชาชนจำนวน ๑๐,๐๐๐ คนเข้าชื่อกันมาขอให้วินิจฉัยไหมครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เมื่อกี้ผมก็ถามปัญหานี้กับท่านประธานอยู่ ท่านก็บอกว่าคนที่ปัญหาเขามาร้องเองแต่มันอาจจะไม่พอ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : องค์กรพวกนี้ไม่ขยับเขยื้อนเท่าไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่มาศาล เขาต้องการให้มันคาอยู่อย่างนั้น ศาลรัฐธรรมนูญก็ทำอะไรไม่ได้ ก็ให้ประชาชนเข้าชื่อกันทางใดทางหนึ่งมันก็สามารถที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : คุณก็ทราบว่าอย่างไร เปิดช่องให้ชาวบ้านมา ผมขออนุญาตเรียนถามผ่านท่านประธานไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คล้าย ๆ มาตรา ๖๘ เมื่อก่อนนี้

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานไหนยกตัวอย่างข้อ ๒ ให้ดูหน่อยสิคะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็ในกรณีที่ว่าไม่ยอมลาออก รัฐบาลรักษาการคราวที่แล้ว

นายอัษฎพร จารุจินดา : ยกตัวอย่างมันจะชัดในกรณีที่ตอนจะเลื่อนการเลือกตั้งที่เลือกตั้งไม่ได้ กกต. เขาก็เป็นหน้าที่ของ ครม. ที่จะต้องออกพระราชกฤษฎีกาใหม่ ครม. ก็บอกว่าเป็นเรื่องของ กกต. ที่ออกประกาศได้เลย ก็เลยคาราคาซังกัน ไม่รู้ว่าเป็นอำนาจใคร แต่ถ้าบอกให้ลาออกได้หรือไม่ ปัญหามันอยู่ที่ตัว ครม. ปัญหาจะมีได้ว่า ครม. ไม่ถาม แต่ละวุฒิจะไปถามแทนได้หรือเปล่าผมยังไม่รู้เหมือนกัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เรียนถามท่าน ท่านบอกว่าเดี๋ยวคนที่ปัญหาเขามาร้องเองที่นี้ถ้าเขาพร้อมใจไม่ถามมันก็ตันอยู่นั่น ไม่มีใครมาทะลวงท่อเลย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ผมคิดเหมือนท่านอัษฎพรว่าถ้ากรณีเขาแย้งกันมันมี ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งไม่ยอมทำ อีกฝ่ายหนึ่งก็ยังไม่ยอมหรือได้ แต่ผมบอกกรณี ครม. ลาออกแล้วต้องลาออกใหม่อะไรพวกนี้ ซึ่งเป็นตัวหน้าที่ของเขา แต่ถ้ามันมี (๓) วินิจฉัยแล้วเปิดกว้างอย่างนี้ก็ไปบัญญัติต่อ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๔/๘

ในกฎหมายวิธีพิจารณาได้ว่าใครจะยื่นร้องเข้ามาได้บ้าง แต่ (๒) มันจะจำกัดว่าต้องมีอำนาจหน้าที่
ในเรื่องนั้น ซึ่งมันจะไปไม่ถึง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าเอา (๓) มาบวก (๒) ก็ต้องขยายความให้มันชัดเจนอย่างนี้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คือที่อาจารย์ชาติชายยกขึ้นมากรณีมันมีปัญหาเกิดขึ้น
แล้วมันไม่รู้ว่ามีอยู่ในอำนาจหน้าที่ใคร มันก็เลยไม่มีใครร้องไปศาลรัฐธรรมนูญแล้วจะอย่างไร

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ชาติชายคิดถึงจำนวนใช้ไหมครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ประชาชนหรือครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ใช่ครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ๑๐,๐๐๐ คน แล้วก็มีบางที่เข้าชื่อ ๑๐,๐๐๐ คน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ร้องเข้ามาได้มันคือเรื่องกระทบซึ่งสิทธิเสรีภาพของตัว
แต่อันนี้มันเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร มันไม่ใช่

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : สรุปแล้ว (๓) นำเอาไว้ใช้ไหมครับ ยังไม่น่าจะเอาออก

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ยังไม่ได้วินิจฉัย รอท่านประธานก่อนครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมเห็นด้วยกับท่านรองฯ คนที่หนึ่งว่าต้องเขียนใหม่ให้ชัด
ไม่อย่างนั้นต่อมันจะตันอยู่ มันจะผ่าไปไม่ได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แทน คปป. ทั้งองค์กรมันจะเขียนสั้น ๆ อย่างนี้ได้อย่างไร

นายภัทร คำพิทักษ์ : ก็มี ๒ ประเด็น คือประเด็นว่ามันจะเขียนอย่างไรให้มันผ่า
ทะลุให้ได้ อันที่ ๒ คือควรจะให้ประชาชนด้วยหรือเปล่า

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ พอบอก expertise เป็นการพิจารณา
ฝ่ายเดียวก็งง ๆ คือจริง ๆ แล้วให้องค์กรอิสระทำข้อ ๒ ท้าย ให้องค์กรอิสระยื่นให้ศาลพิจารณา
วินิจฉัยเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจแต่เป็น expertise

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ต้องระบุนะ เพราะองค์กรอิสระเดี๋ยวก็แย้งกันเสนอหรือว่า
แย้งกันไม่เสนอก็ได้ มันก็ต้องระบุว่าต้องเป็นใครที่จะเป็นคนเหนี่ยวไกขึ้นมา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เมื่อกี้หาหรือท่านประธานค้างไว้อยู่ครับ เรื่อง (๒) (๓)
ว่ารัฐธรรมนูญเมื่อมันมีทางตัน

ประธาน : ศาลรัฐธรรมนูญ ไม่อย่างนั้นมากันเยอะนะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ มีอีกประเด็นหนึ่ง คือว่าเฉพาะหน่วย
องค์กร หรือหน่วยงานของตัวเองที่มันเกี่ยวข้องกับมันจะทำให้ผ้าไม่สุดไหมครับ ในกรณีที่สมมุติว่า
มันมีปัญหาเรื่องรัฐบาลทางสภาขอได้ไหม หรือใครขอได้ไหมอะไรอย่างนี้นะครับ

ประธาน : มันจะขัดกัน แต่ถ้าสมมุติว่ารัฐบาลไม่ทำ แล้วอยู่ ๆ จะให้สภาผู้แทนราษฎร
ไปบอกให้ทำ นอกจากจะเป็นเรื่องที่เป็นหน้าที่ของรัฐบาลแล้วไม่ทำอย่างนี้ สภาผู้แทนราษฎร
เขาก็เข้าชื่อว่ารัฐบาลพ้นแล้ว หรือมีฉะนั้นก็ต้องไปเข้าชื่อกันที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน คือเราเปิดช่อง
เพื่อหายใจไว้ให้ตรงนั้นจะได้ทรงเสียหน่อย

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ วิธีการเขียนหน้าที่และอำนาจในมาตรานี้
ผมคิดว่าถ้าเราจะระบุทั้งหมดมันก็ต้องเขียนมากกว่านี้ แต่ว่าจริง ๆ (๕) เขียนสรุปไว้หมดแล้วว่า
อะไรก็แล้วแต่ที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ทีนี้พอไปเขียน (๔)
เฉพาะมาตรา ๒๑๓ มันก็เลยกลายเป็นว่าทำไมเราต้องเขียนเฉพาะมาตรานี้ เพราะมันยังมีอำนาจ
ของศาลรัฐธรรมนูญตั้งหลายมาตรา

ประธาน : มาตรา ๒๑๓ มันเรื่องอะไรครับ นี่ต้องไปไล่ว่ามันมีมาตราอื่นอีกไหม
แล้วเอามาใส่ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๑๐ องค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในการนั่งพิจารณา
และในการทำคำวินิจฉัยต้องประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าห้าคน

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ถือเสียงข้างมากเว้นแต่รัฐธรรมนูญจะบัญญัติ
เป็นอย่างอื่น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี
ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ

มาตรา ๒๔๑ การวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามตัวอักษรหรือตาม
ความมุ่งหมายของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ถ้าไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่จะยกมาปรับแก้
คดีได้ ให้วินิจฉัยกรณีนั้นตามประเพณีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

พริภิมล ๕/๒

ประธาน : ตัวนี้ที่เรายกมาจากมาตรา ๗ มันขาดที่มาใหม่ ที่มามันก็คือที่มาตามปกติใช่ไหมครับ อยู่ ๆ คนจะมาร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญบอกว่า บัดนี้มันไม่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจะอย่างไร

นายอัคร จารุจินดา : ก็คงต้องย้อนกลับไปมาตรา ๒๓๙ (๒) องค์การเหล่านี้สงสัยว่าเขามีหน้าที่ตรงนี้หรือเปล่านั้นถึงจะเข้ามาตรงนี้ได้

ประธาน : ทำได้หรือไม่ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๒๔๑ ที่บอกว่าการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ความมุ่งหมายหมายถึงเจตนารมณ์หรือเปล่าครับ

เลขานุการ : ใช่ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ที่น้ำมันจะไม่ขัดกันหรือครับ ให้เป็นไปตามตัวอักษร เพราะตัวอักษรกับเจตนารมณ์บางทีมันจะสื่อไม่ถึงเจตนารมณ์ ถ้าเราเอาตัวอักษรก่อน เจตนารมณ์มันก็จะตามมาทีหลังหรืออย่างไรครับ

เลขานุการ : คือจริง ๆ แล้วต้องยึดถือตัวบทบัญญัติเป็นหลัก อันนี้เป็นหลักการตีความกฎหมายตามมาตรา ๔ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็เขียนลอกมาตามนี้ครับ ที่บอกว่าในส่วนที่ ๑ ให้ตีความให้เป็นไปตามตัวอักษรหรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัติคือให้ถือบทบัญญัติเป็นใหญ่ นะครับ ในกรณีที่ตัวบทชัดเจน ชัดแจ้ง ก็ถือตามตัวอักษรเป็น literal rule แต่ถ้าตามความมุ่งหมาย ก็คือถ้า literal rule ตีความแล้วได้ผลประหลาดก็จะเป็น golden rule ก็คือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัติ แล้วในตอนถัดไปก็จึงบอกว่าถ้าไม่มีบทบัญญัติจึงให้วินิจฉัยตามประเพณีครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตเรียนถามครับ มาตรา ๒๔๐ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ถือเสียงข้างมาก แล้วตรงวันแต่รัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นเราก็ไม่ได้บัญญัติอะไรเป็นอย่างอื่น

ประธาน : มีครับ บอกให้ต้องใช่ ๒ ใน ๓ ๓ ใน ๔

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : เว้นแต่เรามีอยู่แล้วนะครับ ตอนถอน ผมคิดว่าเพื่อไว้สำหรับจะไปแก้ไขรัฐธรรมนูญในภายหลัง มีอยู่แล้วนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เช่น เวลาปลดคนจะใช้ ๒ ใน ๓ ครับ

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ คือเนื่องจากมาตรานี้พันกับมาตรา ๒๓๙ คือฝ่าทางต้นกับกรณีเกิดวิกฤติ แล้วก็มีอะไรจะต้องวินิจฉัย ต้องยกประเพณีการปกครองขึ้นมา แต่ที่กลางมันคือผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่นี้ผมจำได้ว่าเรากำหนดจำนวนผู้ตรวจไว้ไม่เกิน ๓ คน ที่นี้ท่านอาจารย์บอกว่ามี ๑ คนก็ได้ ถ้ากรณีมี ๑ คนขึ้นมามันจะกลายเป็นอยู่ที่คน ๆ เดียวไหมครับ

ประธาน : ตอนมันมีคน ๆ เดียวก็คน ๆ เดียวครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : มันจะอันตรายไหมครับ

ประธาน : ไม่หรอกครับ เพราะเขาไม่ได้เป็นคนวินิจฉัย เขาเพียงแค่ตัดสินใจว่าควรส่งมาหรือไม่

นายภัทร คำพิทักษ์ : นั่นสิครับ เกิดมีเหตุแล้วเขาไม่ส่ง

ประธาน : เขาไม่ส่งก็ไม่ส่ง

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือผมว่าถ้าไปบอกว่า ๓ คนเหมือนเดิม คือไม่เกินตรงนั้น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : อาจจะต้อคดี ๆ เพราะว่าปัจจุบันมีการส่งไป เขาก็มีเวลาเสียเวลากับการรวบรวมข้อมูลเอกสาร หลักฐานอะไรเพิ่มเติม หรืออาจจะดูว่ามันมีมูลเหตุ หรือมีรายละเอียดพอที่จะส่งหรือไม่ ซึ่งอันนี้มันทำให้อันตรายเหมือนกันในการที่เขาใช้อำนาจ เพราะถ้าอย่างนี้ จะเขียนก็คือถ้ามีการร้องไป แค่ตรวจสอบว่าเป็นประเด็นอย่างนี้จริงก็ส่งไป มันก็ยังเป็นไปตามนี้ได้

ประธาน : ปกติผู้ตรวจการแผ่นดินมันมีคนเดียวละ มันไม่จำเป็นจะต้องใช้ ๓ คน เพราะว่าเราไม่ได้ให้อำนาจอะไรเขาเป็นเด็ดขาด เพราะฉะนั้นการที่เขาถูกคัดเลือกมาให้มาทำหน้าที่นี้มันก็ควรวางใจได้ อย่าไปกังวลกับมันเลยครับ ถ้ามันถูกซื้อ ๓ คนก็ซื้อได้ ซื้อ ๒ คนก็ได้

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือคนเดียวแล้วถูกกดดันมาก ผมว่าภาละตามมาตรา ๒๓๘ กับมาตรา ๒๔๑ ผมว่ามันจะใหญ่หลวงมากถึงเวลานั้น

ประธาน : ตอนไปออกกฎหมายเขาจะออกกฎหมายว่าให้มี ๓ คนก็ได้ เพียงแต่บอกว่าไม่เกิน ๓ คนเข้าไป แล้วแต่กฎหมายกำหนด วันหนึ่งอาจจะบอกว่า ๒ คนก็พอ คือมีฉะนั้นเขาจะเกิดความรู้สึกว่าเขาต้องทำเป็นองค์คณะ จริง ๆ ตัวผู้ตรวจการแผ่นดินต้องทำแบบง่าย ๆ ใครมาคุยแล้วรู้สึกว่ามันไม่ค่อยดีก็ไปดำเนินการได้ คนเดียวก็ควรไปดำเนินการได้ ombudsman มันเป็นอย่างนั้น

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือหลักของ ombudsman น่าจะเป็นอย่างนั้นนะครับ แต่ที่นี้พอมันมารับภาระ ๒ อันนี้เข้าไป ผมรู้สึกว่ามันมากไว้กว่า ๑ คน มันก็อุ่นใจดี มีเพื่อนอะไรอย่างนี้นะครับ เพราะว่าถ้าคนเดียวโดนกดดันเยอะ ๆ ปัญหาของบ้านเมืองปัญหาของบ้านเมืองใหญ่ขนาดนี้ ผมว่าถ้าคนไม่หนักแน่นไปเหมือนกันนะครับ

ประธาน : ถ้าเขาอยากได้ ๓ คน ตอนออกกฎหมายเขาก็เขียน ๓ คน อันนี้เราไม่ได้ห้าม อยู่ในกฎหมายเขาไปเขียนให้เขามี ๓ คนก็ได้ ถ้าเขาไปเขียนกฎหมาย ๓ คน เขาก็จะต้องไปเขียนอะไรต่ออะไรให้มันชัดเจนว่าถ้าเหลือ ๒ คนทำอะไร เหลือคนเดียวทำอะไร ซึ่งมันจะเป็นเรื่องรายละเอียดที่เราไม่อยากจะเขียนในรัฐธรรมนูญให้มันตายตัวครับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรียนถามครับ ในมาตรา ๒๐๗ เดิม เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้เลือกกันเอง อะไรเหล่านี้ก็ยังคงมีอยู่ใช่ไหม

ประธาน : มันจะไปมีอยู่ในที่ที่หนึ่งก่อน ซึ่งเอามาใช้กันทั้งหมด

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๒ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๕ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้อง บทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว

ประธาน : พิพากษาใครอีก

เลขานุการ : รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ทันทีทั้งปวง แต่ไม่กระทบถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

ประธาน : โดยหลักมันคืออย่างนั้น แต่ถ้าเป็นเรื่องคดีอาญา สมมุติว่าไปออกกฎหมายว่าใครไว้ผมยาวให้จำคุก ๒ ปี นั่นไม่รู้เรื่องก็ไม่ได้สู้เรื่องความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มันก็ถูกตัดสินจำคุกไป ๒ ปี คดีถึงที่สุด ต่อมาไปจับอีกคนหนึ่ง อีกคนมันฟ้องว่าขัดรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าขัด แล้วมันไม่กระทบไปถึงคนนั้น มันก็เลยมีประวัติติดตัวว่ามันติดคุก

นายอัชพร จารุจินดา : อย่างคราวที่แล้วที่ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินเรื่องนิติบุคคล คนที่ยังอยู่ในคุกเขาก็ไม่ได้ปล่อยตัวมันออกมา เพราะถือว่าเป็นคดีสิ้นสุดไปแล้ว ก็ติดคุกไปทั้ง ๆ ที่กฎหมายถูกยกเลิกไปครับ

ประธาน : นี้ควรจะเขียนเพิ่มให้

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านครับ ผมยังคิดว่าเรื่องพวกนี้ถ้ามองในแง่ของ สิทธิประโยชน์ของบุคคลที่รับโทษในทางอาญา ผมคิดว่าน่าจะบัญญัติอะไรไว้ให้เขา ผมมองว่า นี่เป็นประโยชน์ ถ้ามองว่าเราบัญญัติในเรื่องที่ทำให้ประชาชนได้รับสิ่งที่เขาควรได้รับมากขึ้น คือในอดีตผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องของความยุ่งยากในแง่ที่จะต้องกลับไป legalize ให้กับคนที่ถูก ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้ว มันก็เป็นปัญหาเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษา แต่ผมคิดว่า กรณีที่เราคิดถึงเราคิดถึงเรื่องผลที่เขาจะได้รับว่าเขาไม่ควรจะได้รับต่อไป เพราะว่าจริง ๆ มีคำพิพากษา ถึงที่สุดแล้วก็ตาม แต่ว่ากรณีนี้ถ้ากฎหมายที่ใช้พิจารณามันขัดต่อรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่ามันก็ มีความชอบธรรมที่จะให้ผลที่เขาได้รับสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่ากฎหมายนั้นขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : จะทำให้มีคนมาทุ่มซื้อศาลรัฐธรรมนูญมากขึ้นหรือเปล่า

ประธาน : ลองนึกดูว่าคนไว้ผมยาวติดคุกอยู่ได้ ๒ เดือน แล้วคนใหม่มาไว้ผมยาว กว่านั้นศาลบอกว่ากฎหมายนี้ขัดรัฐธรรมนูญ นั้นยังต้องติดคุกต่อไปอีกจนครบปี มันก็ไม่ใช่ธรรม เพราะมันเท่ากับว่าถูกตัดสินผิดกฎหมายที่ไม่ถูก ที่ถูกยกเลิกแล้ว ความจริงมันมีผลเหมือนกัน ถ้าสมมุติว่าเรายกเลิกกฎหมายนั้นคดีมันก็ต้องพ้นไป

นายภัทร คำพิทักษ์ : เพียงแต่นึกว่ามันจะมีคนได้ประโยชน์ทางการเมือง แต่ว่าถ้าเทียบกับประโยชน์ของคนทั่วไปที่จะได้ ของชาวบ้านทั้งหลาย ชาวบ้านจะได้เยอะกว่าครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็จะเหมือนคดีที่ว่าชายกัญชา หรืออะไรพวกนี้ ต่อไป เขายกเลิกกัญชาไม่ผิดกฎหมายแล้ว มันจะเข้าใหม่ครับกรณีนี้

ประธาน : นี่ยิ่งกว่ากฎหมายอาญาที่ออกในภายหลังเป็นผลดีกว่า เพราะกรณีนั้น คนที่อยู่ในคุกต้องออก คนที่กำลังฟ้องอยู่ต้องยกเลิก เพียงแต่ว่าประวัติจะยังอยู่ ต้องถือว่า มันเคยทำผิด แต่กฎหมายนี้มันเท่ากับไม่มีเลย เพราะฉะนั้นมันต้องได้รับ ถ้ารับโทษอยู่ก็ต้องปล่อย กำลังฟ้องอยู่ก็ต้องปล่อย โทษที่รับไปแล้วก็ต้องถือว่าไม่ผิด ซึ่งมันจะทำได้ก็ต่อเมื่อเขียน ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : น้ำมันผลอีกด้านหนึ่งนะครับ ถ้าเกิดสมมุติว่ามีใครคุมเสียง
ในสภาแล้วออกกฎหมายได้ง่าย ๆ เสียงข้างมากเยอะ ตัวน้ำมันจะเป็นช่องโหว่มากครับ

ประธาน : ไม่ครับ มันออกกฎหมายว่าอย่างไร

นายภัทร คำพิทักษ์ : เช่น ออกกฎหมายมาว่าเหตุนี้ไม่ถือว่าเป็นความผิด
อีกต่อไป ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อะไรก็ตาม คนที่ทำผิดไปแล้วก็ถูกล้างโดยรัฐธรรมนูญนี้
ใช่ไหมครับ

ประธาน : ไม่ถูกล้าง สมมุติว่ามันเคยมีกฎหมายบอกว่ามาแล้วชั่วบรรดผิดกฎหมาย
อยู่ต่อมาเรายกเลิกกฎหมายนั้น บอกถ้ามาแล้วชั่วไม่เป็นอะไรหรอกให้ว่ากล่าวตักเตือนครับ
คนที่อยู่ในคุกจะหลุด คนที่ถูกฟ้องจะถูกปล่อยฟ้อง แต่ถามว่าในประวัติคนนั้นเคยทำผิดไหมครับ
ยังต้องลงว่าเคยทำผิด เพราะในขณะที่ทำผิดมีกฎหมายว่าผิด แต่กรณีนี้มันจะต่างกัน ออกกฎหมาย
ว่าห้ามคนไว้ผมยาวถูกจับ ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าเกินความจำเป็น จำกัดสิทธิเสรีภาพ
ของมนุษย์ใช้ไม่ได้ ใช้ไม่ได้มันแปลว่ามันเท่ากับว่ากฎหมายที่ออกมาตอนนั้นมันก็ใช้ไม่ได้นะครับ
เพียงแต่เขาไม่ยอมให้ยุ่ง เขาก็บอกว่าไม่กระทบกระเทือนถึงคดีที่ถึงที่สุด แต่ถามว่าแล้วคดี
ที่ถึงที่สุดนั้นยังติดคุกอยู่แล้วจะอย่างไรกับมัน ทั้ง ๆ ที่นี่แรงกว่าตอนยกเลิกกฎหมายด้วยซ้ำไป
เพราะนี่เท่ากับว่าไม่มีกฎหมายเลย ต้องปล่อย แต่ว่าของเดิมมันไม่ปล่อย

นายนคร สิทเสนี : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าถูกต้องแล้วครับ ก็คือกฎหมาย
มันขัดรัฐธรรมนูญ มันคือกฎหมายที่ผิด เพราะฉะนั้นคนที่ถูกตัดสินภายใต้อันนั้นระหว่างดำเนินคดี
ก็ต้องปล่อยเขา เขาอยู่ในคุกก็ต้องปล่อยเขา เขาเคยพิพากษาว่าผิด ฝรั่งเศสเรียก exponent from
criminal record เพราะกฎหมายนี้ขัดรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เพราะเปลี่ยนกฎหมาย ถ้าเปลี่ยนกฎหมายว่า
เคยผิดแล้วไม่ผิด อันนั้นคุณทำผิดเมื่อกฎหมายเขียนว่าผิด ซึ่งคุณก็ต้องรับแต่ consequence
ตอนนี้เราก็มาบอกว่าเพราะกฎหมายอันนั้นขัดรัฐธรรมนูญ มันต่างกันนี้ครับ ไม่ใช่มาเปลี่ยน
กฎหมายถ้าเปลี่ยนกฎหมายนั้นใครทำผิดเวลาไหนก็รับผิดเวลานั้น ผมว่าถูกต้องครับท่านประธาน

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตครับ กฎหมายอาญามันก็มีใช้ไหมครับ
กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป มันมีอยู่ใช้ไหมครับ

ประธาน : มันมีครับ คือถ้ากฎหมายออกมายกเลิกเป็นผลดี มันมีผลย้อนหลัง
ไปถึงคนเหล่านั้น แต่ที่เราไม่มีผลย้อนหลัง ทั้ง ๆ ที่กฎหมายนี้ voice ใช้ไม่ได้เลย กับไม่มีผล
ย้อนหลัง คือถ้าเป็นทางแพ่งก็ โอเคมันก็แล้วกันไป แต่ทางอาญา

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าปัญหาของการวินิจฉัยว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญมันมี ๒ contract อยู่ด้วยกัน บางเรื่องต้องห้ามตลอดกาล ไม่ว่าจะยุคสมัยไหน แต่มันก็จะมีบางเรื่องที่มีมันเป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลง เพราะว่าวิถีคิดของคนสมัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่ศาลในแต่ละยุค แต่ละสมัยก็อาจจะเห็นแตกต่างกัน คือที่คิดสองจิตสองใจก็คือว่า กรณีที่คำพิพากษาถึงที่สุดในกรณีเราบอกว่าถือว่าไม่เคยผิดเลย ตรงนี้ที่ผมยังสองจิตสองใจ แต่ถ้าบอกว่ายังติดคุกอยู่ให้ควรปล่อยผมเห็นด้วย หรือว่ากำลังถูกดำเนินคดีอยู่ผมเห็นด้วยว่าควรที่จะไม่ดำเนินคดีกับเขา แต่พอบอกว่าถึงที่สุดไปแล้วแล้วเราบอกว่าให้ถือว่าไม่เคยกระทำความผิดนั้นเลย อันนี้ที่ยังสองจิตสองใจอยู่ว่าเราควรจะไปถึงขนาดนั้นไหม ถ้าบอกว่าติดคุกอยู่ โอเค มันเหมือนกับยังมีผลอยู่ในปัจจุบัน เขาได้รับการคุ้มครองด้วย แต่ว่าถ้าพ้นจากคุกไปตั้งนาน แล้วเราบอกว่าไม่เคยต้องคำพิพากษาเลยใน ๑๐ ปี ๒๐ ปีก่อน มันอาจจะทำให้มันไปไกลจนเกิน อันนี้คือข้อที่ผมเป็นห่วงแค่นั้นครับ

ประธาน : มันจะอย่างนี้นะครับ มันขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายอะไร สมมติว่าในอดีตมันเคยมี ยกตัวอย่างง่าย ๆ กฎหมายแข่งข้าวหมาก มันจะมีคนถูกจับลงโทษปรับ หรือจำคุกมาหลายสิบปีแล้ว แล้วเพิ่งมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ มีคนสู้แล้วศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าผิด ขัดรัฐธรรมนูญ คนที่เคยถูกลงโทษมาแล้ว พ้นไปแล้วก็ โอเคไม่ได้ไปกระทบกระเทือนอะไรมัน แต่มันจะมีประวัติว่ามันทำผิดกฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ มันก็ต้องปล่อยไป หรือถ้ามันยังรับโทษอยู่ก็เอาตัวมันออกมา แต่ถ้าในพระราชบัญญัติเรื่องนั้นมันเคยมีกฎหมายบอกว่าการแข่งข้าวหมากเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้จะต้องได้รับใบอนุญาต มันก็มีคนทำผิด แล้วก็ลงโทษ ต่อมามีการแก้กฎหมายบอกว่าไม่ใช้แข่งข้าวหมากนะ ใครมีแข่งข้าวหมากไว้ในครอบครองก็ต้องได้รับอนุญาต เวลาที่ศาลรัฐธรรมนูญบอกว่ามันขัดต่อรัฐธรรมนูญ มันก็ยกเว้นแต่เฉพาะคนที่มิไว้ในครอบครองที่ไม่เกี่ยวกับการค้า เพราะตัวการค้านั้นมันถูก มันไม่เคยถูกบอกว่าผิดรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นมันก็ โอเคประวัติมันก็จะยังอยู่ แต่ว่ากฎหมายมันมาเปลี่ยนทีหลัง ก็ต้องยกให้เขา อย่างตัวอย่างที่เกาหน้อยก็คือว่า สมัยก่อนกฎหมายลักษณะอาญา การร่วมประเวณีผิดธรรมชาติมันเป็นความผิด ต่อมามันเลิก ถ้าใครไปเขียนกฎหมายตอนนี้มันก็จะกลายเป็นขัดรัฐธรรมนูญได้ แต่ว่าเมื่อตอนกฎหมายเลิกมันไม่ได้ไปยกเว้นความผิดของคนโบราณหรอก เพราะโบราณตอนนั้นมันมีกฎหมายนั้นอยู่ มันก็ยังผิดอยู่ ถ้าเราเขียนอย่างนี้ลองอ่านดูสิ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

พรมภิธ ๕/๘

เลขานุการ : เว้นแต่ในคดีอาญาให้ถือว่าผู้ที่เคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าไม่ชอบด้วยมาตรา ๕ นั้น เป็นผู้ไม่เคยกระทำความผิดดังกล่าว หรือถ้ายังรับโทษอยู่ก็ให้ปล่อยตัวไป

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ อันนี้ไม่ได้เป็นหลักที่มีอยู่แล้วหรือครับ ผมยกตัวอย่าง นี่เรื่องจริงครับ ๒ วันที่แล้วมีคดีคนชราคนหนึ่งเอาเด็กใน camp ก่อสร้างไปลวงละเมิดทางเพศ ตำรวจไปตามจับมาด้วยกล้องวงจรปิด ผู้ชายคนนี้สารภาพว่า ขอโทษครับ ใช้นิ้วสอดเข้าไปในอวัยวะเพศของเด็ก ทีนี้กฎหมายเดิมการข่มขืนมันต้องใช้อวัยวะเพศเมื่อปี ๒๕๔๙ อาจารย์จูรี ผม อาจารย์บวรศักดิ์ก็ไปทำ เราบอกว่าไม่ใช่เฉพาะอวัยวะเพศนะครับ ใช้นิ้วสอดอะไรต่าง ๆ ก็ถือว่าข่มขืน ซึ่งนักกฎหมายจำนวนหนึ่งก็บอกว่าพวกนี้ออกกฎหมายพิสดาร แต่มันก็มีมาจริง ๆ เกิดขึ้นจริง ๆ คนนี้ถือว่าผิดแล้ว แล้ววันหนึ่งข้างหน้า สมัยนี้ก็แล้วกัน เขาแก้กลับไปว่าการข่มขืนต้องใช้เฉพาะอวัยวะเพศ นั่นก็ถือว่าคนนี้ก็ไม่ได้ผิดแล้ว

ประธาน : ผิดครับ แต่ถ้ายังถูกรับโทษอยู่ก็ต้องปล่อย แต่ยังถือว่าผิดครับ เพราะเขาให้ประโยชน์แต่เฉพาะส่วนนี้ แต่ว่าตรงกันข้าม ถ้าเป็นอย่างนี้ สมมติว่าออกกฎหมายว่าใช้อะไรก็ได้ แล้วพอไปถึงศาลเขาฟ้อง เขาต่อสู้กัน นี่ชัดรัฐธรรมนูญ แล้วศาลบอกว่าชัด ชัดปึ๊บ เดิมคนที่ติดอยู่แล้วก็ติดไป คนที่กำลังต่อสู้หลุด ไม่ผิด เพราะมันไม่ย้อนหลัง ถ้าศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าชัดรัฐธรรมนูญนะ คนที่ติดคุกอยู่ก็ต้องปล่อยตัวมันไป แล้วก็จะไปถือว่าทำผิดไม่ได้ เพราะกฎหมายนี้เท่ากับใช้ไม่ได้เลย เพียงแต่ว่าเพื่อไม่ให้มันยุ่งยาก เราก็บอกให้ใช้ไม่ได้ตั้งแต่วันนี้ ไม่ให้ย้อนหลังไปถึงสิ่งที่ผ่านไปแล้ว แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องอื่น ๆ ทัว ๆ ไปมันก็ โอเค แต่เรื่องที่คุณยังติดคุกอยู่ในสิ่งที่กฎหมายมันผิด มันก็ควรจะให้เขาเอาออก แล้วมันควรจะให้ลบบทประวัตินั้นด้วย เพราะมีฉะนั้นประวัติจะผิด มันจะเขียนประวัติว่ากระทำความผิดมาตรานี้ ซึ่งผลมาตรานี้มันชัดรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นมันก็ไม่ควรจะมีประวัตินั้น เชิญครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๖/๑

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ : ขออนุญาตท่านอาจารย์ครับ รัฐธรรมนูญมีหลายฉบับ
ขัดรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ว่าฉบับก่อน ๆ ซึ่งความผัดมันเกิด มันจะโยงมาถึงว่ามันขัดรัฐธรรมนูญ
หรือครับ

ประธาน : ไม่ครับ ศาลรัฐธรรมนูญเขาจะวินิจฉัยก็วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญนี้
เขาไม่วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญอื่น

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ : แต่สิ่งที่มันเป็นความผัดมันเกิดตั้งแต่สมัยรัฐธรรมนูญ
ฉบับก่อน ๆ นะครับ

ประธาน : ถ้าศาลรัฐธรรมนูญเขาวินิจฉัยว่ามันขัดรัฐธรรมนูญมันก็จะใช้หลักเดียวกัน
คือถ้าในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญก่อน ๆ แล้วอันใหม่เรามีเหมือนกันมันก็ขัดรัฐธรรมนูญนี้

นายอุดม รัฐอมฤต : เพราะฉะนั้นค่าปรับที่ปรับไปแล้วไม่คืนคนที่ติดคุกมาก่อนแล้ว
ก็มาเรียกเงินค่าอะไรไม่ได้ นะครับ คือถ้าเกิดว่าถึงที่สุดไปแล้ว จ่ายค่าปรับหรือติดคุกมา จะบอกว่า
รัฐต้องเอาคืนค่าปรับมา หรือรัฐจะต้องจ่ายเป็นค่าชดเชยที่ติดคุกติดตะรางมา อันนี้คือเราไม่คืน
เราไม่ให้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ผมว่าเขาคงต้องไปขอกระทรวงยุติธรรม
ผมเคยเจอที่วาลงโทษผิดไปแล้วไปขอ ได้เงินจากกระทรวงยุติธรรมไปตั้งเยอะครับ

ประธาน : นี่ไม่ถือว่าลงโทษผิด ลงโทษถูกแต่เราจะยกให้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านอภิชาติบอกว่ามันมีในกฎหมายอาญา ที่ว่ากฎหมาย
ที่ท่านพูดเมื่อที่แล้วเราจำเป็นต้องเขียนนี้หรือครับ

ประธาน : ในกฎหมายอาญาเขาบอกอย่างนี้ว่า ในกรณีที่กฎหมายที่ออกในภายหลัง
เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายภายหลังใช้บังคับ ถ้ากฎหมายในภายหลังไม่ถือว่าเป็น
ความผิดก็ให้ปล่อยตัวไป ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้ปล่อยตัวไป แต่ถือว่าคนนั้นเคยทำผิด เพราะว่าเขาทำผิด
ในขณะที่มีกฎหมาย แต่นี่มันไม่ใช่ นี่กฎหมายเหมือนมันไม่มี แล้วเราไปจับมันมา เรานึกว่ามันมี
เราก็จับมาลงโทษ แต่พอไปเปิดดูมันไม่มี ถามว่าทำไมมันไม่มี ไม่มีเพราะศาลรัฐธรรมนูญบอกว่า
มันใช้ไม่ได้ มันก็ใช้ไม่ได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็เหมือนกับการนิรโทษกรรมกลาง ๆ

ประธาน : ไม่ใช่การนิรโทษกรรม รับรู้สถานะว่าเขาไม่ได้ทำผิด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แต่ความผิดนั้นยัง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๖/๒

ประธาน : ต้องถือว่าไม่มี เพราะกฎหมายมันใช้ไม่ได้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ทางศาลถ้าผิดหรือไม่ผิดดูกฎหมาย
ที่ใช้อยู่ในขณะกระทำ

ประธาน : แล้วถ้าไม่มีใครต่อสู้นัดรัฐธรรมนูญ จริง ๆ มันบอกว่าศาลเห็นเองก็ได้
แต่ปกติศาลก็มักจะไม่ใช่ไปกับมันเท่าไร

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ท่านประธานครับ อย่างนี้เหมือนกับเขาถูกกระทำ
โดยรัฐ แล้วเขาเรียกร้องอะไรได้ไหมครับ

ประธาน : เราไม่ได้พูดไว้ แต่ว่าถ้ารัฐจะไปออกกฎหมายขัดใช้เขาก็แล้วแต่

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง : เยียวยาผู้กระทำความผิด ซึ่งถ้าเป็นกรณีสมมุติโดนจับ
ลงโทษทางอาญาไปด้วย ถูกริบทรัพย์สิน อันนี้ก็ต้องคือทรัพย์สินที่ถูกริบไปด้วย เพราะเขาไม่ได้
เป็นผู้กระทำความผิดอยู่แล้ว เพราะว่าเหมือนไม่ได้กระทำความผิดอะไร

ประธาน : หลักตรงนี้ยังอยู่ ไม่กระทบต่อคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้วยังอยู่
แต่นี้เรายกเว้นให้เฉพาะบางกรณี เชิญ

นายนรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ตามมาตลอดผมคิดว่า logic เราถูกตลอด
ในเมื่อมันต่างกับการที่กฎหมายเปลี่ยน ถ้ากฎหมายเปลี่ยนไม่ใช่ แต่นี่กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ
ผมว่า logic ถูกต้องมาตลอด จนกระทั่งท่านอรรถพรท้วง คือกฎหมายขณะนั้นไม่ขัดรัฐธรรมนูญ
รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด แต่ตอนนี้รัฐธรรมนูญเปลี่ยนไป ผมไม่แน่ใจตรงนั้นนะครับ
เห็นอาจารย์เป็นผู้รู้ทางกฎหมายก็เลยอยากสอบถามเหมือนกัน คือกฎหมายที่ออกขณะนั้นถือว่า
ไม่ได้ขัดรัฐธรรมนูญ เรื่องปล่อยผมคิดว่าถูกต้อง แต่ว่าเรื่องที่ว่าไม่ผิดเลย ไม่แน่ว่าหลักกฎหมาย
จะเป็นอย่างไร คือขณะนั้นที่กฎหมายออกไม่ขัดรัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญมัน evolve ไปเรื่อย ๆ
และตอนนี้ขัดแล้ว

ประธาน : ก็ขึ้นอยู่กับว่าเขายังติดคุกอยู่ไหม ถ้าติดคุกอยู่ก็ต้องปล่อย เพราะว่า
ตามรัฐธรรมนูญใหม่เขาได้รับการคุ้มครอง และเมื่อปล่อยแล้ว เมื่อเขาอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่
ก็ต้องถือว่าเขาไม่ได้ทำผิด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมว่ามันคล้าย ๆ นิรโทษกรรมกลาย ๆ นะ หมายความว่า
ไม่มีความผิดเลย

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

นายบรรชิต สิงหเสนี : ก็ใช่ครับ กฎหมายผิดขัดรัฐธรรมนูญครับ ไม่ใช่เพราะเปลี่ยนกฎหมาย ตรงนั้นโม่งของอันนั้นกฎหมายมันเปลี่ยน ไม่ใช่ขัดรัฐธรรมนูญ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ตามกฎหมายอาญาเท่าที่ผมจำได้ ถ้าตามกฎหมายบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไปให้ผู้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ผมจำมาอย่างนี้นะครับ ไม่ทราบว่าไปเปลี่ยนแปลงไปอีกหรือเปล่า อันนี้คงยังไม่เปลี่ยนนะครับ เราก็ดูว่ามีกฎหมายภายหลังจะด้วยเหตุอะไรก็ตามแต่เมื่อไม่เป็นความผิดก็ลงโทษเขาไม่ได้ ไปจับตัวเขามาลงโทษก็ไม่ได้ เขาถูกจำคุกอยู่เขาก็ต้องพ้นไปแค่นั้น มันจะด้วยเหตุใดกฎหมายถึงเปลี่ยนแปลงเราก็ไม่ได้ไปคำนึงถึงทางศาล ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เต็มไว้อีกหน่อยก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกร้องหรือค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใด ๆ เพราะถือว่าทุกคนก็ทำไปตาม ณ ขณะนั้น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ถ้าเขาไม่ได้เรียกร้อง แต่รัฐให้เองได้ไหมครับ

ประธาน : ได้ ไม่มีใครห้าม

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ แต่ขณะนี้ทางกระทรวงยุติธรรมก็มีกรมหนึ่ง ที่ดูแลเรื่องนี้ กรมสิทธิเสรีภาพของประชาชน เขาก็เยียวยาให้ถ้าสมมุติว่ามีกรณีที่ทำผิด

ประธาน : ก็แล้วแต่อันนั้นเป็นความกรุณา ไม่ได้ห้าม

นางจุรี วิจิตรวาทการ : แต่ถ้าเราไปเขียนอย่างนี้ เดี่ยวเขาไม่ได้เลย

ประธาน : ได้ คือเขาไม่มีสิทธิไปฟ้องร้องที่จะไปเรียกค่าเสียหายได้ แต่ว่ารัฐจะให้ เพราะที่รัฐให้ไม่มีสิทธิทั้งนั้น

นางจุรี วิจิตรวาทการ : อย่างเคสเซอร์แอนทีไปขังเขาอยู่ตั้งหลายปี เขาไม่ได้ผิด ทั้งชุด อย่างนี้ก็ควรจะต้องเยียวยา

ประธาน : ก็ควรเยียวยาก็ไปเยียวยา แต่ถามว่าเขาไปฟ้องเอาค่าเสียหายได้ไหม ก็ตอบว่าไม่ได้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ อย่างนั้นถ้าเราจะปรับเป็นคำว่า ฟ้อง อย่างที่อาจารย์พูดจะได้ไหมครับ ที่จะฟ้องร้องเรียกค่าชดเชย หรือค่าเสียหายใด ๆ ส่วนเรียกร้อง อาจจะไปขอ ถ้าเมื่อมีกระทรวงยุติธรรมเขาจะมีเกณฑ์อะไรที่จะให้เป็นการเยียวยาก็ไม่ตัดสิทธิ คือคนนั้นจะฟ้องเรียกค่าชดเชย ค่าเสียหายไม่ได้ อย่างนี้ได้ไหมครับ ผมเรียนเสนอครับ

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

ประธาน : คือไปเรียกร้องจากที่ไหน ๆ ก็ไม่ได้ ไม่ว่าจะฟ้องหรือไม่ฟ้อง แต่ว่าเหมือนขอทานมาเรียกร้องจากเราไม่ได้ แต่เราให้ขอทานได้

นางจรี วิจิตรวาทการ : เมื่อคืนนี้ในโทรทัศน์ที่ดูมีเคสของเทกซ์สอันหนึ่ง มีผู้พิพากษาคนหนึ่งไม่ให้พบทนาย กักขังเป็น ๑๐ กว่าเดือน จนถึงตอนหลังเขาไปฟ้องร้องกัน แล้วปรากฏว่าเขาถูกพิพากษาว่าผิด เพราะว่าไปตัดสิทธิคนไม่ให้ประกัน ไม่ให้พบทนายไม่ให้อะไร แล้วขังจนกว่าจะขึ้นศาลเรียบร้อยแล้วค่อยว่ากัน ถ้าไม่ผิดก็ปล่อยไป แต่ถ้าผิดก็ให้ขังต่อ แต่ว่าละเมิดสิทธิของคน ในเคสอย่างนั้น ถ้าสมมุติเป็นเคสอย่างนั้น

ประธาน : บ้านเราก็กักขังได้

นางจรี วิจิตรวาทการ : บ้านเราก็กักขังได้ ก็ควรจะฟ้องใช้ไหมคะอย่างกรณีนี้ ถ้าอย่างนั้นคนที่ถูกออกมาไม่เกิดสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชย สมมุติว่าอย่างเซอร์แอนยังติดใจว่าทำไมเขาก็มีสิทธิ เพราะว่าพิพากษาผิด จับผิด ตำรวจผิด ผิดหมดเลยทั้งกระบวนการ แล้วคนหนึ่งก็ตายไปแล้ว ครอบครัวเขาไม่มีสิทธิที่ขอเยียวยาหรือ

ประธาน : เพราะกระบวนการที่ทำมันถูกต้องไปหมด มันเกิดความผิดพลาดจากพยาน ซึ่งก็ไปเอาจากพยานก็ไม่ได้ จะโทษรัฐก็ไม่ได้ แต่ปล่อยคดีนั้นไปก่อน เราทำรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วเดี๋ยวค่อยเปิดวงเรื่องนี้ เชิญ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ผมเห็นด้วยกับอาจารย์ครับ คืออันนั้นเป็นเรื่อง abuse of power หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทำผิดก็ฟ้อง แต่ไม่ใช่เพราะกฎหมาย อันนี้เรากำลังพูดถึงกฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ ตอนนี้กำลังมีอีกคดีครับ คือถูกจำคุกไปแล้วเพราะเรื่องชื่อตัวอยู่ในทะเบียนบ้านของคนหนึ่งที่มอเตอร์ไซค์ไปก่อคดี ปรากฏว่ามอเตอร์ไซค์ถูกยึดไปตั้งนานแล้ว เปลี่ยนเจ้าของไป ๕ คนแล้ว อยู่ในมือของอีกคนหนึ่ง ตำรวจอ้างว่าตาคนนี้อยู่ในทะเบียนบ้านของผู้ที่ครอบครองมอเตอร์ไซค์อยู่ ที่ที่ทะเบียนมอเตอร์ไซค์ยังอยู่ ก็เลยเอารูปไปให้พยานชี้ตัว พยานชี้ตัวถูกหน้ามันคล้ายกัน ปรากฏว่าในที่สุดมาถึงจุดที่ว่าขณะนี้คนที่ครอบครองมอเตอร์ไซค์อยู่เอง identify ได้ว่ามีอีกคนหนึ่งมาขโมยไป หน้าเหมือนกัน กระทรวงยุติธรรมกำลังจะดำเนินการให้ปล่อยครับ อันนั้นคือเรื่อง abuse of power หรือพนักงานทำผิด ผมคิดว่าต้องฟ้องได้ มันคนละเรื่องกับกฎหมายเปลี่ยน

ประธาน : ไปได้นะครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ไปได้ครับ ผมเอาไปสอนหนังสือได้อีกครับ

ประธาน : เรามีของใหม่เยอะช่วยกันจำสาระมันให้ดี ๆ แล้วยก

นายภัทร คำพิทักษ์ : อาจารย์ครับถามเป็นความรู้นิดหนึ่งครับ ใครที่ได้ประโยชน์จากอันนี้เลยโดยตรง ตอนนี้

ประธาน : ชาวบ้าน

นายภัทร คำพิทักษ์ : แต่พูดถึงว่ากลุ่มไหน

ประธาน : กลุ่มทั่วไปเลย ไม่มีกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมหมายถึงว่ามันมีความผิดที่ผ่านมาในลักษณะอาญา ก็อาจจะไปชาวบ้านทั่วไป หรือว่าพวกบริษัท กำลังนึก

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๓ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

ประธาน : นี่ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่คนจะเข้าไปหาได้ แต่ว่าต้องถูกละเมิด

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานศาลฎีกาเพื่อขอให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริงก็ได้ เมื่อปรากฏว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ใด

(๑) กระทำการโดยขาดความเที่ยงธรรม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่ร้ายแรง

(๒) ร่ำรวยผิดปกติ

(๓) ทุจริตต่อหน้าที่

(๔) จงใจใช้หน้าที่และอำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๕) จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าเพื่อไม่ประสงค์แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๖/๖

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หน้าที่และอำนาจ วิธีการไต่สวน และการดำเนินการอื่น
ที่จำเป็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยการไต่สวนของคณะผู้ไต่สวน
อิสระต้องเป็นไปโดยเปิดเผย

ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมเสนอ
ความเห็นและดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๒๔๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ถ้าคณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่มีพฤติการณ์ตามที่
ถูกกล่าวหา ให้มีคำสั่งยุติเรื่องและแจ้งให้ประธานศาลฎีกาทราบ

คำสั่งตามวรรคสี่ให้เป็นที่สุด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อันนี้ล่อจาก ป.ป.ช. มาหรือเปล่า แสดงว่า ป.ป.ช. ก็มีอำนาจ
ที่จะมาสอบสวนตุลาการได้ใช่ไหมครับ เพราะถ้ามีองค์กรอิสระมาแทน

ประธาน : อันนี้ประธานศาลฎีกา ไปยื่นต่อประธานศาลฎีกา

เลขานุการ : คือถ้าเป็นศาลรัฐธรรมนูญเราให้ไปประธานศาลฎีกาตั้งผู้ไต่สวนอิสระ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับในวรรคหนึ่งผมคิดว่าน่าจะตัดคำว่า ก็ได้
ออกไป มันดูไม่ค่อยเพราะ ถ้าเกิดว่าพิจารณาแต่งตั้ง

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่าเรื่องนี้อาจจะไม่ต้องเขียนไว้
เพราะว่าตุลาการเองก็ยังสามารถใช้สิทธิของตัวเองในการปกป้องเกียรติยศชื่อเสียงได้ถ้าหาก
เขาเห็นว่าเป็นการหมิ่นประมาทเขาใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นคงไม่ต้องไปเขียนไว้ว่าใครไปตั้งข้อหา
เขาลอย ๆ ให้มีคณะไต่สวนแล้วจะต้องมีความผิดหรืออะไรอย่างนี้ คงไม่ต้องเขียนไว้

ประธาน : เราเขียนไว้ที่ไหน

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมหมายถึงกรณีที่บรรดา ส.ส. กิติ ประชาชน ๒๐,๐๐๐ คน
เข้าชื่อกันเพื่อไปกล่าวหาบุคคลใดในตุลาการว่ามีการกระทำความผิดตามข้อหาที่ระบุไว้ ถึงที่สุดแล้ว
คณะผู้ไต่สวนอิสระเขาบอกว่าไม่ได้มีมูล ผู้คนเหล่านี้ก็ไม่ต้องรับผิดหรืออะไร แต่ว่าตัวตุลาการเอง
เขาสามารถมีสิทธิในการปกป้องตัวเองโดยการฟ้องหมิ่นประมาทอะไรอย่างนั้นได้ใช่ไหมครับ

ประธาน : เขาก็ฟ้องกันตามปกติ ไปได้นะ

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๕ ถ้าคณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา ให้มีอำนาจดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง
ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา ให้เสนอเรื่องต่อประธานศาลฎีกา เพื่อส่งศาลฎีกาวินิจฉัย ในกรณีเช่นนี้ ให้องค์คณะของศาลฎีกา ประกอบด้วยผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนเก้าคน

(๒) กรณีที่เห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลเป็นความผิดอาญาด้วย ให้เสนอเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ให้นำมาตรา ๒๑๓ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

ประธาน : เราแยกเป็น ๒ อัน ผมรู้สึกว่าจะตั้งแต่มา ป.ป.ช. แล้วรู้สึกมันเย็นเยือกมาก ถ้าสมมุติว่ามันไม่เป็นความผิดทางอาญาก็ส่งไปเลยก็ได้ แต่ถ้ามันเป็นความผิดอาญาก็ส่งให้อัยการ อัยการก็ดำเนินทั้ง ๒ ทาง เหมือนต้องไปฟ้องอีกอันหนึ่ง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา คือมันยึกยัก แล้วเกิด ๒ ศาลว่าไม่เหมือน หายนะบังเกิด

นายเถียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ อย่างกรณีศาลรัฐธรรมนูญมันต้องไป ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือครับ คือถ้าเขียนอย่างนี้มันทำให้ บางที่อ่านแล้วจะรู้สึกว่าตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งไม่ใช่

ประธาน : ให้ไปศาลฎีกา ไปแก้เป็นอย่างนี้ได้ไหมว่า คือถ้าเขาเห็นว่า มีพฤติการณ์ ตามที่ถูกกล่าวหา ก็ให้ส่งให้อัยการ เพื่อให้อัยการดำเนินการให้พ้นจากตำแหน่ง หรือในกรณีที่ เป็น ความผิดทางคดีอาญาด้วย ก็ให้ดำเนินการฟ้องเพื่อให้รับผิดทางคดีอาญา แล้วก็ต่อศาลฎีกานี้ ละ ที่มีองค์ประกอบ ๙ คนที่ว่า ไม่ต้องไปเรียกว่าเป็นคดีอาญาอะไรนั่นหรอก ก็ให้ศาลฎีกาตัดสินไป ทีเดียวเลย ถ้ามันผิดแต่เฉพาะ ไม่มีโทษอาญาก็เอาออก เขียนทีเดียว ไม่ต้องไปเลือก พอเขียนนี้ได้ แล้วก็ไปใช้กับ ป.ป.ช. ด้วย ส่งอัยการเขาจะได้ไต่ร่องดูสักอีกนิดหนึ่ง

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ในกรณีนี้นอกจากคดีอาญา หมายถึงว่า ในกรณีที่เห็นเป็นความประพฤติที่ไม่เหมาะสมที่จะให้พ้นจากตำแหน่งนี้ ก็ใช้ศาลฎีกานักการเมือง เหมือนกันใช่ไหมครับ

ประธาน : ใช้ศาลฎีกาที่เขาตั้งขึ้นมา ไม่ไปใช้กับพวกนั้น เพราะเดี๋ยวจะกลายเป็น นักการเมือง แต่ว่าหลักก็ใช้หลักเดียวกัน คือที่ประชุมใหญ่เลือก ต่อไป

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๖ ในกรณีที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๔๔ ต้องหยุดการปฏิบัติหน้าที่ และมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเหลืออยู่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครอง สูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ถูกกล่าวหา ทำหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นการชั่วคราว โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้ จนกว่าผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้พ้นจากตำแหน่ง

ประธาน : เราเคยเขียนไว้ที่ ป.ป.ช. ไม่ใช่หรือ เอา ป.ป.ช. มาใช้โดยอนุโลมจะได้สั้น

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับจะต้องกำหนดจำนวนด้วยหรือเปล่า หรือไม่ต้อง ให้เขาไปพิจารณาเอาเองว่าจะตั้งเท่าไร หรือจะน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง จะให้เขาตั้งแต่ ๒ คน ๓ คน หรือว่าจะให้ตั้งจนครบ ๙ คน

ประธาน : ก็ตั้งตามที่เขาเห็นสมควรก็แล้วกัน ได้ ๓ คนก็เอา ๓ คน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๒๔๖ มีตุลาการเหลืออยู่น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง กึ่งหนึ่งมันไม่ได้ เพราะว่าเรามี ๙ คน กึ่งหนึ่งก็สี่คนครึ่ง

ประธาน : กึ่งหนึ่งก็สี่คน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่เอาห้าคนหรือครับ เป็นองค์คณะเลย

ประธาน : กึ่งหนึ่งก็คือสี่คนครึ่ง เมื่อกี้ใครยกมือ เชิญครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ จำเป็นที่จะต้องตั้งคนเดียวกันกับที่อยู่ใน อย่างเช่น ถ้าเป็นศาสตราจารย์ต้องเป็นศาสตราจารย์ใหม่ครับ หรือจริง ๆ ผมคิดว่าเนื่องจากการ เป็นการชั่วคราว ส่วนตัวจริง ๆ ยังก็นึกถึงบางที่ต้องตั้งอย่างคนในศาลฎีกามาหรือคนอยู่ในไหนมา เพื่อที่ว่าเวลาที่เขาหมดความเป็นชั่วคราวนั้นแล้วก็กลับไปอยู่ในตำแหน่งเดิมได้ ก็เลยไม่ค่อยแน่ใจ จำเป็นต้องตั้งคนที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกันกับคนที่ถูกกล่าวหาหรือเปล่า

ประธาน : ต้องมีคุณสมบัติอย่างเดียวกัน เชิญอาจารย์นรชิตครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ตอบให้แล้วครับ หมายความว่า category ไหนก็ category นั้น

ประธาน : ต่อกไปศาลยุติธรรม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๖/๙

เลขานุการ : ส่วนที่ ๓ ศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๔๗ ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น

การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี และการดำเนินงานของศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประธาน : ไปได้นะ

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๘ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา โดยองค์คณะผู้พิพากษาประกอบด้วยผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนเก้าคน โดยให้เลือกเป็นรายคดี

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษา ทั้งนี้ เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย หรือในกรณีที่มีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ คือในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มันไม่มีเรื่องทั้งนี้ เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย แต่ตรงนี้มาใส่ก็แปลว่าเพิ่มให้มีการอุทธรณ์ได้มากขึ้น

ประธาน : ลืมไปหรือวันนั้นไม่ได้มา เราคุยกันเรื่องนี้แล้ว ตกลงกันแล้วจะให้เพิ่ม

นางกีระณา สุมาวงศ์ : เพราะถ้าเราใส่อย่างนี้ไป ก็หมายความว่างานก็จะมากขึ้น เพราะให้อุทธรณ์ได้มากขึ้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

พรภิมล ๗/๑

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมคิดว่าวิธีเขียนที่บอกว่าให้มีแผนกมันไม่ใช่ นะครับ จริง ๆ อันนี้มันคือศาล คือผมยังมีความรู้สึกกว่าที่เขียนมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ การไปบอกว่าให้จัดตั้งแผนกนี้โดยปกติการจัดตั้งแผนกในศาลฎีกาเขาจัดตั้งของเขาได้เองอยู่แล้ว แต่ว่าอันนี้เราหมายถึงการตั้งศาลที่มีคดีเฉพาะ คือชื่อคำว่า แผนก มันเป็นชื่อศาล ไม่ใช่ชื่อแผนกของศาลฎีกา ผมยังคิดว่าพรรคหนึ่งมันน่าจะเป็นเรื่องของการให้มีศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ประธาน : เขาเรียกจนคุ้นแล้ว อย่าไปเปลี่ยนเขานึกว่าจะตั้งศาลใหม่ ตอนนี้สุดท้าย วันนั้นเราพูดกันมันไม่ใช่ให้ที่ประชุมใหญ่

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมจำได้ว่าเราคุยกันเรื่อง ที่ประชุมใหญ่นะครับ

ประธาน : เราพูดว่าให้ขยับขึ้นมาเป็นหัวหน้าคณะของศาลฎีกา ๙ คน เพราะว่าให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณามันเป็นไปได้ เพราะมันมีทั้ง ๑๐๙ คน จะไปพิจารณาคดีได้อย่างไรแล้วมันจะเละเทะ วันนั้นเราพูดกัน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : วันนั้นพูดที่หัวหน้าสำนักงานศาลฎีกา คือตอนที่ไต่สวนแล้วก็ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วส่งไป ที่ผ่านมาระดับ ถ้าจำไม่ผิดเราบอกว่าให้อุทธรณ์ไม่ได้

ประธาน : ในเรื่องอุทธรณ์นี่ละ เพราะว่ามันพูดกันมาตั้งแต่ต้นแล้ว รวมทั้งศาลเองเขาก็พูดว่ามันเป็นไปได้ที่จะเอาคน ๑๐๙ คนมานั่งพิจารณาคดี แล้วมันก็เป็นเรื่องน่าหัวเราะ ใช้วิธียกคะแนน ยกมือกัน ซึ่งในทางกฎหมายมันยกมืออย่างนั้นไม่ได้ มันต้องแสดงความคิดเห็น แต่ถ้าขึ้น ๑๐๙ คนแสดงความคิดเห็นก็ไม่ต้องไปไหน เพราะฉะนั้นเราก็เลยบอกว่าถ้าอย่างนั้นเราขยับฐานะมันขึ้นมาหน่อย เอาเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ วันนั้นเราคุยกันว่า มีเท่าไร ๓๐ คณะใช้ไหมครับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ๒๕ คณะครับ

ประธาน : แล้วก็รับรองอีก รวมแล้ว ๓๐ คณะ ให้เลือกมา ๙ คน ต้องบอกเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : มีอีก ๕-๖ คนด้วยครับ เทียบเท่ากับรับรองประธานขอขอบคุณครับ

ประธาน : พวกนั้นก็นับรวมได้ แล้ว ๙ คน

นายอุดม รัฐอมฤต : แต่ต้องไม่ใช่คนที่เป็นอย่างคุณคณะนี้นะ

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

ประธาน : คือต้องไม่ใช่คนที่พิจารณาเรื่องนี้มาแต่ต้น อันนี้เขียนใหม่ละ เดิมที่ผ่านมาเมื่อไปให้ที่ประชุมใหญ่เข้าคณะพิจารณาเขาเลยไม่รับเลยสักเรื่องหนึ่ง เพราะเขารู้รับมาเราไม่รู้อะไรต่อไปนี่เขาต้องรับเพราะมันจะอุทธรณ์ในข้อกฎหมายได้ แต่เราก็กังไม่ให้อุทธรณ์ข้อเท็จจริง เพราะถ้าอุทธรณ์ข้อเท็จจริงได้มันยิ่งและไปใหญ่ เขียนใหม่ละครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๙ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน หรือ ตำแหน่ง และการดำเนินการบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม ต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ บรรดาที่ได้รับเลือกจากข้าราชการตุลาการ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

นายอุดม รัฐอมฤต : นิดเดียวครับ คงไม่ได้ไปรบกวนอะไรมาก แต่ว่าพวกตุลาการชั้นผู้น้อยเขาก็เคยมายื่นหนังสือไว้ แต่เราทราบว่าเขาคงรับรองเฉพาะ กกต. แต่ว่าเขาก็ยืนยันว่าเกี่ยวกับเรื่องตำแหน่งบริหารที่คนที่พ้นเกษียณไปแล้ว อย่างกรณีเป็นตุลาการอาวุโสก็ยังไม่ไปครองตำแหน่งอยู่ แล้วก็เกี่ยวกับเรื่องของการเป็นตำแหน่งที่อยู่ใน กกต. เขาก็บอกว่าสัดส่วนแบบเดิมตรงนี้นั้นมันอาจจะไม่เป็นธรรมกับเขา แต่เรายังยืนยันตรงนี้ใช้ไหมครับท่านประธาน คงไม่ไปยุ่งเรื่อง กกต. เขา

ประธาน : ก็ไปทะเลาะกันเอง คือพวกนี้ใจร้อน ตอนตัวยังเด็กอยู่ก็อยากได้อำนาจไปครอบงำผู้ใหญ่ พอตัวเป็นผู้ใหญ่แล้วก็รู้สึกที่เด็กพวกนี้มันมาระราน มันก็กรรมกรรมเกี่ยว พวกรุ่นที่กำลังเจ็บช้ำน้ำใจอยู่ในเวลานี้ คือรุ่นที่เรียกร้องมาเมื่อตอนยังหนุ่ม ๆ ทั้งนั้น ตอนนั้นก็มาโดน เวลาคิดอะไรคิดแต่เฉพาะตอนตัวอายุ ตอนนั้นไม่ได้คิดถึงว่าแล้ววันหนึ่งตัวอายุอีกอย่างหนึ่ง

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ถาถามนิดเดียวครับ หลักการคือข้าราชการตุลาการเขาไปเลือกเองหมดใช้ไหมครับ เขาเลือกกันเองหมด คือให้เขาไปเลือกเองว่าใครจะเป็นใคร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

พริภิมล ๗/๓

ประธาน : อยากจะเลือกใครก็ไปเลือกกันเอาเอง คนอื่นไม่เกี่ยวครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๕๐ นาฬิกา

- ๘/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

ประธาน : เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตรายงานผลโพลที่จะออกวันพรุ่งนี้ที่เราถามเรื่องความขัดแย้งในทางการเมือง ทางนิด้าได้ไปสำรวจมาแล้ว ได้แจ้งมาจะออกเผยแพร่สื่อพรุ่งนี้

ข้อแรก ในเรื่องของถามความเห็นว่าเป็นปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่ผ่านมาจนถึงเดี๋ยวนี้มีสาเหตุมาจากอะไร

๙๕ เปอร์เซนต์ ตอบว่า มาจากการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมือง

๔๔ เปอร์เซนต์ ตอบว่า การบังคับใช้กฎหมายหย่อนยานและมีการเลือกปฏิบัติ

๓๘ เปอร์เซนต์ ตอบว่า นักการเมืองที่ทำผิดกฎหมายแต่ไม่ยอมรับผิด

๓๒ เปอร์เซนต์ ตอบว่า การทุจริตประพฤติมิชอบของข้าราชการ เรียงมาอย่างนี้

นะครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้นที่เราสรุปก็ถูก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ครับ ข้อที่ ๒ ถามว่า ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่ยังไม่หมดไปเพราะเหตุใด

๖๔ เปอร์เซนต์ ตอบว่า เป็นเพราะการแย่งชิงอำนาจกันแบบเอาชนะคะคาน ไม่มีใครยอมถอย

๓๖ เปอร์เซนต์ ตอบว่า ความขัดแย้งทางด้านอุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

๒๙ เปอร์เซนต์ ตอบว่า เป็นการขัดแย้งส่วนตัวของผู้นำและกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ในสังคม

๑๐ เปอร์เซนต์ ตอบว่า เป็นการแทรกแซงทางการเมืองจากต่างประเทศ

ข้อที่ ๓ ถามว่า ความขัดแย้งในสังคมเวลานี้มันเป็นผลมาจากผู้คนที่มีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน แล้วก็มีความคิดเห็นที่ต่างกัน ในประเด็นที่ว่า การกระทำใดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ที่ดีงาม การกระทำใดเป็นสิ่งที่ผิดหรือไม่ถูกต้อง ผู้ตอบ ร้อยละ ๗๗ ตอบว่า เห็นด้วยว่าเกิดความไม่เหมือนกันในเรื่องของอะไรถูก อะไรผิดระหว่างคนที่มีสถานะต่างกัน

ข้อที่ ๔ ถามว่า ความคิดเห็นว่าสื่อประเภทไหนที่ชอบเสนอข้อมูลข่าวสารที่ให้เกิด
การแตกแยกในสังคม

ร้อยละ ๖๗ ตอบว่า โซเชียลมีเดีย

ร้อยละ ๔๕ ตอบว่า โทรทัศน์

ร้อยละ ๓๒ ตอบว่า หนังสือพิมพ์

ร้อยละ ๒๓ ตอบว่า วิทยู

โซเชียล มีเดีย เป็นผู้ร้ายรายใหญ่ โทรทัศน์เป็นผู้ร้ายเบอร์ ๒

ข้อสุดท้าย ถามว่า เพื่อลดความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างผู้คนหรือกลุ่มคนที่มี
อยู่ในขณะนี้ ควรที่จะกำหนดกลไกแก้ปัญหาความขัดแย้งขึ้นเป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ที่กำลังร่างอยู่ขณะนี้หรือไม่ ร้อยละ ๗๘ ตอบว่า เห็นด้วยที่ควรที่จะกำหนดให้มีกลไกขึ้นมาใน
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อลดความขัดแย้ง มีเพียงร้อยละ ๑๕ เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วย ก็เลยเรียนให้
ที่ประชุมทราบครับ

ประธาน : ที่จริงนำถามต่อ ถ้าไม่เห็นด้วยท่านคิดว่าวิธีใด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เดี่ยวต้องไปเอาโพลมาอีกรอบ ไปถามใหม่อีกรอบ
ไม่ได้ถามเหตุผลครับเพราะว่ามันจะละเอียดไปครับ ก็จะเป็นอัตรันยครับ

ประธาน : เสนอวิธี

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอบคุณครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ เรียนซักซ้อมความเข้าใจนะครับ เรื่องที่
ขัดต่อปัญหาเรื่องกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๘ พอมันมาเทียบเคียงเรื่องการใช้
คุณสมบัติ เราจะคิดอย่างไรครับ อย่างเช่น สมมุติว่าเคยต้องโทษมาแล้วกฎหมายนั้นไม่บัญญัติให้มี
โทษแล้ว แต่เรารับโทษไปแล้ว พอมันมาเข้าเงื่อนไขว่ามีลักษณะต้องห้าม การเข้าดำรงตำแหน่ง
อะไรทั้งหลาย

ประธาน : เมื่อเราถือว่าไม่เคยทำความผิดเขาก็รอด ก็ถูกต้อง คือมันอาจจะมีการ
รัฐบาลไหนแก๊งออกกฎหมายมาเล่นงานใครต่อใครเพื่อให้จำคุก พอศาลบอกว่าไม่ชอบด้วย
รัฐธรรมนูญอายุนั้นก็ได้ชื่อว่าจำคุกเลยถูกตัดสิทธิหมด ซึ่งมันก็ไม่ถูก เขาก็ควรจะหลุด

นายภัทร คำพิทักษ์ : ถึงแม้ว่าต้องโทษจำคุกมาแล้วก็ถือว่าไม่ขาดคุณสมบัติ
ไม่เคยต้องโทษ ขอโทษครับเมื่อกี้พูดผิด ไม่ใช่มาตรา ๒๔๘ นะครับ มาตรา ๒๔๒

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๘/๓

เลขานุการ :

ส่วนที่ ๔
ศาลปกครอง

มาตรา ๒๕๐ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น
การวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญไม่เป็นคำสั่งทาง
ปกครองและไม่เป็นคดีปกครอง

การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี และการดำเนินงานของศาลปกครองให้เป็นไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประธาน : ไปได้นะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๕๑ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือนหรือ
ตำแหน่ง และการดำเนินการบริหารงานบุคคลของตุลาการศาลปกครอง ต้องดำเนินการโดย
คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งประกอบด้วยประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน
และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็น
ตุลาการในศาลปกครอง บรรดาที่ได้รับเลือกจากข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามที่
กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : อันนี้ทางศาลปกครองเขาให้เราเขียนบทเฉพาะกาลว่าจะแก้ไข
กฎหมายศาลปกครองเพื่อให้มีอำนาจพิจารณาคดีวินัยการเงิน การคลัง และการงบประมาณ
ให้แล้วเสร็จ ผมคิดว่าเราคงไม่เขียนให้ อยากทำก็รีบทำ แล้วข้อที่เราเปลี่ยนแปลงไปก็คือ ของเดิม
เขาจะระโนว่าคดีปกครองคืออะไร ซึ่งมันทำให้ทั้งแคบทั้งกว้าง เราก็บอกเพียงแต่ว่าพิจารณาคดี
ปกครอง คดีปกครองคืออะไรก็ไปเถียงกันเอาเอง มันอาจจะเพิ่มขึ้น ลดลง อะไรก็แล้วแต่
สภาวการณ์ ไปได้ไหมครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมมีประเด็นเดียวครับในวรรคสาม ที่บอกว่า คำวินิจฉัย
ชี้ขาด แล้วก็ขององค์กรอิสระที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญนั้นไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง และไม่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๘/๔

คดีปกครอง มันจะมีผลทำให้ ป.ป.ช. ซึ่งวินิจฉัยแล้วไม่สามารถที่จะไปเปลี่ยนแปลงในเชิงของการตัดสินหรือการวินิจฉัยของเขาหรือเปล่า คือถ้าเราอธิบายตรงนี้ได้ คือผมไม่ทราบว่าตอนที่เขียนตรงนี้เรามุ่งหมายที่จะจำกัดในเรื่อง กกต. หรือว่าเรื่องของการวินิจฉัยขององค์กรที่มีเรื่องทางการเมือง แต่ผมไม่แน่ใจว่าพอเป็น ป.ป.ช. ซึ่งเป็นการไปวินิจฉัยสิทธิของบุคคลการเขียนอย่างนี้ มันทำให้เหมือนกับไม่มีข้อโต้แย้ง จะไปได้แย้งเขาไม่ได้หรือเปล่า

เลขานุการ : ขออนุญาตให้ข้อมูลครับ ในวรรคสามนั้นเป็นวรรคสองของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เดิม ก็คือ อำนาจศาลปกครองไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น คำเดิมเป็นอย่างนี้ ที่นี้ที่ประชุมที่กรุงเทพฯ ได้มีการพิจารณาแล้วก็เห็นว่าอะไรที่จะขึ้นศาลปกครอง มันจะต้องเป็นคดีปกครอง เป็นคำสั่งทางปกครอง ก็เลยเขียนลงไปให้ชัดว่าไม่เป็นคำสั่งทางปกครองและไม่เป็นคดีปกครองเท่านั้นครับอาจารย์

ประธาน : ของเดิมไม่ได้เขียนว่าไม่เป็นคำสั่ง

เลขานุการ : ไม่ได้เขียนครับ ของเดิมเขียนว่า อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น

ประธาน : ที่ต้องใช้อำนาจโดยตรง เพราะว่าเวลาที่ ป.ป.ช. เขาชี้มูลความผิด ไม่มีใครไปฟ้องเขาได้ เวลาเขาฟ้องนี้เขาฟ้องกระทรวง กรม ว่าวินิจฉัยผิด

นายอุดม รัฐอมฤต : กรณีของ กกต. เวลาวินิจฉัยตัดสินว่าคนนี้จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ จะต้องตัดสินสิทธิอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ผมเห็นด้วยครับกรณีนี้น่าจะเป็นเรื่องของการใช้อำนาจโดยตรง ไม่ควรที่จะให้มาโต้แย้งเป็นคดีปกครองกันอีก เพราะว่าอันนี้เรามุ่งหมายที่จะให้ กกต. เขามีดุลพินิจในเรื่องนี้โดยตรง แต่ว่าพอเป็นคดีที่เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล เฉพาะบุคคลนี้มันเป็นปัญหาที่บางที่มันเหมือนกับคดีแพ่ง คดีอาญา ถ้าเกิดว่าให้ ป.ป.ช. ไปตัดสินแล้วบอกว่าอันนี้ข้อเท็จจริงต้องเป็นไปตามที่ฉันวินิจฉัย มันก็จะกลายเป็นเรื่องฟ้ององค์กรอื่นมาโต้เถียงอะไรไม่ได้ เหมือนกับเขาเป็นศาลไปในตัว ทั้งที่ในทางความเป็นจริง อันนี้มันขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ปรากฏ ผมยังมีความคิดเห็นที่ว่าในส่วนเหล่านี้ที่เป็นประเด็นปัญหาว่าถ้า ป.ป.ช. เป็นคนที่ตรวจสอบพยานหลักฐานแล้วบอกว่าต้องฟังตามนี้ ไม่มีทางฟังเป็นอย่างอื่นนะครับ ก็ยังมีคนที่ตั้งข้อสงสัยว่า ป.ป.ช. มีคุณลักษณะเพียงพอที่จะทำหน้าที่อย่างศาลจริงหรือเปล่า นี่คือข้อที่น่าคิด เพราะเขา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๘/๕

ไม่เหมือนกับ กกต. ที่ว่ามันต้องรวดเร็ว ฉับไว แต่ว่า ป.ป.ช. นี่ยังเป็นเรื่องของกระบวนการ process ในการบอกว่าใครผิดใครถูกในเชิงของพฤติกรรม ซึ่งผมก็ยิ่งเกรง ๆ ว่าพอเราบอกว่าต้องฟังตาม ป.ป.ช. ปู่ ข้อที่คนอาจจะรู้สึกว่ามันไม่ค่อยเป็นธรรมในบางกรณีครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เพราะว่าที่กฎหมาย ป.ป.ช. เขาชี้ว่าให้ถือสำนวนของเขาเป็นหลัก เขาถือเฉพาะให้ส่วนราชการถือ เขาไม่ได้บังคับศาล อันนั้นเวลาคนไปฟ้องเขาก็ไปฟ้องส่วนราชการว่าลงโทษเขาไม่ชอบ เพราะว่าส่วนราชการไปถือตามสำนวนนั้น เขาก็ไปพิสูจน์หักล้างว่าสำนวนนั้นไม่ถูก ก็เป็นการพิสูจน์หักล้างคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ไม่ใช่คำสั่ง ป.ป.ช. ที่นี้ของเดิมไม่ได้เขียนว่าไม่เป็นคำสั่งทางปกครองใช่ไหม เขียนว่าอย่างไรครับ

เลขานุการ : อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น

ประธาน : เขียนอย่างเก่าจะมีปัญหาน้อยกว่า ไปส่วนที่ ๕

เลขานุการ :

ส่วนที่ ๕

ศาลทหาร

มาตรา ๒๕๒ ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารและคดีอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี และการดำเนินงานของศาลทหาร ตลอดจนการแต่งตั้ง และการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประธาน : เชิญครับ

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : ผมขอเรียนหาเรือวรรคสองข้อความตอนท้ายที่ว่า ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เนื่องจากว่า ทั้งการจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี การดำเนินงาน แล้วก็การแต่งตั้งมีบัญญัติรวมอยู่แล้วในพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ เพียงฉบับเดียวครับ เพราะฉะนั้นผมว่าน่าจะใช้คำว่า ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตเรียนถาม ศาลทหารนี้มีสูงสุดไหมครับ

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : ไม่มี

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๘/๖

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ไม่มี สูงสุด ผมเรียนถามเพื่อความรู้ เพื่อความเข้าใจ
มีศาลทหารชั้นต้น

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : อ้อ มีครับ ศาลทหารชั้นต้น ศาลทหารกลาง
ศาลทหารสูงสุด ก็เทียบได้กับศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขอบพระคุณครับ อันนี้เวลาผมอ่านผมก็ดูว่าอย่าง
ศาลปกครองมีการเขียนว่ามีศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองชั้นต้น แต่ศาลทหารไม่มี ก็เลยสงสัย
อยู่ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : เขาไม่มีเงื่อนไขอะไร ไปออกกฎหมายอย่างไรก็ได้ เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : เรียนถามนิดหนึ่งครับ ตอนที่เราพูดเรื่ององค์กรอิสระ
จะมีมาตราหนึ่งที่ว่าด้วยสำนักงานธุรการ แต่ว่าในหมวดที่ว่าด้วยศาลเราไม่ต้องเขียนอย่างนั้นด้วย
หรือเปล่าครับ เพราะว่ามันจะมีสำนักงานศาล สำนักงานอะไรพวกนี้ พอได้เห็นหมวดองค์กรอิสระ
เขียนไว้ แต่หมวดนี้ไม่ได้เขียน ก็เลยไม่แน่ใจว่าต้องเขียนหรือเปล่า

ประธาน : เขียนแล้ว เขียนไว้ในหมวด ๑๐

นายศุภชัย ยาวะประภาช : อยู่คนละหมวดกันนะครับ

ประธาน : อยู่ในหมวดทั่วไป ของเดิมมีเขียนไหม

เลขานุการ : ของเดิมแยกรายละเอียดออกจากศาล

ประธาน : ศาลทหารไม่มี

เลขานุการ : ไม่มีครับ

ประธาน : เราเขียนไว้ในหมวดว่าด้วยศาล ศาลยุติธรรมและศาลปกครองมีอยู่แล้ว
หน่วยงานอะไรของเขา เดิมตรงนั้นด้วย มีอันอื่นอีกไหมครับ

เลขานุการ :

หมวด ๑๑

องค์กรอัยการ

มาตรา ๒๕๓ องค์กรอัยการมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญและ
กฎหมาย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๘/๗

พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม

การแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่ง และการดำเนินการบริหารงานบุคคลของพนักงานอัยการ ต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอัยการซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งต้องไม่เป็นพนักงานอัยการ และผู้ทรงคุณวุฒิบรรดาที่ได้รับเลือกจากพนักงานอัยการ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคสาม ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลให้การสั่งคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามวรรคสอง หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ประธาน : อันนี้เขียนบทเฉพาะกาล โน้ตไว้ว่าถ้ายังไม่มีเขาไปเป็นอะไรไม่ได้เลย ที่นี้อันนี้ทำไมต้องอย่างน้อย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ พอดีที่บัญญัติไว้ยังขาดกรรมการอัยการ โดยตำแหน่ง อย่างเช่น อัยการสูงสุด ที่เติมเพิ่มขึ้นมาอย่างน้อยเพื่อว่าในกฎหมายลูกเขาจะไปออกได้

ประธาน : โอเค

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่นี้เดิมทางองค์กรอัยการเขาก็มีหน่วยงานธุรการเหมือนกัน แต่ในยกร่างตอนแรกตัดหน่วยงานธุรการของศาลไป แต่วันนี้มาเพิ่ม ก็อยากจะขออนุญาตให้ทำนองเดียวกัน

ประธาน : แต่มันต่างกันนะ คือศาลหน่วยธุรการแยกจากศาล แต่อัยการเป็นอันเดียวกัน ก็คือกรมอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด อันเดียว แต่ว่าข้างในมีคน ๒ พวกเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นมันไม่มีหน่วยธุรการเป็นอิสระ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ศาลเขียนแบบนี้ อัยการก็เขียนแบบนี้ เดี่ยวพอศาลมีอัยการไม่มีจะเกิดปัญหาที่หลังหรือเปล่าครับ

ประธาน : ที่เขียนไว้นั้นเลยทำผิดรัฐธรรมนูญ เพราะว่าไม่มี สำนักงานอัยการสูงสุดไม่ใช่ของเจ้าหน้าที่ธุรการ เป็นของพนักงานอัยการ ต่างกับศาล ศาลนี้แยกเป็น ๒ องค์กร ศาลก็เป็นองค์กร และหน่วยธุรการก็เป็นอีกองค์กร ถ้าบอกว่าให้เป็นไปตามกฎหมายก็ไปเขียนเอาเองก็ได้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๘/๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ศาลมีและทางองค์กรอัยการเขาไม่มี คือเขาจะพูดถึง เรื่องการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ อะไรพวกนี้ ที่นี้พอไม่มีเวลาไปทำพวกงบประมาณ เรื่องอัตรากำลังอะไรเดี๋ยวกี้จะเกิดปัญหา ไปอยู่ที่ทาง ก.พ. อะไรอย่างนี้ เหมือนกลับไปเหมือนเดิม เกรงตัวนี้เท่านั้นเอง เขาบอก ตอนนี้ของคุณไม่มีแล้วนะ เกรงตรงนั้นแค่นั้นนะครับ

ประธาน : ถ้าเขียนอย่างนี้ก็ต้องเขียนคนละอย่าง

เลขานุการ : เดิมเขาใช้คำว่า อย่างกรณีของศาลปกครอง ศาลปกครองมีหน่วย จุฬารของศาลปกครองที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชา ขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานต้องมาจากการเสนอของ ศาลปกครอง แล้วก็สำนักงานศาลปกครองมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : เอาอย่างนี้

เลขานุการ : การบริหารงานบุคคล และงานธุรการขององค์กรอัยการให้มีความ เป็นอิสระ และการดำเนินการบริหารงานบุคคลของพนักงานอัยการต้องดำเนินการโดย คณะกรรมการอัยการซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งต้องไม่เป็นพนักงาน อัยการ และผู้ทรงคุณวุฒิบรรดาที่ได้รับเลือกจากพนักงานอัยการ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ท่านประธานครับ พอดีผมดูมาตรา ๑๔๓ เวลาพูด เรื่องงบประมาณ ไม่รู้ผมอาจจะจดไว้ไม่ครบหรือเปล่า พอดีจะพูดถึงรัฐต้องจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และองค์กรอิสระ แต่ไม่ได้พูดถึงอัยการนะครับ ตอนนั้นเหมือนกับตอนที่เรากำลังเราไม่รู้ว่าจะอัยการ จะเป็นองค์กร ไม่แน่ใจว่าต้องเติมไหมครับในมาตรา ๑๔๓ เรื่องงบประมาณของอัยการ

ประธาน : เต็ม องค์กรอัยการ เข้าไปด้วยก็ได้ แต่ที่ขึ้นต้นว่า ต้องจัดงบประมาณให้
อะไรนะ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : มาตรา ๑๔๓ ครับ

เลขานุการ : ให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตเรียนถาม และศาลทหารละครับ ต้องมา
รวมอยู่ได้ไหมครับการจัดสรรงบประมาณ

ประธาน : ศาลทหารไม่ต้อง

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ไม่เกี่ยวนะครับ เพราะนี่ก็เรียงมาหมดแล้ว
ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง แล้วก็มีอัยการ

ประธาน : ศาลทหารเขาไม่ได้มีอิสระ ศาลทหารเขาอยู่ในบังคับบัญชา
งบประมาณเราเองก็ไม่มีใช้ใหม่ ไปมีอยู่ในกระทรวงของทหาร ศาลทหาร งบประมาณมารวมอยู่ใน
กระทรวงใช้ใหม่ครับ

พลเอก อัฐฐพร เจริญพานิช : ใช่ครับ งบประมาณอยู่ในกระทรวงครับ แล้วก็การแบ่ง
ส่วนราชการก็ใช้ร่วมกันครับ ของกลาโหมครับ

ประธาน : แต่ที่เขียนว่า ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ มันน่าจะจะต้องเปลี่ยน
น่าจะเป็นแต่เพียงว่า ให้คำนึงถึงภารกิจและความเป็นอิสระ มากกว่า ให้คำนึงถึงภารกิจ
และความเป็นอิสระ เพราะเงินมันไม่พอแล้วเอาไปทุ่มอยู่ที่กลุ่มเดียว กลุ่มอื่นมันก็แย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานไม่ได้ซักใบให้เรือเสียนะครับ แต่ว่า
การบริหารงานบุคคลเป็นอิสระยังพอรับได้ แต่ว่าพอไปบอกงานธุรการ องค์กรอัยการให้มีความ
เป็นอิสระ เรามีจุดมุ่งหมายจะให้อัยการตั้งสำนักงานกิจการอัยการหรือเปล่าครับอาจารย์ เพราะว่า
ศาลเขาจะมีสำนักงานกิจการยุติธรรม

ประธาน : ไม่ได้มุ่งหมายถึงต้องเขียนอย่างนี้ ของศาลเขาบอกขอให้มีหน่วยงาน
ธุรการเป็นอิสระ แต่ว่ามันไม่มีหน่วยงานธุรการ เดิมไปเขียนเอาไว้แล้วมันก็ไม่มี ทีนี้ก็เลยใช้
แต่งงาน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้อยคำเดิมนั้นะครับ ในการบริหารงานบุคคล
การงบประมาณและการดำเนินการอื่น มันมีอยู่นิดหนึ่ง การดำเนินการอื่นในส่วนงานธุรการเขา

ประธาน : มันรวมทั้ง ๓ อันนี้ใช้ใหม่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๙/๒

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ของเดิมจะบัญญัติว่า องค์กรอัยการมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : แล้วจริง ๆ เขาได้ไหม ทุกวันนี้เขาได้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ดีกว่าเดิม ตอนอยู่ที่ ก.พ. คุ้งงบประมาณอัตรากำลังของเดิมมีปัญหาเยอะมาก

ประธาน : การบริหารงบประมาณหรือ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ใช้คำว่า ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น

ประธาน : คือมันไม่มีหน่วยอะไรขึ้นมาเป็นพิเศษ เอาแต่เฉพาะงาน ไปครับ

เลขานุการ : หมวด ๑๒ การปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๕๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑ ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกัน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ความในวรรคแรกของมาตรานี้ จะหมายถึงรวมด้วยไหมครับว่า การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นจะเป็นรูปแบบใดให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น มันจะรวมด้วยไหมครับ

ประธาน : รวม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ในภาษาที่เราเขียนอย่างนั้นะครับ

ประธาน : ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : นั่นก็หมายถึงว่าในทางปฏิบัติ ต่อไปนี้แต่ละท้องถิ่น เขาก็อาจจะขอทบทวนว่าถามกันเองว่าจะเอาเป็นเทศบาล เป็นอะไรอย่างไร หรือจะยกเป็นเทศบาลหรือยัง อะไรอย่างนี้เป็นต้น เขายังไม่อยากจะ

ประธาน : มันขึ้นอยู่กับวรรคสอง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : หรือบางแห่งเขาก็บอกว่าเขาอยากจะทำรวมกัน
อย่างนั้นอย่างนี้ก็อยู่ที่พรรคสอง

ประธาน : คือต้องคำนึงถึงความสามารถในการปกครองตนเองด้านรายได้ จำนวน
และความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ ไม่ใช่ในตำบลมีคน ๓๐๐ คน จะตั้งเป็นนครพิเศษ
อย่างนี้เขาไม่ให้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เข้าใจครับ คือที่เขาเขียนเรื่องหรือว่าทำวิจัยกัน
เร็ว ๆ นี้ เขาอยากจะได้มีสิทธิมีเสียงในการที่จะกำหนดว่าเขาจะเป็นในรูปแบบใด โดยที่คำนึงถึง
เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด แต่ว่าอยากจะเป็นแบบไหน อย่างไร เขาก็อยากจะ

ประธาน : ใส่ตรงนี้น้อยก็ได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอขอบคุณครับ ผมว่าอันนี้ขยายความดีท่านอาจารย์
ครับ เพราะว่าเวลานั้นออกไปในพรรคแรกเราเข้าใจ แต่เดี๋ยวกระทรวงมหาดไทยท่านก็จะไปออก
ข้อบัญญัติว่าอย่างนั้นอย่างนี้ สุดท้ายก็ไม่มีเจตนารมณ์แล้ว ก็จะเป็นเงื่อนไขขึ้นมาอีกครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์ผมไม่คัดค้านท่านอาจารย์ชาติชาย แต่ผมดู
ว่าตรงนี้นั้นจะเป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งในอนาคตได้ เพราะว่าถ้าสมมุติว่าเจตนารมณ์เป็นอย่าง
ที่ท่านอาจารย์ว่านี่นะครับ มีคนอยู่ ๗-๘ คน เรื่องนี้ผมก็พูดเวอร์ไปนะครับ หมายความว่ามีคนน้อย
แต่อยากจะทำเป็นเขตปกครองพิเศษ แต่ปรากฏว่ามันไม่เข้า category ในเรื่องของการจัดองค์กร
ตามพรรคสอง ก็จะไปเรียกร้องบอกว่าเจตนารมณ์ประชาชนต้องการแบบนี้ ทำไมไม่ปฏิบัติตาม
เจตนารมณ์ อันนี้ผมอาจจะคิดมากไป แต่มันมีความเป็นไปได้ครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตครับท่านประธาน ผมเข้าใจอย่างนี้นะครับ
ขออนุญาตพูดกับอาจารย์อมร คือทราบได้อยู่ในเกณฑ์เรื่องของรายได้ เกณฑ์เรื่องความหนาแน่น
จำนวน เกณฑ์เรื่องของพื้นที่ขนาด มันอยู่ในเกณฑ์อย่างนี้เขาจะเลือกรูปแบบใดก็ได้ ต้องมี
requirement อยู่ตามเกณฑ์ ไม่ใช่ว่ามี ๕๐ คน ๘๐๐ คน ๓๐,๐๐๐ จะเป็นโน่นนั่นนี่โดยไม่
คำนึงถึงเกณฑ์พื้นฐานนี้ไม่ได้ เพราะเราล็อกเรื่องเกณฑ์พวกนี้ไว้แล้ว เพียงแต่ที่ผ่านมากใน
กฎหมายของการจัดตั้งกระทรวงมหาดไทยมันล็อกไว้หมดเลยมันก็บังคับไว้หมด แต่วันนี้ถ้าเขาเปิด
ไว้อย่างนี้ก็จะดีครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ดี เพราะว่ากระทรวงมหาดไทยชอบเจ้าก็เจ้าการประกาศตามเป็นอันนี้
หมด มันคล้าย ๆ ซ้ำกัน แต่ว่าพรรคแรกเจตนารมณ์มันหมายถึงว่าจะจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น

หรือไม่ บางคนก็อาจจะบอกไม่เอา ผมขอยุ่ภูมิภาคอยู่กับอำเภอนี้ละ ก็ได้ พอถ้าจะจัดแล้ว จะจัดรูปแบบไหนก็ต้องไปถามเขาด้วยแล้วก็คำนึงถึงกฎเกณฑ์ด้วย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตถามต่อในวรรคแรก อันนี้อ่านแล้วมันจะหมายถึงว่าเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องไปสอดส่องดูแลว่าพื้นที่ไหนสมควรที่จะต้อง จัดเป็นการปกครองท้องถิ่นแล้ว เพราะว่าเข้าตามเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างนี้หรือไม่ หรือว่าเป็นเรื่อง ที่ผ่านมาทุกวันนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนอยากจะได้เป็นเทศบาลเป็นอะไรก็ต้องไปเข้าชื่อ ไปมี คุณสมบัติครบถึงไปร้องขอ กระทรวงมหาดไทยจึงจะตรากฎภูมิภาคให้ แต่ถ้าเขียนอย่างนี้หมายถึงว่า เป็นหน้าที่ของรัฐหรือเปล่า ที่ว่ารัฐไม่ใช่เหมือนกัน คือไม่ได้บังคับทั้งสองฝ่าย แต่ว่าให้มันมี

ประธาน : คือรัฐต้องทำตามเจตนารมณ์ของชาวบ้าน เพราะว่าถ้าไปเจ้าก็เจ้าการ ก็อย่างที่เขาทำจริง ๆ เขาก็เจ้าก็เจ้าการว่าสมควรแก่เวลาแล้วเอา อบต. ทั้งหมดขึ้นเป็นเทศบาล นี่กำลังจะทำอยู่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนี้ออกไปก็บังคับไม่ได้ ถ้าเขาไม่เป็นก็เป็นไม่ได้นะ ถ้าอย่างนั้นก็บังคับควบรวบไม่ได้ถ้าเขาไม่เอา

ประธาน : ไม่ได้ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๕๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย บัญญัติ

รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองให้สามารถ ดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรร งบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามควรแก่กรณี

การจัดทำบริการสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่โดยเฉพาะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติโดยสอดคล้องกับรายได้ของท้องถิ่นตาม วรรคสอง กฎหมายดังกล่าวให้บัญญัติถึงขั้นตอนในการกระจายอำนาจของส่วนราชการให้แก่ ท้องถิ่นด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่งและกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต้อง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและ

สนับสนุนการจัดการศึกษาและการเงินการคลัง การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทำ
เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็น
ส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความ
เหมาะสมและความแตกต่างของแต่ละรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประธาน : อันนี้คือสิ่งที่เราให้เพิ่มกับท้องถิ่น คือให้เขามีความเป็นอิสระ
การควบคุมต้องควบคุมเพียงเพื่อประโยชน์บางอย่าง ซึ่งแต่ละอย่างก็คือที่มันจำเป็นทั้งนั้น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านอาจารย์ครับ คำว่า บริการสาธารณะ ในทาง
ปฏิบัติใครจะเป็นคนให้คำนิยาม หรือเขาต้องไปเอากฎหมายเดิมมาอ่าน

ประธาน : อะไร ๆ ที่ทำให้กับสาธารณะก็เป็นบริการสาธารณะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : สดง. เรียกเงินคืนอยู่เรื่อยมีปัญหาหลายเรื่องนี่

ประธาน : ก็มันไม่ได้ทำให้สาธารณะ หรือไปทำให้ในสิ่งซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ เรามี
ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ เพราะฉะนั้นเวลาที่เขาไปกำหนดเขาบอกว่าให้องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นทำบริการสาธารณะอะไรแล้วบ้าง และมันก็ไม่ได้ทำ เลยทำเกินไป หรือบางที่เขาก็เขียนไว้
ว่าอย่างนี้ การจ่ายเงินให้เงินไปจ่ายได้ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ หรือ ๖ รายจ่ายอื่นตามระเบียบกระทรวง
มหาดไทย กระทรวงมหาดไทยก็สนุกออกหนังสือสั่งการอันนี้จ่ายได้ ๆ พวกนั้นมันก็เชื่อมั่นก็จ่าย
จ่ายไป สดง. เขาบอกคุณจ่ายได้อย่างไร ก็บอกจ่ายตามหนังสือสั่งการ เขาถามแล้วกระทรวง
มหาดไทยมีอำนาจสั่งการหรือ เขาบอกก็มี ก็สั่งกันมาตั้งแต่อ่อนแต่ออก วันหนึ่งเขาเอาไปตีความ
ที่กฤษฎีกา กฤษฎีกาเขาบอกไม่มี เขามีอำนาจในการออกระเบียบ ถ้าอยากให้อะไรก็ออก
ระเบียบสิ ก็ไม่ออก เพราะฉะนั้นที่สั่งไปก็ใช้ไม่ได้ ก็ต้องคืน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ตอนนี้มีปัญหาเยอะสำหรับเรื่องนี้ เพราะว่าตอนนี้
มันทั้งกระจายอำนาจที่อยู่สำนักนายกกับท้องถิ่นที่อยู่กรมส่งเสริม วันหนึ่งเรื่องบริการสาธารณะ
เรื่องอุดหนุนการทำงานสาธารณะ กระจายอำนาจบอกอุดหนุนได้ที่เป็นหน้าที่ของท้องถิ่นหรือ
ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ถ้ามันอยู่ในอำนาจหน้าที่ แล้วมันจะอุดหนุนพวกบรรดาเอกชน สมาคม
อะไรคงไม่ได้เพราะว่ามันไม่ใช่เพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่กรมส่งเสริมได้ออกหนังสือเวียนว่า
อุดหนุนวัด อุดหนุนสมาคม อุดหนุนอะไรพวกนี้ ก็ถือเป็นบริการสาธารณะ แล้วมันก็เคยเป็นปัญหา
แล้วพอ สดง. มาตรวจ เวลาตรวจเสร็จพอไปตรวจตามกระจายอำนาจก็มาบอกว่าที่อุดหนุนตาม
ทะเบียนส่งเสริมผิด แต่พอมาตรวจ อีกข้างหนึ่งไปตรวจ สดง. อีกจังหวัดหนึ่งไปตรวจไปอ้าง

หนังสือเวียนก็บอกว่าทำได้ ไม่ใช่เป็นไปตามของกระจายอำนาจ มันเลยเกิดเป็นปัญหาว่ามี ๒ หน่วยที่ทำให้เกิดกับปัญหาในท้องถิ่นตอนนี้

ประธาน : หน่วยที่มีปัญหามักจะเป็นหน่วยมหาดไทย เพราะมหาดไทยเคยชินต่อการเป็นเจ้าของมูลนายสิ่งอะไรก็ใช้ได้เสมอ แล้วลืมนี่ไป คือประเทศมันเจริญเติบโตมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ แต่กระทรวงมหาดไทยยังหยุดอยู่ที่ ๒๔๗๕ ก็สั่งมาเรื่อยมา แล้วรู้ไหมว่ามันเกิดอะไรขึ้น พอเราตีความเรื่องหนึ่งเราก็บอกว่าคุณกลับไปรายงานเจ้านายเสียนะ ทำเสียให้มันถูก อันนี้มันก็ไปรายงาน แต่รายงานมันก็ไปไม่ถึงหรือถึงก็ไม่ได้อ่าน เพราะฉะนั้นพวกอธิบดี ปลัดกระทรวงมหาดไทยก็ยังทำอยู่อย่างเดิม พอใครทำหนังสือไปให้เซ็นสั่งการก็เซ็น แล้วก็เดินขยายแขน พอ สตง. ไปตรวจที่ไรเขาก็เรียกเงินคืนก็โกรธเขา

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง : ที่เรียนไปเมื่อสักครู่ว่ามหาดไทยมักใช้ฐานะที่ว่าเขาเป็นผู้กำกับดูแลตามกฎหมายจัดตั้ง ซึ่งตรงนี้พอดีเราพูดถึงเรื่องอำนาจกำกับดูแล ก็เลยเรียนว่าอย่างนี้มันจะต้องกำหนดลักษณะของการใช้กรอบอำนาจกำกับดูแล

ประธาน : มันต้องมีตามกฎหมาย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : อาจารย์ครับขออนุญาตถามนิดหนึ่ง ท่านประธานครับ ถ้ากรณีที่ต้องถิ่นเขามีสถานะเป็น อบต. แล้วทางราชการมองว่าเขาน่าจะยกสถานะให้เป็นเทศบาล แต่ปรากฏว่า เขาก็ทราบอยู่แล้วครับ เพราะการไปยกเป็นเทศบาลมันอาจจะที่รายนอะไรที่เราเคยคุยกัน บางทีจนก็อยากจะยกแต่ถ้าถ้ารวยแล้วเป็น อบต. หรืออะไรก็แล้วแต่เขาฝ่าฝืนครับ เพราะว่าเราไปเขียนมาตราที่เมื่อสักครู่ถูกเถียงกันว่าให้เป็นไปตามเจตนารมณ์เขามีสิทธิคัดค้านไหมครับ ทางการบอกว่าอยากจะยกคุณเป็นเทศบาล แต่ผมอยากเป็น อบต. เหมือนเดิม เพราะผมเข้าใจว่ามาตรานี้มันจะก่อให้เกิดปัญหาที่ว่าเดี๋ยวรัฐก็จะทำอะไรไม่ได้

ประธาน : ไม่ได้สิ คือรัฐไม่ควรจะไปทำอะไรอย่างนั้น

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : แต่ทราบมาว่าเหตุผลที่เขาไม่ยกขึ้นไป มันก็เพราะว่างบประมาณเวลาได้เป็นเทศบาลบางที่มันก็อาจจะถูกรวมอยู่กับ อบต. อื่น เขาก็ จะไม่ได้งบประมาณแบบเดิม แบบเดิมเขาเป็น อบต. ลอย ๆ เขาบริหารจัดการ จัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณก็อยู่กับเขา แต่พอเป็นเทศบาลเขาอาจจะไปถูกรวมกับ อบต. อื่นได้ ผมก็เลยคิดว่าการเขียนแบบนี้มันก็เท่ากับให้อำนาจท้องถิ่น อย่าง อบต. ในการฝ่าฝืนที่จะไม่ปฏิบัติตาม

ประธาน : ไม่ใช่ มันไม่มีหรอก ถ้าเป็น อบต. ไปเป็นเทศบาล เทศบาลจะได้เงิน เยอะกว่า แต่ว่ามันก็มีหน้าที่เยอะแล้วก็วิธีการบริหารก็แตกต่าง ชาวบ้านเขาอาจจะบอกว่าอยู่มันแบบกึ่ง ๆ ตึกว่า คือท้องถิ่นแบบกึ่งเทศบาลกึ่งหมู่บ้านมันสะดวกสบายกว่าก็เรื่องของเขา มันไม่ใช่ เรื่องของกระทรวงมหาดไทยจะเที่ยวได้ไป ถ้าคุณคิดว่าอย่างนี้มันไม่ถูก คุณจะเปลี่ยนระบบวิธีการ ให้เงินเขาก็เปลี่ยนไป จะไปบังคับเขาได้อย่างไร อย่างนั้นมันก็ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์

เลขานุการ : มาตรา ๒๕๖ การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการสับเปลี่ยนบุคลากร ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้

ประธาน : กฎหมายท้องถิ่นมันเขียนไว้ว่าให้แกภายในเท่าไร ให้มันสอดคล้องกัน คือในบทเฉพาะกาลผมเห็นคุณเขียนรวมไว้อันหนึ่ง ให้แก่กฎหมายให้สอดคล้องมันไม่รู้อะไร ต้องไป list มาว่ากฎหมายอะไรบ้าง ของใหม่เราเขียนหลักเกณฑ์ใหม่แล้วก็ต้องแก้ แล้วแต่ละอันมันจะมี sanction ต่างกัน อย่างเช่นเมื่อสักครู่อัยการอย่างนี้ ถ้าไม่แก้ก็แปลว่าทำอะไรไม่ได้หมดเดี๋ยวเขาก็แก้ ท้องถิ่นก็เหมือนกัน ถ้าไม่แก้เราจะ sanction ว่าอย่างไรก็ค่อยว่าไป ก็ต้องคิด sanction ทุกอัน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : วันนั้นที่กรุงเทพฯ ที่ทาง กรธ. เชิญเรื่องเกี่ยวกับการบริหารบุคคลมี กทม. เขามา และเขามีแสดงความคิดเห็นว่าเรื่องพิทักษ์คุณธรรมของท้องถิ่น อยากให้ระบุไว้

ประธาน : ข้าราชการพลเรือนไม่ได้ระบุไว้มันก็มี ก็มีได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ มาตรานี้ด้วยข้อความอย่างไรที่เราเขียนนี้ มันหมายถึงว่าต่อไปมันจะมีองค์กรบริหารงานบุคคลกลางขึ้น มันจะสอบเข้ากลางอะไร ก็ว่ากันไปตามนี้ได้หมดครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : คือเราเปลี่ยนเป็นเขียนกว้าง ๆ เวลาคิดอ่านจะวิวัฒนาการอย่างไรก็จะทำได้ ไม่เหมือนรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ นั้นเขียนตามใจคนเขียนอยาก พออยากแล้วพอถึงเวลาแล้วมันทำไม่ได้ มันก็เดือดร้อนปั่นป่วนวุ่นวายไปหมด

เลขานุการ : มาตรา ๒๕๗ สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ แต่วิธีอื่นดังกล่าวต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๗/๒ และ มาตรา ๑๘๗/๓ มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้วแต่กรณีด้วยโดยอนุโลมให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๓๐ เลขมันรันเปลี่ยนครับ พอดีผมอ่านในเล่ม

ประธาน : ๑๘๗/๒ คืออะไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มันคือเรื่องขัดกันระหว่างผลประโยชน์ขัดกัน ซึ่งตอนนี้เราจะเอาไปรวมเป็นหมวดใหม่แล้วครับ เลยต้องไปปรับ

ประธาน : คือที่เคยห้ามไม่ให้ไปเป็นลูกจ้างใครต้องระวังให้ดี คือเดิมไปเขียนห้ามสมาชิกสภาไม่ให้ไปเป็น แล้วเงินเดือนมัน ๖,๐๐๐ บาท แล้วบอกทำมาหากินอย่างอื่นไม่ได้ มันก็ต้องตั้งหน้าตั้งตาโกงเงินจากรัฐบาลนั่นละ มันจะไปเอาที่ไหนกินละ

นายอัชพร จารุจินดา : คือท่านให้ไปดูว่าแต่ละองค์กรที่จะให้ขัดกันของผลประโยชน์มันจะแตกต่างกันอย่างไร

ประธาน : เพราะฉะนั้นต้องดูหน่อย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ จากงานวิจัยที่ดีหรือว่าที่มายื่นเรื่องฝากความเห็นมานะครับ ในบรรทัดแรกของมาตรานี้ที่เขียนว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง เขาขอว่าขอให้เต็มที่ไหมครับว่า หรือวิธีการอื่นใดตามที่กฎหมายบัญญัติ เพราะว่าตัวสมาชิกสภาหลายแห่งชาวบ้านอยากจะให้มีผล เลือกตรงก็มีตามกลุ่มเขตอะไรของเขา กลุ่มบ้านแล้วก็สรรหามากมี เขาอยากจะให้เปิดกว้างไว้ได้

ประธาน : เปลี่ยนแล้วหรือ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่ใช่มีคนมาขอ

ประธาน : แต่ก่อนนี้เราไม่ยอมเขียน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เขาก็เห็นร่างเราเบื้องต้น หมายถึงว่าเขาก็มีวิจัยว่าพอเราบอกว่ารูปแบบผู้บริหารเลือกนายกโดยตรงก็ได้ มาจากสภาก็ได้ อันนี้เขาดีใจ เพราะทุกวันนี้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๙/๙

มันทะเลาะกันปั๊บมันก็ยุ่ง ขณะเดียวกันตัวสภาเพราะว่าเนื่องจากบางพื้นที่ตระกูลนี้มันผูกขาดทั้งสภาเทศบาลเลย ทั้ง อบจ. อย่างนี้นะครับ ดังนั้นเขาบอกว่าอย่างน้อยให้มันมาจากวิธีอื่นได้ไหม ครั้งหนึ่งก็ยังดี แล้วก็เขียนว่า ตามเจตนารมณ์ เขาเห็นมาตราแรกของเราว่าให้เขาไปตกลงกันเป็นกฎหมายลูกแล้วเปิดเอาไว้สมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งทั้งหมดหรือวิธีการอื่นใดก็ได้ เลือกทางอ้อมก็ยังได้ เขาเสนออย่างนั้นครับ

ประธาน : แต่ว่าเขียนแล้วคนที่มันจะดำเราหาว่าเรากำลังจะพิเรนซ์ และที่สำคัญคือว่าตำบลนั้นมันได้ แต่ว่าตำบลอื่น ๆ นักการเมืองมันจะเป็นคนไปตั้ง พ่อ แม่ ลูก เมียมันมาหมดแล้วจะยิ่งแย่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่นี้พ่อพูดถึงมาจากการเลือกตั้ง อันนี้เราหมายถึงการเลือกตั้งโดยตรงอย่างเดียวใช่ไหมครับ คราวนี้มันมีเลือกตั้งสองชั้นก็มีอย่างท้องถิ่นหลายแห่ง

ประธาน : มันก็ไม่ได้บอกว่าเลือกตั้งโดยตรง เลือกตั้ง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : จะอ้อมจะตรงเดี๋ยวค่อยไปว่ากันได้ ถ้าอย่างนั้นเขาก็จะอธิบายเขาก็จะห่างไกล เพราะว่าหลายท้องถิ่นเวลานี้มันเป็นเหมือนกับสาขาของตระกูลของกลุ่มจริง ๆ ครับ มันผูกขาดแล้วก็ทะเลาะกันครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ในวรรคท้ายนี้ที่ให้นำบทบัญญัติในเรื่องการขัดกันผลประโยชน์ การแทรกแซงก้าวก้าว หรืออะไรพวกนี้มา ในส่วนของท้องถิ่น ที่นี้ในส่วนของคุณสมบัติของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น มันควรจะนำคุณสมบัติของ ส.ส. มาตรา ๙๙ มาใช้ด้วยไหม อย่างเช่นเคยถูกลงโทษฐานทุจริตอะไรอย่างนี้ หรือทุจริตในการเลือกตั้งอะไรอย่างนี้มันควรจะนำมาด้วยไหมครับ เรียนของ ส.ส. ว่าควรจะนำมาโดยอนุโลมไหม หรือว่าจะเข้าไปไหมของ ส.ส. ถ้ามาใช้ท้องถิ่น แต่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ใหญ่มาก เดียวนี้คนออกจาก ส.ส. ไปเป็นนายก อบจ.

ประธาน : เขียนเสียใหม่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๑๐/๑

เลขานุการ : ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้ง หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษจะให้ได้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : มาตราอะไรของ ส.ส. เอามาตรา ๙๙ มาที่เดียวก็คงไม่ได้ มีหลายอย่าง

เลขานุการ : ก็ไปอยู่ในกฎหมายเลือกตั้งอยู่แล้วครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ของ ส.ส. นี้เข้มกว่าเยอะที่ยกร่าง เช่น เรื่องการทุจริตเลือกตั้งอะไรพวกนี้ การระงับหรือการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครเลือกตั้ง ของท้องถิ่นก็จะใช้ด้วยใช่ไหมครับ หรืออย่างไรครับ

ประธาน : เอาอย่างนี้ได้ไหม

เลขานุการ : ซึ่งต้องใกล้เคียงกับที่บัญญัติไว้ในมาตราของ ส.ส.

ประธาน : เอามาหมดไม่ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อย่างเช่น (๑๓) ไม่ได้อยู่แล้ว ที่ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่ที่นี้ใกล้เคียงนี้ใกล้เคียงอย่างไร

ประธาน : ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า น่าจะใกล้เคียง มีตั้ง ๑๐ กว่าข้อ คือความจริงตอนนี้กำลังแก้อยู่ เดียวผมเอาไปใส่อยู่แล้ว แต่ว่ามันไม่ได้เป็นหลักประกันว่าใส่แล้วพอไปถึงสภาสภาเขาจะไม่ตัดออก ก็ต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ ไปครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๕๘ ในการดำเนินงาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ในการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๔๖ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประธาน : อันนี้แปรญัตติ

เลขานุการ : เรื่องแปรญัตติครับ

ประธาน : ใสให้ตี

เลขานุการ : มาตรา ๒๕๙ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๑๐/๒

ประธาน : ไปได้นะครับ

เลขานุการ :

หมวด ๑๓
การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖๐ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้

ประธาน : ไปได้นะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๖๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖๐ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภา และให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย โดยการออกเสียงในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ

(๕) เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าสิบคน เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคนั้น ๆ และมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรน้อยกว่าสิบคน เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว และมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๗) เมื่อการลงมติตาม (๖) แล้วให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ หมวด ๒ หรือหมวด ๑๓ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติ หรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหรือหน้าที่ของศาลหรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติตามอำนาจหรือหน้าที่ได้ ก่อนดำเนินการตาม (๗) ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก่อน ถ้าเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมจึงให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ อันนี้ต้องสลับหน้าที่ไปไว้ก่อนอำนาจใหม่ครับ

ประธาน : สลับหน้าที่กับอำนาจ ตรงนี้สงสัย จัดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อ ทำไมถึงเอาเฉพาะที่ตรงนี้ ทำไมไม่เอาประชาชนทั่วไป ตั้งใจอะไรหรือเปล่า

นายธนาวุฒิ สัจจทอง : ตอนแก้รัฐธรรมนูญปกติกรรมการต้องเป็น ส.ส. ส.ว. เท่านั้น คนนอกเข้าไม่ได้

ประธาน : คุณจะรับฟังความคิดเห็นเขา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๑๐/๔

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ใน (๑) เรามีร่างที่ประชาชนเสนอได้ ๕๐,๐๐๐ ชื่อ แล้วพอเป็นกรรมาธิการเขามาเป็นด้วยไม่ได้ก็เลยเขียนให้รับฟัง เพราะเขาเป็นคนเสนอแก้ไข

ประธาน : มา ๒๐,๐๐๐ ชื่อ แล้วไปฟังอย่างไรไหว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ในชั้นกรรมาธิการเราพิจารณาเราต้องรับฟังพวกนั้น ประกอบในการแก้ไขด้วยก่อนที่จะเอาเข้าสภาเพื่อพิจารณาวันที่สอง วันที่สาม

ประธาน : อ่าน (๔)

เลขานุการ : (๔) การพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียงในวาระที่สองนี้ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่ในกรณีที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนเป็นผู้เสนอต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เข้าชื่อกันได้แสดงความคิดเห็นด้วย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธาน เรียนถามว่ามันมีวิธีไหนให้คนที่เห็นสามารถแสดงความคิดเห็นโดยวิธีใดครับ

ประธาน : ประกาศเข้าว่าใครอยากมาก็มา ก็จะมาสัก ๑๐ คน

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : เข้ามาในที่ประชุมสภาเพื่อแสดงความคิดเห็นด้วยไหมครับ

ประธาน : ในวาระที่สอง กรรมาธิการ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ก็คือให้เขาเข้าไปเหมือนชั้นกรรมาธิการบนบัลลังก์ให้ ออกมาพูด

ประธาน : ไม่ ในกรรมาธิการ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : อ้อ ในชั้นกรรมาธิการ

ประธาน : ก็อาจจะมาสัก ๕๐ คน ถามว่าใครจะพูดบ้างก็พูด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรียนถามว่าใน (๓) ที่ว่าในการรับหลักการต้องมี ส.ว. เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามเท่าที่มีอยู่ อันนี้เราบัญญัติไว้ตรงนี้เพื่อให้อะไรครับ หมายถึงว่ามันมีแต่ ส.ว. ฉะนั้นอาจจะมีความเป็นไปได้ว่า ส.ว. ก็ไม่เห็นด้วย ก็ไม่ต้องไปไหนกัน ตกอยู่ตรงนั้นใช่ไหมครับ คราวนี้ ส.ส. ก็จะโวยวายว่าผมมาจากการเลือกตั้งโดยตรงผมจะแก้ คุณมาจากเลือกกันเองคุณไม่เห็นด้วยคุณก็ไม่มาเซ็นชื่อ มาค้านไว้ไม่ให้แก่ มันจะไปเถียงทะเลาะกันกลางทางหรือเปล่า

ประธาน : รัฐธรรมนูญไม่ได้ใช้แต่เฉพาะกับคุณ มันใช้กับคนทุกคน เพราะฉะนั้นเมื่อสร้างองค์ภาพเหล่านี้มาแล้วมันก็ต้องร่วมกัน ประองตองกัน ไม่ใช่เอาพวกของตัวพวกเดียว

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

พฤษภาคม ๑๐/๕

แล้วก็อยากทำอะไรก็ตาม ที่ผ่านมาก็ได้ถูกวินิจฉัยว่าขัดรัฐธรรมนูญ ศาลวินิจฉัยว่าเป็นการล้มล้าง การปกครองเอาด้วย นักเข้าไปอีก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมเห็นในวาระที่สองท่านเดิมว่า ให้ถือว่าเสียงข้างมาก ก็เลยย้อนกลับมาดูในวาระแรก มันมีเงื่อนไขของ ส.ว. ๑ ใน ๓ ก็โน่นครับ ๖๐ กว่าคน

ประธาน : การจะแก้รัฐธรรมนูญต้องมี ส.ว. อย่างน้อย ๖๐ คนเห็นด้วยก็โอเค พอได้รู้ว่ามันจำเป็น คือพรรคข้างมากในสภา สมมติว่าถ้ามันมีเสียงมากจนถึง ๓๕๐ เสียง แก้ได้เลย ซึ่งเราคิดว่าไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น มันก็ควรจะมีอีกองค์กรหนึ่งคอยดู ถ้าเหตุผลมันดีเขาก็เห็นชอบด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ : กำลังจะบอกว่า ไม่ยาก ไม่ง่าย เพราะ ๒๐๐ เสียง จะตก เข้าไปที่ของ ส.ส. ๒๕๐ เสียง บวกกับ ส.ว. อีก ๖๐ เสียง เป็น ๓๕๐ เสียง ก็ไม่บีบบังคับเขามากเกินไป

ประธาน : ใช่ ไม่ใช่นี้จะตีดนิ้วก็ตีดนิ้วได้มันเรื่องรัฐธรรมนูญ

นายอัชพร จารุจินดา : ผมยังว่าพอไปได้ แต่วาระที่สามนี่

ประธาน : วาระที่สามนี่ตามหลักการมีส่วนร่วม ก็อยู่กันในสภาแล้วอย่างน้อย ก็ต้องมีส่วนร่วมกัน เขามีคะแนนเท่าไร ๒๕ ใช่ไหม ร้อยละ ๕ ใช่ไหม ถ้าร้อยละ ๑๐ ก็คนเดียว ถ้าพรรคที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า ๑๐ คน ก็ให้เห็นด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ก็คนเดียว คืออย่างน้อยที่สุดหมายความว่าทุกพรรคอย่างน้อยสักคนหนึ่งเห็นด้วย แสดงว่ามันจำเป็น ถ้าพรรคไหนที่มีไม่ถึง ๑๐ คนก็รวมกันแล้วก็เอาร้อยละ ๑๐ ของจำนวนนั้น พรรคอะไรก็ได้ ก็ไม่หีดขึ้นคอเท่าไร ถ้าต้องจ่ายเงินนี้จ่ายหลาย ๆ พรรคความจะได้ปรากฏ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อย่างนี้จะลักหลับไหม ก็มันยุ่งอึ้งตึ้งนั่น สุดท้ายก็ โน่นตีหนึ่ง ตีสอง

ประธาน : ตีหนึ่ง ตีสอง ยังไม่ได้ใหญ่เลย เพราะพรรคเล็ก ๆ กลับบ้านหมด ทีนี้ ไปถึงตีสี่ไม่มีทางแล้ว จะเอาเสียงข้างมากไม่ได้แล้ว เพราะพวกนั้นก็กลับบ้านหมด อยากทำอะไรทำไป

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ทีนี้ยังอย่างนี้พรรคฝ่ายค้านไม่เห็นด้วยก็จบเลยใช่ไหม

ประธาน : ก็จบ คือเมื่อเราบอกว่าทุกอย่างต้องมีส่วนร่วมใช่ไหม คุณจะไปเอาแต่ เสียงข้างมากโดยไม่คำนึงถึงเสียงข้างน้อยเลยหรือ ที่บ่นกันนี่บ่นว่าไม่นึกถึงเสียงข้างน้อย เราก็ให้ บทบาทของเสียงข้างน้อย แต่เราก็ไม่ได้ไปเอาถึงกับว่าต้องครึ่งหนึ่ง เอาแค่ร้อยละ ๑๐ ถ้าสมมุติว่า พรรคฝ่ายค้านมี ๑๐๐ คน ร้อยละ ๑๐ ก็แค่ ๑๐ คน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กรณีซึ่งมีพรรคที่มีผู้แทนน้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต้องเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าเกิดมีพรรคเดียวที่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และมีคนเดียว คนเดียวนั้นก็ต้องเห็นชอบด้วย

ประธาน : จะเอาตอนท้ายนี้ออกหรือ

นายภัทร คำพิทักษ์ : มันก็น่าคิดนะครับ มันเทียบเคียงได้กับตอนเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี ถ้าต่ำกว่าร้อยละ ๕ เราก็ไม่ให้เสนอ แต่ที่นี้ถ้าเราไม่เอา มันก็จะขัดกับหลักที่เราอธิบายข้างต้นไหมครับว่าจะให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยเฉพาะเสียงข้างน้อย ปล่อยให้เขา comment กลับมาไหมครับ คือเราบอกว่าเรานับทุกคะแนนตอนเลือกตั้งใช้ไหมครับ เสร็จแล้วพอมาดอนนี้เราบอกว่าคะแนนของคนบางคนเราจะไม่สนใจ มันก็จะไปขัดกับหลักใหญ่ของเรา ผมว่าลองปล่อยของคุณ

นายอุดม รัฐอมฤต : ภาษาใน (๑) จำนวน ผมเข้าใจว่ามันตกคำว่า หรือจาก หรือเปล่า ใน (๑) ญาติที่จะแก้ไขต้องมาจาก แล้วพอคณะรัฐมนตรีเสร็จต้อง หรือจากสมาชิก เพราะว่าผมดูจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เขาเขียนอย่างนี้ แต่พอปี ๒๕๕๐ เขียนตามนี้ ผมเข้าใจว่าปี ๒๕๕๐ น่าจะเขียนชัดเจนกว่า ตรงนั้นน่าจะมีคำว่า หรือจาก

ประธาน : ตกลงอันนี้เอาหรือเปล่า

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือถ้าไม่เอา มันจะตอบหลักใหญ่ให้หย่อนบัตรใบเดียวไม่ได้ นะครับอาจารย์

ประธาน : เอาอย่างนี้ไหม พรรคที่มีสมาชิกละ ๑๐ คน ถ้าทุกพรรครวมกันแล้วมีตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป แล้วก็ต้องได้คะแนนจากเขาด้วยร้อยละ ๑๐ ถ้า ๕ ก็ไม่ได้เพราะมันจะกลายเป็นร้อยละ ๒๐ แล้วถ้า ๑ คนเดี่ยวตัวนั้นเลยกลายเป็นตัว ที่ใช้หลักเดียวกันเพราะว่า ๑๐ คนขึ้นไปเราก็ให้ร้อยละ ๑๐ ใช้ไหม ถ้าพรรคอื่นรวมกันแล้วถึงร้อยละ ๑๐ ก็ให้สิทธิเหมือนกัน สิทธิเท่ากัน ถ้าไม่ถึงก็ไม่ให้ ก็มีเหตุผล ถ้ารวมกันแล้วมีจำนวนตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปต้องเห็นชอบด้วย

เลขาธิการ : (๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา และในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

หทัยกาญจน์ ๑๐/๗

ไม่น้อยกว่าสิบคน เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรน้อยกว่าพรรคละสิบคน ถ้ารวมกันทุกพรรคแล้วมีจำนวนตั้งแต่สิบคนขึ้นไปต้องเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของทุกพรรคดังกล่าว และมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

- ๑๑/๑

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑๑/๑

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ยุบสภามันไม่เป็นกลุ่มด้วยหรือครับ มี ๒๐ กลุ่ม
คืออย่างน้อยกลุ่มละคนทำนองนี้

ประธาน : ไม่ได้ เพราะกลุ่มนั้นมันตอนมา แต่ว่าอันนี้พอรวมแล้วมันเป็นสภา
เดี่ยวสภาผู้แทนต้องมีมั้งอีก

นายภัทร คำพิทักษ์ : อาจารย์ครับขอความกรุณาอาจารย์ทำตัวแดงให้ดูหน่อย
ไหมครับ

ประธาน : ส่วนที่เพิ่มนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนะครับ ใน (๘) ในสามวรรคสุดท้ายของ (๘)
จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก่อน ถ้าเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียง
ประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป คือใน
กฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ การออกเสียงประชามติมันมี ๒ แบบ แบบหนึ่งคือแบบที่
ออกเสียงประชามติโดยมีผลบังคับ อันนั้นคนที่มาใช้สิทธิต้องเกินกึ่งหนึ่งนะครับ แล้วก็เสียงที่
เห็นชอบต้องเกินกึ่งหนึ่งของคนที่มาลงคะแนน แต่ถ้าเป็นการทำประชามติแบบปรึกษาก็จะเป็น
อย่างที่เขียน คือออกมาเท่าไรก็ได้ ถ้าเสียงข้างมากเห็นชอบก็ถือว่าเป็นประชามติอันนั้น แต่ว่า
ลักษณะเป็นคำปรึกษา ทีนี้ถ้าเราเขียนอย่างนี้มันก็เหมือนกับจะบังคับไว้เลย เราโยนไปกฎหมาย
ประชามติดีไหม คือถ้ากฎหมายประชามติเขาบอกว่าถ้าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญคุณต้องแก้ไขแบบนี้
มันก็เป็นไปตามกฎหมายประชามติไป

ประธาน : ไม่บอกว่าเสียงเท่าไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กฎหมายลูกไปเลยครับ

ประธาน : โอเคหรือยัง

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่มีประเด็นหารือเรื่ององค์กร
อิสระของการบริหารงานของอัยการกับของศาลครับ มันมีประเด็นที่เราจะต้องพิจารณาไปถึง
การบริหารงานบุคคลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับสภาผู้แทนด้วยไหมครับ

ประธาน : มันไปแยกของส่วนมันแล้วมันไม่มีปัญหาอยู่แล้ว มันอิสระจนเกินเหตุ
ที่เขาจะให้เราเขียนอิสระ ให้อิสระจากประธาน เพราะถ้าอิสระจากประธานแล้วมันจะไปอยู่ที่ใคร

นายภัทร คำพิทักษ์ : เพราะมันเป็นองค์กรลักษณะพิเศษเหมือนกัน

ประธาน : เขาก็เป็นอิสระ จริง ๆ ทั้ง ๒ สำนักงานรัฐบาลเขาไม่เคยไปยุ่ง เพียงแต่
ว่าเวลาเขาไปออกกฎหมายของเขาเอง เขาก็บางเรื่องแทนที่เขาจะอิงของฝ่ายบริหารเขาก็ไม่อิง
บางเรื่องที่ไม่ควรอิงเขาก็ไปอิง มันก็เลยเขาเองก็ลำบาก เขาก็มีสิทธิที่จะแก้กฎหมายเขาได้ไม่ต้อง
เขียนรัฐธรรมนูญ ยกตัวอย่างง่าย ๆ ที่เขาบ่นกันเรียกว่าเวลารัฐบาลประกาศหยุดพิเศษขึ้นมา
ที่ไรเขาต้องรีบประชุม ก.ร. เพื่อกำหนดวันหยุด ก็บอกแล้วมันเรื่องอะไรถึงจะต้องไปประชุม
อย่างนั้นทุกครั้ง ตอนผมเป็นประธาน ก.ร. ผมก็บอกว่าก็ประกาศ ก.ร. ว่าวันหยุดให้หยุดตามวันที่
คณะรัฐมนตรีมีมติให้หยุด ก็จบ เขามีเมื่อไรเราก็หยุด ก็ทำแค่นั้นง่ายนิดเดียว แต่ก่อนนี้เขาก็ต้องนั่ง
ไปตามประกาศทุกทีไป

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานผมมาดูรัฐธรรมนูญเราแล้วมีความรู้สึกว่
เราร่างอย่างเจียมเจียม คือหมายถึงว่าในแง่ของนานาชาติ คือผมมีความรู้สึกว่ในยุคปัจจุบัน
การรุกรานของรัฐต่างชาติมันมีเยอะ แล้วก็มันเป็นปัญหาที่เราอาจจะไม่ค่อยคิดเรื่องพวกนี้มาก
ผมยังรู้สึกว่ถ้าเราเขียนรัฐธรรมนูญแล้วแสดงให้เห็นเกียรติภูมิของประเทศด้วยการที่ยืนยันว่
เราไม่รุกรานใคร เราไม่แทรกแซงใคร และในขณะที่เดียวกันเราก็ไม่ต้องการให้ใครมาแทรกแซง
กิจการของบ้านเมืองเรา มันจะดีไหมครับ หมายถึงว่ผมมีความรู้สึกแบบนี้ว่เราไม่เคยเขียน
ลักษณะแบบนี้ แต่จากที่เห็นมาผมคิดว่าในยุคปัจจุบันผมรู้สึกอิทธิพลของสหรัฐของต่างชาติมันเข้า
มาเยอะมาก จนทำให้เรารู้สึกว่ความเป็นการที่เราถืออำนาจอธิปไตยมันคลอนแคลน บางครั้ง
มันรู้สึกว่เราถูกรุกรานในเชิงของอิทธิพลที่เขาเข้ามา ซึ่งผมมีความรู้สึกว่เรื่องพวกนี้มันต้องยืนยัน
ศักดิ์ศรีของประเทศ ผมมีความรู้สึกแบบนี้ในการเขียนรัฐธรรมนูญ

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ : เขียนอารัมภบท

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมไม่ทราบ คือผมยังรู้สึกว่ในส่วนนี้มันควรจะยืนยันตรงนี้
ในบททั่วไปหรือไม่ ผมมีความรู้สึกแบบนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันอยู่ในเพลงชาติไทย

นายนครชิต สิงหเสนี : อเมริกันเขาเคยมีธงเขียนว่ don't tread on me

ประธาน : เราเขียนไว้ในมาตรา ๕๑ ในลักษณะรักษาอธิปไตยบูรณภาพแห่ง
อาณาเขต พอไหมแค่นั้น

นายอุดม รัฐอมฤต : คือผมมีความรู้สึกว่ในบททั่วไปเราต้องแสดงถึงอำนาจอธิปไตยของเรา คือผมคิดในแง่นี้นะครับว่การที่เราเขียนว่เราเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่ง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑๑/๓

อันเดียวกันแบ่งแยกมิได้ มันโอเค แต่ว่าผมยังรู้สึกถึงความภูมิใจในชาติบ้านเมืองมันเกิดขึ้นจากการที่เราารู้สึกว่าเราเป็นตัวของเราเนะครับ ไม่อยากให้ชาติไหนมาบงการ อันนี้คือผมคิดถึง คือจริง ๆ จะเขียนไว้ในจะเรียกว่าอารัมภบทหรือว่าอะไรก็แล้วแต่ที่มันสะท้อนว่าเราตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ในยุคปัจจุบันที่มันมีการแทรกแซงจากต่างชาติค่อนข้างมาก ผมอยากให้คนที่มาใช้อำนาจรัฐคำนึงถึงเรื่องเหล่านี้ อันนี้คือข้อที่ผมเห็น คือผมไม่ทราบบางคนอาจจะรู้สึกว่ามันเป็นเรื่องปกติ แต่สำหรับผมผมมองว่าเราต้องเตือนสติพวกเราไว้เสมอว่ากรณีนี้เรากำลังถูกเป็นเครื่องมือหรือว่าถูกต่างชาติเขาเข้ามาในการที่เข้ามายังส่งเสริมหรือป้อนเราให้ไปในทางใดหรือเปล่าเนะครับ

ประธาน : คือเรื่องการแทรกแซงบางทีปัจจุบันมันอาจจะหย่อนยานลงเพราะว่าไปทำสัญญากันเข้า อย่างอาเซียนการแทรกแซงสมัยก่อนอาจจะกลายเป็นเรื่องวุ่นเล่นงานกันเดี๋ยวนี้มันกลายเป็นนี่คือการร่วมมือ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันจะเป็นกลุ่มมันจะเป็นประเทศที่ไม่มีพรมแดนแล้วตอนนี้ อะไรมันก็เข้ามาได้ง่าย

ประธาน : ใส่เป็นหน้าที่ของพลเมืองไหมละ

เลขานุการ : ได้ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : นี่พูดถึงใครครับ

ประธาน : หน้าที่คนไทย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือผมว่าประเทศไทยเราเองเราอ่อนแอ อ่อนแอเชื้อโรคภายนอกมันเข้ามาได้ ขาด unity ขาดสามัคคีเนะครับ เศรษฐกิจเราอ่อนแอ ทุกอย่างเข้ามาหมดแล้วเวลาเปิดให้คนเข้ามาโดยไม่สกรีนเลย คนผู้ร้ายข้ามแดนข้ามชาติมันเข้ามา แล้วเราไม่เคยเช็คด้วยว่าพวกนี้เข้ามาแล้วออกไปเมื่อไร เข้ามาปีละกี่ล้านคนไม่เคยเช็คเลย

ประธาน : คนละอัน นี่เขาหวังไม่อยากจะให้ใครเข้ามาแทรกแซงกิจการภายใน interfere

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็นั่นครับ มันอยู่ที่ความเข้มแข็งของประเทศเรา เราอ่อนแอทุกอย่างมันเข้ามาได้หมดเลย เศรษฐกิจอ่อนแอ สถาบันก็ถูกแทรกแซงอะไรต่าง ๆ ความสามัคคีคนไทยก็ไม่มี

ประธาน : อย่างนี้พอไหวไหมอาจารย์อุดม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑๑/๔

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมรับได้ครับ จริง ๆ แล้วสิ่งที่ผมอยากให้เขียนไว้คงอยากให้ไปอยู่ในอารัมภบทด้วยว่าในการเขียนรัฐธรรมนูญของเรา เราคำนึงถึงปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันว่ามันมีอะไร นอกเหนือจากเรื่องปัญหาการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงอะไรต่าง เราก็คิดถึงคำนึงถึงสถานการณ์ของโลก ผมอยากให้มองเป็นสากลแบบนั้นด้วยครับ อันนี้ก็เพียงพอครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายภุมรัตน์ ทักชาติพงศ์ : คือเรื่องนี้ผมสนับสนุนท่านอาจารย์อุดมนะครับ เพราะว่าเอาของจริงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา คือการบริหารงานของรัฐบาลบางรัฐบาล ถ้าเราจะพูดกันตรง ๆ ณ ที่นี้ก็คืออาจารย์ย้อนไปดูในสมัยรัฐบาลที่ผ่านมา คือมันเริ่มจากรัฐบาลของเราเนอะครับ ในการบริหารประเทศที่บางครั้งเอาผลประโยชน์ของชาติไปแลกกับผลประโยชน์ส่วนตัว ผลประโยชน์ของครอบครัวเนอะครับ แล้วบางทีก็เปิดโอกาสให้เขาเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของเราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ๒๕๕๓ จะเห็นได้ชัดอย่างยิ่งเลยเนอะครับ ในช่วงเวลานี้เราจะเห็นได้ว่ารัฐบาลที่บริหารประเทศขณะนั้นบางครั้งมันทำอะไรแบบประเทศมันไม่มีศักดิ์ศรี ไม่มีเกียรติภูมิ ไม่มีศักดิ์ศรีอะไรเหลืออยู่เลย แม้แต่คนในรัฐบาลหรือว่าคนในพรรครัฐบาลที่ไปกับเขมรอย่างนี้เนอะครับ ก็จะได้เห็นได้ชัดเลย สิ่งเหล่านี้มันไม่ควรจะเกิดขึ้นอีกสำหรับรัฐบาลที่จะมาจากการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าเวลาเขาบริหารประเทศนอกเหนือจากคิดถึงเรื่องผลประโยชน์ เรื่องความมั่นคงของประเทศอะไรต่าง ๆ แล้ว มันจะมีเรื่องเกียรติภูมิ มันจะมีเรื่องศักดิ์ศรีของประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แล้วก็มันไม่ควรจะมีอีกแล้วที่คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัว ส่วนกลุ่ม ส่วนครอบครัว เพื่อจะเอาไปแลกกับ เอาผลประโยชน์ของชาติไปแลก แล้วไม่น่าเชื่อเนอะครับบางทีพูดออกมาได้ว่าเขาพระวิหารหรือว่าสาธารณสมบัติต่าง ๆ แถวชายแดน คุณไปแคร์อะไรมันเป็นเพียงเศษอิฐ เศษปูน ใครอยากจะไปเอาก็ได้ เรายอมให้มันไปเถอะ แต่ให้เราไปดูที่น้ำมันในอ่าวไทยที่เขาจะไปแชร์กับเขมรในลักษณะอย่างนี้ แล้วก็สิ่งที่เกิดขึ้นที่มีการฟ้องร้องอะไรต่าง ๆ กัน มันก็ย้อนหลังไปดูที่เรียกว่ามีการกระทำอย่างลुकส์ลูกลกน รวบรัด เร่งรีบผิดปกติในการที่จะให้เขมรเห็นชอบกับเขาที่เขาจะขึ้นเขาพระวิหารเป็นมรดกโลกฝ่ายเดียว ทั้ง ๆ ที่จุดยืนของเราตอนนั้นคือต้องไปด้วยกันเนอะครับ จนกระทั่งเรื่องนี้เอาขึ้นถึงศาลถึงอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ก็แล้วแต่ ผมคิดว่าในชีวิตผมที่ผ่านมาเห็นรัฐบาลมาก็เยอะแล้ว แต่ไม่เคยเห็นรัฐบาลชุดไหนในช่วงเวลาไม่เกิน ๑๐ ปีที่มีพฤติกรรมอย่างนี้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า-----

วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

นอกเหนือจากอาจารย์อุดมที่พูดถึงเรื่องการแทรกแซงจากข้างนอกแล้ว ท่านได้พูดถึงเรื่องเกียรติภูมิ เกียรติศักดิ์ ศักดิ์ศรีของประเทศด้วยที่มันไม่ควรจะเกิดขึ้นมาอีกนะครับ ที่นี้จะใส่ตรงนี้ไว้ในอารัมภบทหรือในตรงไหนอะไรก็แล้วแต่ ผมคิดว่ามันเป็นความจำเป็นนะครับที่เราจะต้องใส่ไว้

นายสุพจน์ ไชยมุข : มีอันหนึ่งครับที่ผมเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ไปกระทำการสิ่งใดนอกประเทศหรือในประเทศก็ตามที่กระทบต่อศักดิ์ศรีของตัวเองของนายกรัฐมนตรี ของ ส.ส. ท่านจะเห็นนะครับว่ามี ส.ส. คนหนึ่งไปพบสุนเซนเลย แล้วก็การที่นายกเอ็นจีโอคนหนึ่งไปแสดงปาฐกถาที่อุลัน บาตอ มองโกเลีย ก็ไปใส่ร้ายประเทศไทยและสถาบันเหล่านี้ผมว่ามันควรจะมียุทธศาสตร์อย่างรุนแรงเลยที่ทำให้เกียรติภูมิของชาติเสื่อมเสีย ในขณะที่เราบอกว่าให้เด็กรุ่นหลังนึกถึงเกียรติภูมิของประเทศไทย แต่ว่าผู้ใหญ่ซึ่งมีฐานะที่ควรจะมีศักดิ์ศรีมากกว่านี้ไปกระทำการที่ศักดิ์ศรีตัวเอง แล้วก็เกียรติภูมิของชาติได้รับการดูหมิ่น อันนี้ผมว่าสำคัญสำคัญมากเลย

ประธาน : เราน่าจะเขียนตรงนี้นะ แล้วก็ไปเขียนลักษณะต้องห้ามที่เป็น ส.ส. กับคณะรัฐมนตรี ต้องไม่เคยกระทำความผิดหน้าที่ตามนี้ แล้วบางพรรคการเมืองจะออกมารุมตำราเราแล้วเราก็จะได้ถามว่าเคยทำอย่างนั้นหรือจะได้แก้ไข เราจะได้ต่างกลับ

นายเจียรชัย ฌ นคร : อาจารย์ครับคำว่า แทรกแซง เขียนผิดหรือเปล่า

ประธาน : อย่างนี้นะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับผมมีความเห็นก็คือผมว่าถ้าใส่ตรงนี้นี้ไปมันจะดูแปลก ๆ นิดหนึ่ง มันจะ sense ไปลักษณะว่าพวกเราชาตินิยมมากอะไรทำนองนี้นะครับซึ่งผมคิดว่าผมก็เข้าใจความมุ่งหมายท่านอาจารย์อุดม แล้วก็ถ้อยคำของท่านอาจารย์อุดมเมื่อสักครู่นี้ก็คือถ้าไปเขียนไว้ในอารัมภบทผมว่ามันจะมีพลังมากกว่านี้ พอมาใส่เป็นมาตรา คือ ๒/๑ มันก็คือด้านกลับกันของหน้าที่ปวงชนชาวไทยใน (๑) นั่นเอง คือความเดียวกันครับ เพียงแต่เป็น positive หรือเป็น negative แค่นั้นใช่ไหมครับ ทีนี้ผมว่าถ้าจะให้มันนั้น ถ้าจะเอาสิ่งที่เราอยากจะได้มันครับ ผมว่าเราไปดูประเด็นเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมเรื่องอะไรของ ส.ส. ที่มันไปบังคับ แล้วมันให้มีผลออกไปในเชิงปฏิบัติเหล่านั้นใช่ไหมครับ เอาพระสยามเทวาธิราชไปมอบให้อย่างนี้มันเข้าข่ายจริยธรรมไหม ถ้าสมมุติว่ามันไม่เข้าข่ายจริยธรรม เป็นเรื่องของการทำให้ประเทศชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑๑/๖

เสื่อมเสียเกียรติยศ อะไรอย่างนี้นะครับ แล้วก็ไปเติมอยู่ตรงพวกโน้นให้มันมีข้อบังคับที่มันได้ผล
เอาจริง ๆ จัง ๆ ผมว่าน่าจะดีกว่า

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : ท่านประธานครับ ความจริงเราก็เขียนไว้แล้ว
นะครับในร่างมาตรา ๖๓ ครับ ในแนวนโยบายแห่งรัฐนะครับ เราเขียนว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม
มาตรา ๕๑ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐในการพิทักษ์รักษา รัฐพึงจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรอง
ที่มีประสิทธิภาพเพื่อดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิและผลประโยชน์แห่งชาติ คำนี้มันก็คลุมแล้ว เพียงแต่ว่า
เราจะย้ายมาอยู่ในหน้าที่ของรัฐด้วยไหมครับ แต่ว่าอันนี้อยู่แล้วในแนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งรัฐบาล
ก็ต้องแถลงต่อรัฐสภา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ๒/๑ มันเหมือนเราไปมุ่งหมายกับคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ
หรือเปล่าครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับท่าน sense ของอาจารย์อุดมผมไม่ทราบ
จะเขียนในรัฐธรรมนูญอย่างไร แต่มันเป็นลักษณะของประเทศไทยเป็นประเทศที่รักสงบ เราไม่
รุกรานใคร เราไม่แทรกแซงใคร และเราก็ไม่ต้องเห็นใครมาแทรกแซงเรา gist มันคือตรงนั้น แต่ผม
นึกไม่ออกว่าจะเขียนอย่างไร มันเหมือนกับว่าเป็น preamble ของเราว่าเราคือใคร เราเป็น
ประเทศที่รักสงบ เราไม่รุกราน เราไม่แทรกแซงใคร และ in return เราก็ expect ว่าคนอื่นอย่ามา
ทำกับเราอย่างนั้น อันนั้นคือผมว่ามัน capture gist ของอาจารย์อุดม และเป็นการเตือนคนอื่นว่า
คุณกำลังแทรกแซงกิจการคนอื่นเขา ซึ่งหลายประเทศจะมีความรู้สึกเหมือนกับเราครับ แต่ผมไม่
ทราบว่าเขียนอย่างไร เพราะมันเหมือนกับว่านี่คือปรัชญาของประเทศเราว่าเราไม่รุกรานใคร
ไม่แทรกแซงใคร และไม่ยากเห็นใครมาทำอย่างนั้นกับเรา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันอยู่ในเพลงชาติไทยครับ เพลงชาติไทยมีหมดเลย

เลขาธิการ : ถ้าจะอยู่ในอารัมภบทก็คงจะต้องฝากท่านอาจารย์อุดมบอกท่าน
อาจารย์อมร เพราะว่าท่านอาจารย์อมรได้รับมอบหมายให้เขียนอารัมภบท

ประธาน : รัฐธรรมนูญเราผ่านแล้วจะยังเสร็จไหม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมว่าอาจารย์อุดมน่าจะเขียนไปพลาง ๆ ด้วยคู่กันไปเอา
อุดมการณ์ของเงินที่สร้างชาตินี้ครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

จินตนา ๑๑/๗

เลขานุการ : ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องไม่แทรกแซงกิจการภายใน
ของรัฐอื่น และไม่ยินยอมให้รัฐหรือผู้ไม่มีสัญชาติไทยผู้ใดกระทำการใดอันมีลักษณะเป็น
การแทรกแซงกิจการภายในของประเทศไทย

มาตรา ๕๑ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย
บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย ความมั่นคงแห่งรัฐ และความสงบ
เรียบร้อยของประชาชน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐอื่น
และไม่ยินยอมให้รัฐหรือผู้ไม่มีสัญชาติไทยผู้ใดกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการแทรกแซงกิจการ
ภายในของประเทศไทย

ประธาน : ได้อย่างที่ว่าจะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ทูตต่างประเทศหลายคนโดนเลย persona non grata
ได้เลย

ประธาน : โอเคหรือเปล่า เอาหรือเปล่า

นายเชียรชัย ณ นคร : ท่านอาจารย์ครับ คือเขียนอย่างนี้หมายถึงว่าเป็นเรื่องที่รัฐพึงกระทำ ต้องกระทำ แต่อันนี้ผมแน่ใจว่าที่อาจารย์อุทมนเสนอตอนแรก คือต้องการจะเน้นไปที่สำนึกของคนในชาติด้วยหรือเปล่า ว่าไม่ต้องไปกระทำการสนับสนุนให้ต่างชาติหรือใครเข้ามาแทรกแซง กิจการภายในของเราด้วย เพราะมันไม่ใช่แค่ว่ารัฐหรือนักการเมืองอย่างเดียว คนบางกลุ่มบางอาชีพก็ทำตัวอย่างนั้น คือผมหมายความว่าบางทีก็ไปปรับเอาความคิดเห็นหรืออะไรอย่างนี้เหมือนที่เรามาบังคับวลเรื่องกรรมการสิทธิไม่ตอบได้ในเรื่องที่มีมันถูกต้อง ที่มีมันเกิดขึ้นกับประเทศเรา ส่วนต้นที่ท่านอาจารย์เขียนไว้หน้าที่จำนวนคนจะต้องมีไว้ด้วยหรือเปล่า พร้อม ๆ กับที่เขียนในส่วนนี้ ผมไม่แน่ใจว่าอาจารย์อุทมนจะหมายถึงทั้งคนด้วยหรือเปล่า

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เห็นด้วยกับท่านอาจารย์เชียรชัยเพราะว่ารัฐโดยนักการเมืองอาจจะทำในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือว่า ส.ส. หรือว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ไปกระทำภายในประเทศไทยหรือว่านอกประเทศ อย่างที่ผมยกตัวเมื่อกี้นี้ว่าไปพูดจาเพื่อเจ้าแล้วก็ต่างประเทศไทยให้นานาชาติฟัง มันน่าจะอยู่ในจริยธรรมของนักการเมืองด้วยแล้วก็มีบทลงโทษด้วย อันนี้มันพูดแบบลอย ๆ ขึ้นมาแล้วก็ไม่มีบทบังคับอะไรเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ขออนุญาตครับ คือคนที่ทำส่วนใหญ่มันจะเป็นนักการเมืองไม่ได้เป็นชาวบ้านทั่วไป หน้าที่ของรัฐถูกต้องแล้ว ทีนี้พอเราไปบัญญัติไว้แบบนี้ สมมุติคนในประเทศของเรากับต่างชาติมันสมคบกัน อย่างเช่นไปให้ทูตมาพูดอะไรอยู่อย่างนี้ รัฐบาลอยู่ไม่สุขเลย คนที่สมรู้ร่วมกันก็จะไปเล่นงานรัฐบาลว่าทำไมปล่อยให้พูดอย่างนั้น รัฐบาลจะมีความผิดหรือเปล่า ผมคิดว่าเอาอย่างที่ท่านปรกณ์ว่าไปใส่อยู่ในจริยธรรมแล้วบังคับให้มันมีผล มันน่าจะดีกว่าไหม แต่พูดถึงว่าถ้าเทียบกับอันแรกเขียนตรงนี้อะไร แต่ถ้าเขียนตรงนี้นั้นจะทำให้รัฐบาลมีปัญหา

นายเชียรชัย ณ นคร : คือผมอยากจะให้เขียนไว้ ๒ ที่ เหตุผลหนึ่งคือผมต้องการให้สร้างสำนึกให้กับคนในชาติด้วย ไม่ใช่พูดถึงรัฐอย่างเดียว รัฐก็คือคนที่มาบริหารจัดการรัฐ แต่คนในชาติต้องมีความสำนึกในเกียรติภูมิของชาติด้วย อย่างเมื่อกี้ที่ท่านรองประธานยกตัวอย่างอาจจะไม่ได้มีตำแหน่งทางการเมืองก็เป็นไปได้ อย่างเมื่อกี้ที่ผมยกตัวอย่างกรรมการสิทธิที่เราพูดบางทีเรื่องที่เกิดขึ้นในประเทศ คือแทนที่จะแก้ต่างให้ ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องก็ไม่มี อะไรอย่างนี้คือเรื่องของรัฐมันไม่ใช่เรื่องของคนที่มาบริหารอย่างเดียว มันเป็นเรื่องคนในชาติและสำนึกของคนในชาติด้วย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันเสาร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

สิริพร ๑๒/๒

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือการไม่แทรกแซงกิจการภายในของผู้อื่นมันอยู่ปณิธาน หรือว่า concept ของอาเซียนอยู่แล้ว แต่มันมันไม่ค่อยได้สำเนียงกันเท่าไร เพราะว่าพูดมานาน แล้วไม่ค่อยมีใครสนใจหรอก แต่มันมีอยู่แล้ว การไม่แทรกแซงกิจการภายในของอาเซียนด้วยตัวเอง

นายเชียรชัย ณ นคร : ความหมายผมคืออย่างนี้ครับ เพราะถ้าเราเขียนอย่างนี้เอาไว้ แล้วเวลาคนมาอ่านรัฐธรรมนูญ คนจะมีความรู้สึกที่เราเป็นคนไทยนะ ทำอะไรเราควรจะต้องคิด คือไม่ใช่ไปบอกให้นักการเมืองคิดฝ่ายเดียว หรือนักธุรกิจคิดอย่างเดียว มันไม่ใช่ ผมคิดว่าคนไทย ทุกคนควรจะต้องมีความตระหนักในเรื่องนี้ ที่ผมพูดอย่างนี้เพราะว่าเมื่อกี้ในส่วนที่เราเขียนไว้ตอนต้น ที่เป็นเรื่องของหน้าที่ ของประชาชน ผมคิดว่ามันควรจะต้องมีตรงนั้นไว้ด้วย ควบคู่กับตรงนี้ทั้งสองแห่ง คือไม่อย่างนั้นเราจะมองในมิติที่ไปเกี่ยวกับทางการเมืองอย่างเดียว แต่ใจผมผมคิดว่าการเขียน รัฐธรรมนูญเวลาคนไปอ่าน ส่วนหนึ่งมันเหมือนกับเป็นการ educate คนเดียว เพราะจริง ๆ แล้ว พอไปอ่าน อย่างเช่นบอกว่ามีหน้าที่ต้องเสียภาษี มีหน้าที่ต้องอย่างโน้นอย่างนี้แบบนี้ คนมันจะรู้สึก อย่างน้อยก็รู้สึกในระดับหนึ่งอะไรทำนองนี้นะครับ

ประธาน : เมื่อกี้ตกลงว่าเอาหรือไม่เอา เอาออกใช่ไหม เดิมเคยคิดว่าจะต่อด้วย บทเฉพาะกาล เพราะเมื่อเราทำอะไรไปมากแล้วยังเรียงไม่ดี ถ้าพิจารณาบทเฉพาะกาลตรงนี้ก็จะเป็นปัญหา เขียนไม่ได้ครบถ้วน ก็เลยคิดว่าเราหยุดแค่นี้ แล้วเดี๋ยวให้ฝ่ายร่างเขาไปแก้ร่างทั้งหมด ตามที่เราว่า แล้ว print ออกมา แล้วเย็นนี้แจกไปให้ทุกคนเพื่อไปอ่านคืนนี้ แล้วพรุ่งนี้เช้ากลับมา เจอกันเพื่อที่จะบอกว่ามันชัดเจนไหน ยังขาดตกบกพร่องอะไรเพื่อจะได้โน้ต แล้วกลับไปวันจันทร์ ผมจะไปทำงานกับเขาก่อน แล้ววันอังคารค่อยเอาร่างที่ complete กว่านี้เอามาให้ แต่ให้เข้าใจว่า ถ้อยคำอะไรกับตัวมาตรานี้จะยังเป็นไปตามนี้ วันจันทร์ผมจะเอาไปรวม อันไหนที่มันรวมกันได้ อันไหนที่มันอ้างอิงได้โดยไม่ต้องไปเขียนใหม่ก็จะทำให้มันเหลือน้อยลง เหลือเวลาประมาณ ๗ วัน ก่อนถึงวันที่ ๒๙ เราก็จะไล่ดูไปที่ละมาตรา แต่ในคืนนี้ขอให้ทุกคนอ่านทุกมาตราตั้งแต่ต้นจนจบ จะได้อาศัยแนวคิด ความละเอียดรอบคอบของแต่ละคนช่วยติ๊กไว้ แล้วพรุ่งนี้เช้าเรามาดูที่ละหมวดว่า ใครมีเรื่องไหน ๆ เพื่อจะได้โน้ตแล้วกลับไปทำอีกทีหนึ่ง พรุ่งนี้เช้าประชุมเหมือนเดิมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๒

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข